

ŽELEZAR

Jesenice, 12. marca 1987

Štev. 10. ● XXXVI

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25 - letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica — novinarka Cvetka Martinčič, novinar — fotoreporter Borut Grce, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Diana Huseinbašić. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SZ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19 in 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Stopimo korak naprej

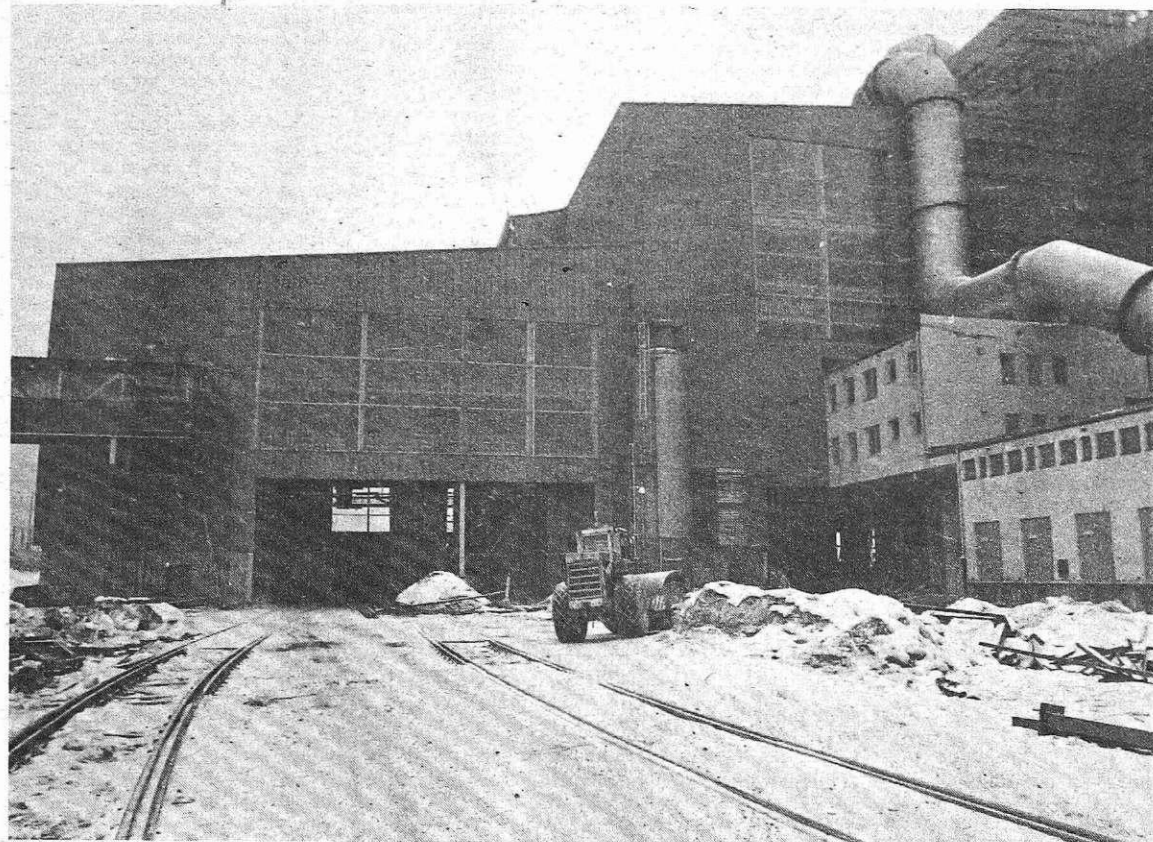
Zopet smo pred pomembno odločitvijo, ki pomeni še korak naprej od vseh tistih, ki smo jih že naredili za uresničitev nove samoupravne organiziranosti Železarnice.

Na referendumu bomo v torek, 17. marca, odločali o predlogu samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo železarnice Jesenice. Ta pomemben samoupravni dokument, ki smo ga v fazi obravnave temeljito pregledali in dopolnili z mnogimi podrobnostmi, ki v osnutku tega akta niso bile dovolj določene, določa tudi, da delavci — povezani s skupnimi interesi pri delu v temeljnih organizacijah — združujejo posamezna strokovna, administrativna, pomožna in druga dela skupnega pomena v delovni skupnosti skupnih služb. Tako bo z uveljavitvijo tega akta dana samoupravna podlaga za oblikovanje in organiziranje take delovne skupnosti, ki bo strokovno in operativno čim učinkoviteje opravljala vse tiste naloge, s katerimi bomo skupaj s proizvodnjo zagotavljali učinkovit proizvodni proces.

Marsikdaj slišimo, da sedanji čas tej ali oni odločitvi ni najbolj naklonjen, zato morda ne bo odveč, če poudarimo, da naša odločitev 17. marca ne rešuje vseh, tako ali drugače nastalih problemov, ampak sodi v vrsto tistih odločitev, s katerimi uveljavljamo našo glavno usmeritev pri oblikovanju nove samoupravne organiziranosti. V tem času smo šele na pol poti. Pred nami je še vrsta nalog in pomembnih odločitev, s katerimi bomo uveljavljali strokovno opredeljene spremembe na vseh nivojih, od obratov, sektorjev, do oddelkov ali posameznih enot delovnega procesa. Tem spremembam moramo nameniti vso pozornost in jih čimprej uveljaviti v vsakdanji praksi. Kajti zavedamo se, da bo nova organiziranost uspešna samo takrat, če bo dajala tudi ugodne poslovne rezultate in ustvarjala pogoje za nadaljnji razvoj in uveljavljanje samoupravnih socialističnih odnosov.

Samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo je še en temeljni kamen na tej poti, zato ne bi bilo prav, da bi na našo odločitev vplivalo nezadovoljstvo, do katerega prihaja zaradi drugih vzrokov, ki niso v neposredni zvezi s to odločitvijo. Prepričani smo, da bomo zmogli rešiti nastale probleme, tokrat pa naj naša pozornost velja pomembni odločitvi o sprejemu tega samoupravnega sporazuma na referendumu 17. marca 1987.

Predsednik izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarnice
Edo KAVČIČ



Jeklarna 2 (foto: I. Kučina)

Osebni dohodek za februar

Tudi ta mesec v Železarni ni mogoče dati pravočasne in istočasno popolne informacije o višini osebnega dohodka. Prvi podatki pa kažejo, da gre za minimalno povečanje glede na januar — približno za 3 % ob nespremenjenih osnovah delitve osebnega dohodka.

V Železarni ni pogost pojav, da bi bil osebni dohodek v krajšem mesecu večji od tistega za daljši delovni mesec. Še zlasti je tu izjema februar, ko traja mesečna obveznost dela za vse delavce najmanj 8 ur manj, za nekatere v neprekinjenem procesu dela pa kar 24 ur manj kot v januarju. Če k temu dodamo še plačilo za delo na dan praznika, je razlika osebnega dohodka zaradi časovne razporeditve dela dejansko težko nadoknaditi. Pa vendar nam je v letošnjem februarju to uspelo.

Ne gre hvaliti februarja. Spomniti se moramo, da je bil rezultat januarja zelo slab, zato so bili tudi osebni dohodki skromni. V februarju smo nekoliko izboljšali strukturo proizvodnje, dosegli boljše ceno, ponekod se je zmanjšal delež drugovrstne kvalitete, večja je bila tudi količina skupne proizvodnje, vse pa ima skupni imenovalec v bistveno večji prodajni vrednosti, kot smo jo dosegli v januarju.

Večja vrednost prodanih izdelkov je tako nadomestila daljši čas dela in vzpodbude za delo na praznik v januarju. V večini obratov bo tudi nekaj večje plačilo na račun dnevnih premij in po rednih merilih učinkovitosti.

Tudi tokrat se je večina delavcev

odločila, da manjše število plačanih delovnih dni nadomesti s plačanim dopustom na prosti dan. V poprečju je takega plačila v februarju več kot 9 ur na delavca — torej več kot en dan, kar je seveda zelo pomembno prispevalo k temu, da je izplačilo osebnega dohodka večje kot za januar.

Po oceni sodeč se bo dobro delo v februarju zlasti poznalo v osebnih dohodkih delavcev v obratih hladna valjarstva Jesenice, livarna in elektrode. V vseh primerih je bila prodana dobra struktura proizvodnje, v HV Jesenice, pa je bila ta mesec dosežena tudi produktivnost izpred nekaj let, ki jo v zadnjih mesecih zelo redko dosežemo. V livarni so v januarju opravili precej dela v nadurah, med prvimi pa so tudi po številu ur dopusta na prost dan.

Valjarna žice in profilov, profilarna in žebljarna so bile po večini kriterijev učinkovitosti manj uspešne kot v januarju. V valjarni žice se glede na velik delež štirizmenskega dela zelo pozna krajši delovni mesec in razlika zaradi praznika. V žebljarni pa imajo po starem običaju več dopusta na prosti dan plačanega v januarju kot v februarju.

Osebni dohodki so ob koncu leta doživeli izjemno visoko rast. K temu smo pripevali tudi v Železarni, saj

smo v zadnjem kvartalu izplačali bistveno več osebnega dohodka kot prejšnjih obdobjih. Da bi prehiteli povečevanje zaježili, je bil sprejet zakon, ki praktično omejuje povečanje osebnega dohodka iznad ravni zadnjega kvartala leta 1986. Osebni dohodek za februar je približno v višini zadnjega kvartala, ne da bi pomen kakorkoli korigirali osnove. Če je bil v januarju osebni dohodek manjši, imamo torej možnost, da dobrim rezultatom kljub delovanju zakona dosežemo v marcu že okoli 3 % večji osebni dohodek kot za februar. Ob zelo dobrem rezultatu marcu pa imamo možnosti, da dosežemo v kvartalu boljše produktivnost kot v zadnjem kvartalu in glede na velikost rasti produktivnosti omogočimo rast osebnega dohodka v drugem četrtletju. Zakon torej nima namena absolutnega zadrževanja osebnega dohodka, res pa je, da se je potrebno za pravico do rasti osebnega dohodka krepko potruditi. Pomladanski meseci so se navadno izkazali kot ugodni za metalurški proizvodnjo. V tem bi se kazalo držati tradicije.

Oddelek za nagrajevanje
Rafko Penič

Smo pod planom

Po podatkih statistične službe smo do 9. marca izdelali 32.378 ton skupne proizvodnje, kar je 95,9 odstotka operativnega programa. Plan proizvodnje izpolnjujejo samo štirje obrti: jeklarna, HV Bela, vrtni podboji in elektrode.

V obratu plavž so vili 3.863 ton groblja. Družbeni plan so dosegli 83,7 odstotno, nižji operativni program pa 91,8 odstotno.

V jeklarni so vili 11.886 ton jekla. Družbeni plan presega za 10,5 odstotka, zvišan operativni program pa za 5,8 odstotka.

V šestih odpremnih dneh smo prodali 7.306 ton končnih izdelkov in storitev. Operativni program dosegamo 91,5 odstotno. Presegli so ga v valjarni bluming — štekel, HV Bela, profilarni in vrtnih podbojih.

Proizvodnja v februarju

Podobno kot že zadnji dve leti se tudi letos z izpolnjevanjem planskih obveznosti v tem mesecu prav pohvaliti ne moremo. Tako smo na nivoju Železarnice (podatki za vse obrate še niso popolnoma točni, vendar na rezultat doseganja obvez bistveno ne morejo vplivati) z nižjim operativnim programom predvideno skupno proizvodnjo dosegli 98,1 %. Gospodarski načrt, ki je predvideval že obratovanje nove jeklarnice, pa le 94,3 %. Niti ena od TOZD ni izpolnila planskih obveznosti.

Mnogo bolje smo plan izpolnili pri prodaji (zmanjšali zalogo), presegli smo ga za 2,8 %, ter tako tudi precej presegli z operativnim programom načrtovano realizacijo osnovne dejavnosti. Dobava tujega vložka za hladno valjarstvo Bela ni bila najboljša, saj je bila izpolnjena le polovico.

Izvoznih obveznosti za februar nismo izpolnili, saj smo za operativnim planom zaostali za okrog 14 %.

TOZD TALILNICE

Glede na nižji operativni program (brez jeklarnice 2) je bila skupna proizvodnja dosežena 99 %. Celotni izpad gre na račun elektro peči v jeklarni 1.

PLAVŽ: Bistvene problematike ni bilo. Plavžarji so z gospodarskim načrtom predvideno proizvodnjo groblja dosegli 100,1 %.

JEKLARNA 1: Za planskimi obveznostmi so zaostali za 1,4 %, pri čemer so martinariji svoje presegli za 0,7 %, pri elektropečeh pa zaostali za 4,3 % predvsem zaradi prekomernih zastojev tako tehnološke kakor tudi vzdrževalne narave. Izpolnjevanje kvalitete asortimana je bilo sorazmerno dobro, poslabšala pa se je kvaliteta odlitih blokov. Nekoliko nižji operativni program so na kontinuirno izpolnili 102,4 %.

JEKLARNA 2: Poizkusna proizvodnja se še ni pričela in je pričetek prenešen na sredino marca.

LIVARNA: Livarji so kot ponavadi delali dobro in svoje obveznosti izpolnili 101,2 %.

TOZD PLOŠČATI PROGRAM

Skupna proizvodnja je bila glede na operativni program dosežena 97,3 %, prodaja pa 99,4 %.

Izpad proizvodnje gre na račun valjarne bluming-štekel in valjarne debele pločevine.

VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL: Z gospodarskim načrtom predvidena skupna proizvodnja je bila dosežena le 98,6 % predvsem zaradi odpisov proizvodnje. Precej boljša je bila prodaja, kar 107,3 %. Potisna peč je uspešno obratovala od 4. do 12. februarja. Tudi redni letni remont Bronx škarij je bil v redu opravljen.

VALJARNA DEBELE PLOČEVINE: Precej slabše kot lani so v tem obratu delali ta mesec, saj so z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo dosegli samo 87,7 %, prodaja pa je bila glede na višji (nevaljanje uslug) operativni program dosežena 92,5 %. Sama »proga« je delala dobro in je plan presegla, težave pa so bile v adjustaži zaradi razdrobljenosti naročil pri izvozu, težav pri notranjem transportu, nižje produktivnosti pri višjem asortimentu (več manipulacije) in ne nazadnje tudi zaradi pomanjkanja tehtalcev.

HLADNA VALJARNA BELA: Čeprav je v začetku meseca primanjkovalo dinamo trakov (jeklarna), kasneje pa C-jekel (hladilna linija štekel), so valjavci delali dobro in so z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo presegli za 4 %.

(Nadaljevanje na 3. strani)



V torek, 17. marca, bomo delavci temeljnih organizacij na referendumu glasovali o predlogu Samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarna Jesenice.

Vpliv stroškov na poslovni rezultat v letu 1986

V letu 1986 smo prodali 349.805 ton izdelkov osnovne dejavnosti in opravili 20.035 ton storitev prevallanja. Dosežena prodajna cena je bila višja od obračunske lastne cene, proizvodni stroški pa nižji od načrtovanih, zato sta obe kategoriji pozitivno vplivali na dosežen rezultat poslovanja v letu 1986. Pozitivno je vplivalo na rezultat poslovanja še odstopanje cen v porabi R-3 in lastni porabi, vse ostale kategorije stroškov pa so vplivale na rezultat negativno. Te kategorije so: materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka, vkalkulirani del dohodka, razlika med domačo in izvozno ceno, posebni stroški izvoza in ostala odstopanja. Vsota vseh naštetih kategorij je bila negativna in je znašala 877 milijonov dinarjev.

Poleg omenjenih stroškov pa morajo temeljne organizacije pokriti še obveznosti do splošne in skupne porabe, ki v cenah izdelkov niso vkalkulirane, pogodbeno in ostale zakonske obveznosti ter razliko med vkalkuliranimi in izplačanimi osebnimi dohodki.

Stanje zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se je v primerjavi s stanjem na začetku leta zmanjšalo za 2.060 ton.

Temeljne organizacije so v letu 1986 dosegle za 2.892 mio din višje stroške od načrtovanih. Stroški obračunske lastne cene so bili nižji od načrtovanih za 7.887 mio din, materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka so bili višji za 7.383 mio din, vkalkulirani del dohodka pa je bil višji za 3.396 mio din.

Temeljne organizacije so del doseženega zvišanja oziroma znižanja stroškov od obračunske lastne cene glede na načrtovane prenesle v poslovni rezultat, in sicer skladno s gibanjem zalog R-6 v posamezni TOZD. V letu 1986 je prenos znižanja stroškov znašal 9.481 mio din, to pa je vplivalo na celotno zvišanje

stroškov v vrednosti 1.298 mio din.

Stroški obračunske lastne cene so bili torej nižji od načrtovanih za 7.887 mio din. Od tega so bili stroški vložka nižji za 7.613 mio din, stroški predelave pa nižji za 274 mio din.

V stroške vložka so vključeni višji oziroma nižji stroški od načrtovanih za dosežne izpene, dobropise za odpadke, večjo oziroma manjšo porabo vložnega materiala, boljši oziroma slabši asortiment vložka ter proizvodnje, stroške internih reklamacij, zaloge nedokončane proizvodnje ter stroški, ki nastanejo zaradi razlike med plansko nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka.

V stroške predelave so vključeni stroški, ki so fiksnega značaja (amortizacija, investicijsko vzdrževanje) in so odvisni od dosežene načrtovane proizvodnje, stroški porabljenih energij ter porabljenega materiala v okviru tekočega vzdrževanja.

Največje znižanje stroškov obračunske lastne cene so dosegle naslednje temeljne organizacije: Jeklarna, Valjarna žice in profilov, Val-

ljarna debele pločevine, Hladna valjarna Bela, Hladna valjarna Jesenice in Energetika.

Največje zvišanje stroškov obračunske lastne cene sta dosegli temeljni organizaciji Valjarna bluming štekel in Plavž.

Na ravni delovne organizacije smo zaradi slabše doseženega izplena od načrtovanega dosegli za 2.080 mio din višje stroške vložka. Največje zvišanje stroškov je imela temeljna organizacija Valjarna bluming štekel, in sicer v vrednosti 2.201 mio din zaradi slabše doseženih izplovov na blumingu in šteklju ter preklasifikacij.

Nižje doseženi dobropisi za odpadke od načrtovanih so stroške vložka zvišali za 118 mio din. Največje zvišanje teh stroškov so imeli v temeljni organizaciji Jeklarna.

Manjša poraba vložka, spremenjen asortiment vložka ter kvalitetenjši asortiment dosežene proizvodnje od načrtovane so vplivale na znižanje stroškov vložka v skupni vrednosti 6.262 mio din. Največje znižanje so dosegli v temeljni organizaciji Jeklarna, in sicer v vrednosti 4.612 mio din. V SM jeklarni so dosegli znižanje stroškov v vrednosti 1.857 mio din zaradi spremenjenega asortimenta vložka in višje vrednosti proizvodnje od načrtovane, večja poraba kovinskih dodatkov pa je stroške vložka zvišala za 282 mio din.

V EL jeklarni so zaradi večje porabe kovinskih dodatkov in spremenjenega asortimenta vložka zvišali stroške za 821 mio din, višja vrednost proizvodnje od načrtovane pa je vplivala na znižanje stroškov v vrednosti 3.858 mio din.

V temeljni organizaciji Valjarna žice in profilov so dosegli znižanje stroškov v vrednosti 1.530 mio din zaradi nižje cene gredic s kontiliva.

Razlika med nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka je stroške vložka znižala za 2.753 mio din. Največje znižanje teh stroškov so imele temeljne organizacije Hladna valjarna Bela v vrednosti 1.031 mio din, Hladna valjarna Jesenice v vrednosti 1.026 mio din (nižja cena nabavljenih TVT), Elektrode v vrednosti 317 mio din zaradi nižje cene kupljene Emone Zagreb ter Žebljarna v vrednosti 223 mio din zaradi nižje cene nabavljenih žice.

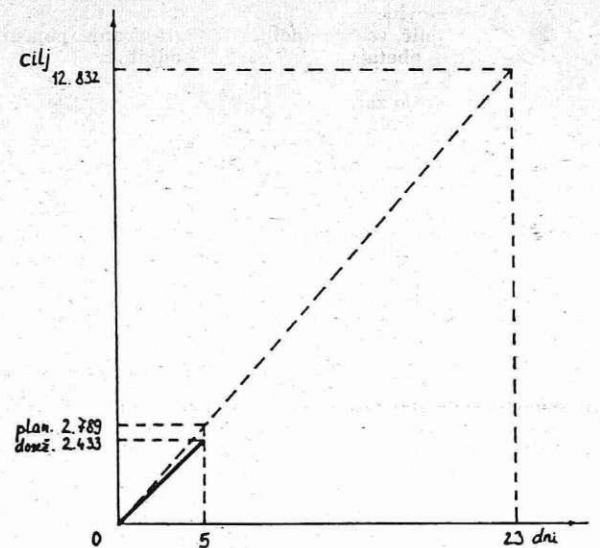
Stroški, nastali zaradi dodatne predelave tujega vložka oziroma zaradi izpada proizvodnje pri uporabi tujega vložka, so znašali 195 mio din.

Spremembe v zalozah nedokončane proizvodnje in ostalo so stroške vložka znižali za 775 mio din, in sicer največ v temeljni organizaciji Hladna valjarna Bela v vrednosti 831 mio din zaradi sprememb v zalozah nedokončane proizvodnje in prenosa vložka iz uslug na redno proizvodnjo.

Stroški predelave so bili nižji od načrtovanih v vrednosti 274 mio din. Največje znižanje teh stroškov so imele temeljne organizacije Energetika, Valjarna bluming štekel, Jeklarna in Strojne delavnice predvsem zaradi manjše porabe. Največje zvišanje stroškov predelave so imele temeljne organizacije Jeklarna, Hladna valjarna Bela, Valjarna žice in profilov ter Plavž zaradi večje porabe in nedosežene načrtovane proizvodnje.

Vesna Janc

doseganje skupnega cilja poslovanja



V petih odpremnih dneh meseca marca smo od načrtovanih 2.789 mio din fakturirane realizacije odpremili za 2.433 mio din oz. 87 odstotkov.

Na osnovi sklepa 12. seje delavskega sveta delovne organizacije Železarna Jesenice 18. februarja 1987 ter v skladu s 73. in 91. členom statuta delovne organizacije Železarna Jesenice in 125. členom samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo Železarna Jesenice objavlja razpisna komisija

RAZPIS

prostih del in nalog

ČLANA POSLOVODNEGA ODBORA DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNA JESENICE ZA PROIZVODNO IN RAZVOJNO PODROČJE

Kandidat oz. kandidati za člana poslovnega odbora morajo poleg splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev, za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v gospodarstvu,
- da so angažirani družbenopolitični delavci z ugledom v širši družbeni skupnosti,
- da imajo ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, do naše politične usmeritve, da so pošteni, da odgovorno gospodarijo z družbenimi sredstvi, da spoštujejo zakonitost, da imajo pravičen odnos do ljudi ter da so sposobni povezovati pravice z obveznostmi in odgovornostmi.

Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v zaprtih ovojnica z oznako »za razpisno komisijo« v osmih dneh po objavi na naslov: Kadrovske sektor, Železarna Jesenice, Cesta železarjev 8, Jesenice.

Na osnovi sklepa 11. seje delavskega sveta delovne organizacije Železarna Jesenice 30. decembra 1986 ter v skladu s 73. in 91. členom statuta delovne organizacije Železarna Jesenice in 125. člena samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo Železarna Jesenice objavlja razpisna komisija ponovni

RAZPIS

prostih del in nalog

ČLANA POSLOVODNEGA ODBORA DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNA JESENICE ZA SOCIOLOŠKO, PRAVNO IN KADROVSKO PODROČJE

Kandidat oz. kandidati za člana poslovnega odbora morajo poleg splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev, za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v gospodarstvu,
- da so angažirani družbenopolitični delavci z ugledom v širši družbeni skupnosti,
- da imajo ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, do naše politične usmeritve, da so pošteni, da odgovorno gospodarijo z družbenimi sredstvi, da spoštujejo zakonitost, da imajo pravičen odnos do ljudi ter da so sposobni povezovati pravice z obveznostmi in odgovornostmi.

Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v zaprtih ovojnica z oznako »za razpisno komisijo« za člana PO za sociološko, pravno in kadrovske področje »v osmih dneh po objavi na naslov: Kadrovske sektor Železarne Jesenice, Cesta železarjev 8, Jesenice.

Pregled volišč

V torek, 17. marca 1987, bomo delavci novih temeljnih organizacij izvedli referendum za sprejem predloga SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI TEMELJNIH ORGANIZACIJ V DELOVNO ORGANIZACIJO ŽELEZARNA JESENICE, s katerim določamo skupne interese zaradi medsebojne povezanosti z delovnim procesom, udeležbe pri doseganju skupnih rezultatov dela ... itd., kot je opredeljeno v prvem poglavju omenjenega samoupravnega splošnega akta.

Za pravilnost in tajnost glasovanja (glasujemo na eni glasovnici) skrbijo na voliščih VOLILNI ODBORI, ki jih je za vsako temeljno organizacijo imenovala volilna komisija.

Čeprav so delavci o kraju, času in načinu glasovanja obveščeni na tak ali drugačen način, objavljamo naslednji pregled volišč:

TOZD TALILNICE

delavci obrata plavž isto volišče kot običajno
delavci obrata jeklarna isto volišče kot običajno
delavci obrata livarna isto volišče kot običajno

TOZD PLOŠČATI PROGRAM

delavci obrata valjarna bluming štekel isto volišče kot običajno
delavci obrata valjarna debele pločevine isto volišče kot običajno
delavci obrata hladna valjarna Bela isto volišče kot običajno
delavci obrata hladna valjarna Jesenice isto volišče kot običajno
delavci obrata profilarna isto volišče kot običajno
delavci obrata vratni podboji isto volišče kot običajno

TOZD OKROGLI PROGRAM

delavci obrata valjarna žice in profilov isto volišče kot običajno
delavci obrata jeklovlek isto volišče kot običajno
delavci obrata žičarna isto volišče kot običajno
delavci obrata elektrode isto volišče kot običajno
delavci obrata žebljarna isto volišče kot običajno

TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI

delavci obrata energetika isto volišče kot običajno
delavci obrata transport isto volišče kot običajno
delavci obratov vzdrževanja, remontnih delavnic in strojnih delavnic, ki so locirani na Javorniku v sejni sobi težke obdelave Javornik

TOZD KOEMRCIALA

vsi delavci bodo glasovali v sejni sobi delavnice vzdrževanja Bela
delavci obratov vzdrževanja, remontnih delavnic in strojnih delavnic (v vzdrževalci jeklarn 2), ki so locirani na Beli delavci obratov vzdrževanja in remontnih delavnic, ki so locirani na Jesenicah v sejni sobi TOZD Tehnične dejavnosti na Jesenicah
delavci obrata strojnih delavnic, locirani na Jesenicah v pisarni strojne obdelave na obratovstvu strojnih delavnic na Jesenicah

TOZD DRUŽBENI STANDARD

vsi delavci bodo glasovali v samskem domu Ruparjeva 5, Jesenice

Če bi do izvedbe referenduma prišlo do sprememb v zvezi z volišči, bodo delavci pravočasno obveščeni.

Z uspešno izvedenim referendumom torej še en korak naprej k dograjevanju samoupravnega organiziranosti Železarne.

M. R.

ZVIŠANJE — ZNIŽANJE PLANIRANIH STROŠKOV

v 000 din

	December 1986				Januar — december 1986			
TOZD	Odstopanje od obrač. LC glede na gibanje R 6	Material. stroški za ustv. SP	Vkalkul. del dohodka	SKUPAJ	Odstopanje od obrač. LC glede na gibanje zalog R 6	Material. stroški za ustv. SP	Vkalkul. del dohodka	SKUPAJ
Plavž	- 32.432	+ 77.774	+ 36.376	+ 81.718	+ 328.374	+ 348.980	+ 112.852	+ 790.206
Jeklarna	+ 1.106.606	+ 495.304	+ 298.061	+ 1.899.971	- 901.758	+ 2.858.526	+ 532.603	+ 2.489.371
Livarna	+ 16.056	+ 6.651	+ 20.940	+ 43.647	- 58.279	+ 20.924	+ 60.299	+ 22.944
Valj. blum. štekel	- 1.574.894	+ 364.987	+ 94.900	- 1.115.007	- 989.429	+ 1.106.596	+ 303.811	+ 420.978
Valj. žice in prof.	+ 145.795	+ 94.124	+ 30.049	+ 269.968	- 972.809	+ 329.051	+ 102.958	- 540.800
Valj. debele ploč.	+ 110.552	+ 142.883	- 16.347	+ 237.088	- 819.519	+ 471.145	+ 293.320	- 55.054
HV Bela	+ 1.587.587	+ 132.896	+ 29.621	+ 1.750.104	- 1.234.015	+ 503.848	+ 37.378	- 692.789
HV Jesenice	+ 6.615	+ 34.479	+ 43.373	+ 84.467	- 1.147.291	+ 90.177	+ 126.617	- 930.497
Žičarna	+ 3.648	+ 84.186	+ 77.723	+ 165.557	- 389.001	+ 237.607	+ 151.482	+ 88
Profilarna	+ 17.307	+ 23.383	+ 14.664	+ 55.354	- 85.640	+ 64.578	+ 27.525	+ 6.463
Vratni podboji	+ 12.741	+ 7.549	+ 7.262	+ 27.552	- 19.354	+ 28.229	+ 22.895	+ 31.770
Jeklovlek	- 180.584	+ 30.438	+ 35.548	- 114.598	- 365.535	+ 163.137	+ 94.318	- 108.080
Elektrode	+ 244.447	+ 77.937	+ 99.996	+ 422.380	- 320.042	+ 346.619	+ 181.921	+ 208.498
Žebljarna	+ 11.983	+ 20.737	+ 17.065	+ 49.785	- 170.540	+ 87.207	+ 54.558	- 28.775
Strojne delavnice	- 97.797	+ 34.909	+ 68.301	+ 5.413	- 107.695	+ 131.673	+ 151.012	+ 174.990
Remont. delavnice	+ 74.135	+ 43.665	+ 149.449	+ 267.249	+ 76.646	+ 158.795	+ 349.627	+ 585.068
Vzdrževanje	+ 50.966	+ 8.558	+ 178.966	+ 238.490	+ 31.829	+ 15.744	+ 447.856	+ 495.429
Energetika	- 2.581.524	+ 40.273	+ 76.981	- 2.464.270	- 2.332.733	+ 364.566	+ 157.329	- 1.810.838
Transport	+ 164.769	+ 22.753	+ 93.077	+ 280.599	- 4.147	+ 55.615	+ 187.569	+ 239.037
SKUPAJ	- 914.024	+ 1.743.486	+ 1.356.005	+ 2.185.467	- 9.480.938	+ 7.383.017	+ 3.395.930	+ 1.298.009

OPOMBA: zvišanje stroškov (+)
znižanje stroškov (-)

Nov obračunski sistem in osebni dohodki

V eni od prejšnjih števil smo že pisali o novostih v obračunskem sistemu, danes pa Rafko Penič, vodja oddelka za nagajevanje, pojasnjuje, kakšne spremembe se nam obetajo pri osebnih dohodkih.

»Sklop novih zakonov bo začel veljati prvega julija letos, vendar je na področju urejanja osebnih dohodkov še veliko nejasnosti, ker so določila o tem zelo skopa. Zato bo to področje podrobneje urejeno z izvedbenimi akti, ki temeljijo na družbenem dogovorjanju in samoupravnem sporazumevanju. Slovenski družbeni dogovor o razporejanju dohodka je že v osnutku, v naslednjih dneh po bodo narejeni tudi osnutki sporazumov dejavnosti. Do začetka julija bo treba v organizacijah združenega dela uskladiti samoupravne sporazume s spremembami v novi zakonodaji in družbenih dogovorih.

Ker je do julija še zelo malo časa, bo večina stvari sprejetih po skrajšanem postopku, zato širše razprave v organizacijah združenega dela ne bo.

V naši železarni bomo pristopili k izboljšanju samoupravne urejenosti na področju osebnega in čistega dohodka, ker imamo, če naših samoupravnih aktov ne uskladimo z novo zakonodajo in družbenim dogovo-

rom, omejene možnosti za povečevanje osebnih dohodkov.

Družbeni dogovor je samoupravni splošni akt, ki sicer zavezuje, vendar ni sankcij zaradi neizpolnjevanja, zato vsako leto sprejememo intervencijski zakon, ki prepošveduje razpolaganje z delom sredstev za osebne dohodke. Z njim omejujemo rast osebnih dohodkov tako, da se osebni dohodki sploh ne smejo povečati, ali tako, da se smejo povečati le do določene meje. V tem trenutku velja intervencijski zakon, ki določa, da se osebni dohodki ne smejo povečati za več kot za povprečje zadnjega trosmesečja 1986. Če organizacije združenega dela svojih samoupravnih splošnih aktov nimajo usklajenih z novo zakonodajo, ta intervencijski zakon velja tudi vnaprej, dokler stvari niso urejene.

Čeprav je na področju osebnih dohodkov v novem obračunskem sistemu še veliko nejasnosti, je že sedaj znano, da večjih neopravičenih odstopanj v višini osebnih dohodkov ne bo. Osebni dohodki bodo lahko

večji le v uspešnih delovnih organizacijah, vendar bo sedaj bolj vidno, zakaj in za koliko je neke osebnih dohodek večji, oziroma zakaj in za koliko je drugje manjši. Sedanji sistem je pri prikazovanju ustvarjenega dohodka preveč svoboden, da bi lahko drug drugemu nedvoumno dokazali upravičenost povečevanja osebnih dohodkov. Sedaj bomo lahko osebne dohodke povečevali le, če bodo tudi rezultati poslovanja oziroma ustvarjeni dohodek to dopuščali.

Nova zakonodaja torej prinaša tudi nekaj pozitivnih stvari: na podlagi realno boljših poslovnih rezultatov omogoča izplačevanje nesporno boljših osebnih dohodkov; s tem posredno vpliva na večjo produktivnost — čim bolj bomo namreč izkoristili vse naše zmogljivosti, bolj bo poslovni rezultat in s tem tudi naši osebni dohodki.

Poslovanje naše železarne in SOZD Slovenske železarne je že doslej vsebovalo nekatere prvine nove zakonske ureditve, zato bodo posledice nekoliko manj boleče, nikakor pa se jim ne bomo mogli izogniti. O tem pa nekoliko več, ko bodo stvari na področju osebnih dohodkov nekoliko bolj jasne in obdelane.

Lilijana Kos

Lani manj disciplinskih zahtevkov

V poročilu o delu skupne disciplinske komisije temeljnih organizacij in delovnih skupnosti Železarnice za leto 1986 je zabeleženo, da je bilo lani vloženih 606 ali 4,2 odstotka manj disciplinskih zahtevkov kot leta 1985. Obravnavanih je bilo 596 ali 6,1 odstotka manj disciplinskih zahtevkov kot leto prej.

Največ disciplinskih zahtevkov je bilo iz temeljnih organizacij Jeklarne (149 ali četrtnina), Valjarna bluming štel (54 ali 0,9 odstotka) in Hladna valjarna Bela (46 ali 0,7 odstotka). Najmanj zahtevkov je bilo iz temeljnih organizacij Vratni podboji, Profilarne, Livarna in delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve. Zahtevke za uvedbo in vodenje disciplinskega postopka so vložili vodje sektorjev in vodje temeljnih organizacij.

Med kršitvami delovnih obveznosti je še vedno največ primerov neopravičenih izostankov z dela (211 ali tretjina), zapuščenje Železarne na nedovoljenem mestu (119 primerov ali 19 odstotkov), vinjenost in prinašanje alkohola (61 primerov ali desetina) in tatvina materiala oziroma sredstev za delo (48 primerov ali 0,7 odstotka). Navedene kršitve predstavljajo skoraj tri četrtnine vseh kršitev, dve desetini pa predstavljajo kršitve delovnih in drugih obveznosti, žalitve in fizični napadi, zapuščenje dela in stroja brez nadzora, odklonitev delovnih nalog ter zamujanje in zapuščenje dela.

Med ostalimi kršitvami, ki nimajo tako velikega deleža, omenimo le onemogočanje delovnega procesa (osem primerov) ter opustitev ukrepov za varstvo pri delu, dajanje neresničnih podatkov in povzročitev imovinske škode (po štirje primeri).

Lani je skupna disciplinska komisija na 71 obravnavah ugotavljala odgovornost 596 delavcem in jim izrekla 544 ukrepov. Od tega jih je bilo največ prenehanje delovnega razmerja in preklic pogodnega prenehanja (140 primerov ali četrtnina), prenehanje delovnega razmerja pogojno za tri mesece (121 primerov ali 22 odstotkov), prenehanje delovnega razmerja pogojno za šest mesecev (69 primerov ali 12 odstotkov) in prenehanje delovnega razmerja pogojno za dvanajst mesecev (64 primerov ali več kot desetina). Navedeni ukrepi predstavljajo 72 odstotkov vseh izrečenih ukrepov.

Razporeditev k drugim delovnim nalogam, denarna kazen, javni opomin in opomin predstavljajo 23 odstotkov vseh izrečenih ukrepov. Med njimi je najbolj pogost javni opomin. Izrečenim disciplinskim ukrepom je ugovarjalo 51 delavcev; delavski sveti so v polovici primerov ukrep disciplinske komisije potrdili, v šestih primerih so ga spremenili, tri ukrepe pa so razveljavili in jih dali v ponovno obravnavo.

Pogostnost neopravičenih izostankov z dela je največja v temeljnih organizacijah Jeklarne, Valjarna bluming štel, Valjarna žice in profilov, Hladna valjarna Bela, Hladna valjarna Jesenice, Žičarna in Valjarna debele pločevine (od 48 primerov v Jeklarni do 12 v Valjarni debele pločevine), najmanjša pa v Strojnih delavnicah, Jeklovleku, Plavžu in Livarni (trije primeri in manj).

Največji problem pri obravnavah je, da so v mnogih zahtevkih kršitve še vedno netočno opredeljene in da na zahtevana pojasnila velikokrat ni odgovorov. Če za očitano kršitev ni pismenih dokazil, storjene kršitve dokazujejo priče, vendar se mnoge

skega stanja oziroma dokazati očitane kršitve. Čeprav je bilo lani v primerjavi z letom 1985 manj vloženih in obravnavanih primerov in izrečenih manj disciplinskih ukrepov, je bil glede na število zaposlenih v letu 1985 disciplinski postopek uveden proti vsakemu desetemu delavcu naše železarne.

Lilijana Kos

Proizvodnja v februarju

(Nadaljevanje s 1. strani)

na tuje so prodali le 96,2 % planiranih HVT in to izključno na račun povečanih uslug prevajanja, sicer bi ob zadostni količini lastnega vložka tudi tu dosegli planirane količine.

HLADNA VALJARNA JESENICE: Tudi pomanjkanje delavcev »starim« hladnovaljavcem ni preprečilo izpolnitve planskih obveznosti, saj so z gospodarskim načrtom predvidene cilje dosegli tako pri skupni proizvodnji (101,3 %) kakor tudi pri prodaji (105,2 %).

PROFILARNA: Zaradi pomanjkanja delavcev je bil operativni plan nekaj nižji od gospodarskega načrta. Z dobrim delom in tudi zaradi prihoda novih delavcev je bil operativni program presežen tako v skupni proizvodnji (107,5 %) kakor tudi pri prodaji (112 %).

VRATNI PODBOJI: Zaradi izven-serijskih podbojev je bil operativni plan precej nižji od gospodarskega načrta. Rezultati pa so taki, da je operativni program tako v skupni proizvodnji (114,9 %) kakor pri prodaji (124,8 %) močno presežen, vendar še vseeno precej pod gospodarskim načrtom (skupna 74,7 %, prodaja 81,1 %).

TOZD OKROGLI PROGRAM

Tudi ta TOZD v skupni proizvodnji ni dosegel z operativnim programom načrtovanih rezultatov v skupni proizvodnji (97,7 %). Boljša je bila prodaja, ki je bila v primerjavi z nižjim operativnim programom presežena za 11,4 %, malenkost pa je za ostala za gospodarskim načrtom.

Proizvodnja je bila manjša v valjarni žice in profilov, ki predstavlja polovico celotne proizvodnje (skupne) TOZD in je razumljivo, da ostali obratoma kljub dobremu delu, velikega izpada valjarne žice in profilov ni uspelo nadoknaditi.

VALJARNA ŽICE IN PROFILOV: Z gospodarskim načrtom predvidena skupna proizvodnja je bila dosežena le 92,5 %, veliko bolj pa je bila prodaja, ki je močno znižala operativni program presežila za 74 %, vendar ne zaradi dobrega dela v februarju, temveč zaradi prodaje že v januarju izvaljanega betonskega železa. Največji krivec za izpad proizvodnje so zastoji in okvare tako elektro, kakor tudi mehanske in tehnološke narave, ki so v tem mesecu dosegli skoraj polovico koledarskega časa (47,5 %).

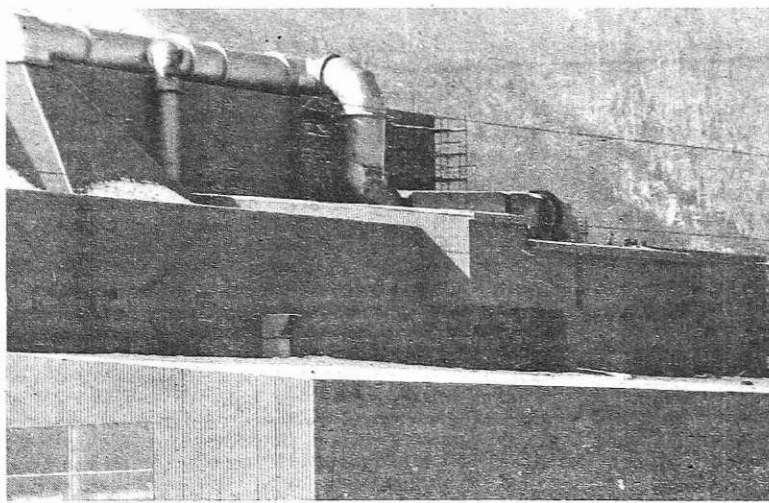
ŽIČARNA: Zaradi januarskega izpada v jeklarni jim je v prvi polovici meseca primanjkovalo žice VAC kvaliteta, da pa v obratu primanjkuje delavcev, je tako ali tako že dolgo znano. Kljub vsem težavam so žičarji delali razmeroma dobro in z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo presežili za 2,3 %, pri prodaji pa zaostali za 3,7 %.

JEKLOVLEK: V začetku meseca so bile težave pri proizvodnji zaradi okvare KOCH linije, nato pa so z dobrim delom izpad proizvodnje nadoknadili in celo nekoliko nižji operativni plan v skupni proizvodnji presežili za 4,1 %, prodajo pa celo za 13,4 %.

ELEKTRODE: Bistvenih problemov ni bilo in temu primerno je, tako kot ponavadi, tudi dobra proizvodnja, ki je bila z ozirom na gospodarski načrt presežena — skupna za 6 %, prodaja pa za 5,7 %.

ŽELJARNA: Delno pomanjkanje delavcev, občasne okvare in tanjša dimenzije so onemogočili izpolnjevanje planskih obveznosti, absolutne vrednosti (tone) so nizke, zato kakega bistvenega vpliva na TOZD kot celoto ta obrat nima. Skupna proizvodnja je bila dosežena 96,2 %, prodaja pa 85,1 % — oboje glede na gospodarski načrt.

Miloš Piščanec



Jeklarne 2 (foto: I. Kučina)

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarnice

OD 16. DO 22. MARCA

- 16. marca, Janez BIČEK, TOZD Talilnice, Jesenice, Udarca 9, ☎ 83-193.
- 17. marca, Franc BRELIH, TOZD Tehnične dejavnosti, Jesenice, Kurirska 3, ☎ 81-612.
- 18. marca, Stanko ČOP, Jeklarne 2, Žirovnica 90 a, ☎ 80-036.
- 19. marca, Zdravko ČRV, sektor novogradenj, Jesenice, C. 1. maja 32, ☎ 26-60.
- 20. marca, Drago FINŽGAR, žična valjarna, Begunje 128 b.
- 21. marca, Franc GASSER, profilarna, Žirovnica, Moste 22 b, ☎ 80-729.
- 22. marca, Marin GABROVŠEK, poslovodni odbor, Bled, Ribenska 8 c, ☎ 78-157.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti en obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovodnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 16. 3.	Vanda Eniko	Bojan Finc
Torek — 17. 3.	Ivo Leban	Ahmed Telalović
Sreda — 18. 3.	Klavdij Mlekuž	Janez Jakšič
Četrtek — 19. 3.	Franc Novak	Marjan Erman
Petek — 20. 3.	Bogomir Svetina	Matija Urh
Sobota — 21. 3.	Borut Cegnar	Janez Vehar
Nedelja — 22. 3.	Martin Brumat	Brane Cepič

Služba obratne ambulante

Od 16. do 21. marca bodo delale naslednje obratne ambulante: DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vres.

Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30 ure. POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik Tili.

V soboto, 21. marca, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik Tili.

V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30.

Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

ZOBNE AMBULANTE: DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

Za borce od 7. do 8. ure. 18. in 19. marca bo I. zobna ambulanta zaprta.

POPOLDNE: III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi. Za Vatrostalno: od 9.30 do 10.30.

V soboto, 21. marca, samo dopoldne: III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.

Dežurni v Vatrostalni

14. in 15. marca, Anton MOHORČ, Jesenice, Kurirska 1/a, ☎ v službi 83-281.

Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure jutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Kadrovsko gibanje v preteklem mesecu

UPOKOJENI: Ivan Bernik, 1928, DSSS — ETN — 38 let v ŽJ; Marija Bunjevac, 1934, Ploščati program — profilarna — 25 let v ŽJ; Franc Dolinar, 1931, Tehnične dejavnosti — vzdrževanje — 26 let v ŽJ; Avgust Gabor, 1926, Ploščati program — valj. deb. ploč. — 33 let v ŽJ; Ivan Grilc, 1926, Ploščati program — valj. deb. ploč. — 38 let v ŽJ; Jože Hribar, 1929, Tehnične dejavnosti — energetika — 38 let v ŽJ; Ida Iskra, 1936, Tehnične dejavnosti — remontne delavnice — 35 let v ŽJ; Tomo Kapljich, 1930, Talilnice — jeklarne — 30 let v ŽJ; Bruno Koprivec, 1926, Tehnične dejavnosti — transport — 39 let v ŽJ; Francka Košir, 1934, Okrogli program — elektrode — 37 let v ŽJ; Franc Lah, 1924, Tehnične dejavnosti — transport — 40 let v ŽJ; Alojz Lenarčič, 1931, Talilnice — jeklarne — 31 let v ŽJ; Marija Malenšek, 1932, DSSS — ETN — 35 let v ŽJ; Ejub Midžan, 1936, Talilnice — jeklarne — 29 let v ŽJ; Justo Ogris, 1932, Okrogli program — elektrode — 37 let v ŽJ; Vinko Pajnter, 1923, Okrogli program — valjarna žice — 34 let v ŽJ; Nikola Radič, 1922, DSSS — KSI — 37 let v ŽJ; Viko Smolej, 1926, Tehnične dejavnosti — energetika 40 let v ŽJ; Stanislav Stenko, 1930, Tehnične dejavnosti — energetika — 36 let v ŽJ; Jože Stepec, 1933, Talilnice — plavž — 32 let v ŽJ; Jelica Vidas, 1927, DSSS — KSI — 24 let v ŽJ; Marija Vovk, 1934, DSSS — ETN — 33 let v ŽJ; Alojz Žitnik, 1928, Komerciala — 36 let v ŽJ.

INVALIDSKO UPOKOJENA: Kristina Kovač, 1933, Ploščati program — valj. blum. št. — 23 let v ŽJ.

UMRL: Rudolf Kovačič, 1939, Tehnične dejavnosti — transport — 26 let v ŽJ.

Po sklepu odbora za delovna razmerja delovne skupnosti ETN in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge na sektorju novogradenj

ARHIVAR, šifra 5694, U - 3, 13. kategorija, ena oseba.

Pogoji:

- strojni tehnik ali strojni delovodja,
- dve leti delovnih izkušenj na podobnih delih in znanje čitanja načrtov.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh po objavi na kadrovski sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8, z oznako »za delovno skupnost ETN«.

Članom DIATI

Vse člane DIATI vabimo na posvet o inovacijski dejavnosti v petek, 13. marca, ob 17. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina.

Po posvetu bo redni letni občni zbor Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice z običajnim dnevnim redom.

Odbori za gospodarstvo

TOZD Talilnice

Odbor za gospodarstvo TOZD Talilnice je na drugi seji 3. marca sprejel operativni plan za mesec marec za posamezne obrate. V obratu plavž bodo zaradi raznih popravil (GHH vetrilo, poševno dvigalo, kanali na obeh pečeh) namesto 15 900 ton v marcu izdelali le 14 500 ton belega surovega železa. V SM oddelku 1 so v marcu prvotno načrtovali, da bodo ob tripečnem obratovanju izdelali 20 500 ton jekla, zaradi zakasnitve pri začetku obratovanja jeklarne 2 pa nameravajo v marcu obratovati s štirimi SM peči in izdelati 23 000 ton jekla. V elektrojeklarni ostaja operativni plan enak družbenemu (16 500 ton). Za kontiliv so predlagali — zaradi previsoke zaloge gredic v valjarni žice — znižanje proizvodnje s 6500 na 4000 ton. V livarni je operativni plan enak družbenemu (170 ton).

V jeklarni 2 bi morali po družbenem planu v marcu izdelati 7000 ton jekla. Sklenjeno pa je, da se bo zaradi začetka poskusnega obratovanja dosežena proizvodnja štela kot 100-odstotno doseganje plana.

Člani odbora so obravnavali tudi poslovno poročilo za leto 1986 za bi-vše TOZD Plavž, Jeklarne in Livarna, s posebnim poudarkom na tistih stroških v posameznih obratih, ki so bili višji, kot so prvotno planirali. Vršilca dolžnosti vodje TOZD so zadolžili, da pripravi predlog aktivnosti in nosilcev nalog za zmanjševanje vseh vrst stroškov.

Seznani so se tudi s spremembami obračunskega sistema za leto 1987, ki temeljijo na zveznih zakonih ter vplivom teh sprememb na rezultate poslovanja. Razpravljali so se zavzeli za hitrejšo obračunavanje, za tak sistem nagrajevanja, ki bi ločeval dobrega delavca od slabega ter za ostrejšo tehnično in tehnološko disciplino. Rečeno je bilo tudi, da nedosledno čiščenje ponov večkrat povzroča zastoj.

Odbor je odobril tudi pogodbeno delo Jožetu Pintariču za popravilo elementov na kontilivu (pokrovi medponov in vzporedne dejavnosti). Zdravstveni šoli Jesenice so kot pomoč pri organizaciji maturantskega plesa podaril kamion odpadnega dolomitnega peska.

CIPSI-BL

Odbori samoupravnih delavske kontrole

TOZD Okrogli program

Odbor samoupravnih delavske kontrole TOZD Okrogli program se je na konstituantni seji 24. februarja seznanila z elaborati o popisu sredstev in njihovih virov, ki jih je že pred tem obravnaval tudi delavski svet TOZD Okrogli program na korenspondenčni seji 28. januarja. Sklenil je, da se mora članom odbora posredovati zapisnike o likvidaciji osnovnih sredstev vseh obratov.

Ker so do seje dobili le poročila o poškodbah pri delu za obrata jeklovnik in valjarna žice, so se odločili, da jih bodo obravnavali potem, ko jih bodo prejeli še iz ostalih obratov.

Za predsednika odbora je bil izvoljen Lado Krajnc iz obrata jeklovnik, za njegovega namestnika pa Davorin Mikola iz žebjarne. Predsednik bo skupaj z vodjem TOZD do ene prihodnjih sej pripravil program dela za odbor samoupravnih delavske kontrole.

TOZD Ploščati program

Odbor samoupravnih delavske kontrole v TOZD Ploščati program je imel na prvi seji 20. februarja nekoliko obširnejši dnevni red. Seznanil se je s poročilom o poškodbah pri delu, inventurnimi popisi, pobudo delavcev iz valjarne bluming štel ter z opozorili posameznih delegatov.

Menil je, da je treba prenatrpanost z materialom v skladišču valjarne debele pločevine čimprej rešiti. Vodstvo obratov in služba za varstvo pri delu mora posebno pozornost nameniti delu v adjustazah.

Delavci iz valjarne bluming štel so dali pobudo, naj se ugotovi, zakaj se je nekemu delavcu pisala prisotnost na delu in plačala premija za boljše proizvodnjo, produktivnost in izvoz v času njegove odsotnosti in zakaj je bil z odločbo razporejen na dela in naloge kadrovec s 1. januarjem 1987, sklep odbora pa je bil sprejet s 1. februarjem 1987. Odbor je sklenil, da je treba napake popraviti.

Železarski globus

JAPONSKA

Japonski železarski strokovnjaki predvidevajo, da bo izvoz japonske železarske industrije še naprej padel. V letu 1986 so izvozili za okrog 30 mio. ton različnih železarskih izdelkov; v primerjavi z letom 1985 je to za 8,9 % manj. Za letošnje leto računajo, da bodo lahko izvozili za približno 28 mio. ton različnih železarskih izdelkov.

JUŽNA KOREJA

Južnokorejska železarska družba Posco bo zgradila novo žično valjarno. Zgradila jo bo japonska železarska družba Sumitomo Heavy Industries Ltd. Ko bo valjarna zgrajena, bo ta železarska družba letno lahko proizvedla 1,35 mio ton različnih vrst žice.

Seja odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne

V sredo, 4. marca, je odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne imel svojo 28. sejo. Člani odbora so se seznanili z oceno izpolnjevanja operativnega programa za februar in sprejeli predlog programa za marec, obravnavali so poslovno poročilo Železarne za leto 1986 in sprejeli predlog za razporeditev investicijskih sredstev, za leto 1987.

Sklepi prejšnje seje so izvršeni, oziroma jih še izvajajo. Obrata valjarna žice in profilov in valjarna debele pločevine sta imela večje težave pri doseganju planskih ciljev, zato je odbor sprejel korekcijo planov za februar za oba obrata, in sicer do 95 % realizacije planov.

Sprejel je tudi predlog programa proizvodnje za marec, skupna proizvodnja bo v višini 125 420 ton. Proizvodnja v jeklarni 2 je vprašljiva. Kar bo v jeklarni 2 odlička jekla, je 100 % operativnega plana.

Člani odbora so se seznanili s poslovnim poročilom Železarne za leto 1986. Letos bo potrebno odpraviti ozka grla v proizvodnji in izboljšati tehnološke pogoje dela, tako da bodo doseženi najboljši možni rezultati

na nivoju delovne organizacije. Vse sile je potrebno usmeriti tudi v zmanjševanje prevelikih zalog. V temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih razprave o poslovnem poročilu še potekajo. Odbor bo stališča samoupravnih delovnih skupin in delavskih svetov obravnaval in jih uskladi do seje delavskega sveta Železarne.

Znesek izposojnine za izposojeno orodje in druge predmete delavcem in upokojencem Železarne Jesenice se poviša na 100 din za vsak dan uporabe.

Z gospodarskim načrtom za leto 1987 so bila načrtovana investicijska sredstva v višini 800 milij. din, potreba pa je mnogo več. Odboru je bilo predlagano, naj v prvi fazi potrdi ti-

ste programe, ki so vezani na ustavitve SM jeklarne in plavžev, programe, vezane na najnujnejšo sanacijo in spremenjeno tehnologijo zaradi začetka obratovanja jeklarne 2, in programe, vezane na najnujnejše vzdrževanje objektov družbenega standarda. Odbor se je strinjal s predlogom, ostale programe do načrtovane višine 800 milij. din pa bo obravnaval sproti, glede na stopnjo nujnosti.

Obratu elektrode se vnaprej odobri nakup viličarja iz AZ sredstev zaradi trenutno ugodne cene in predvidene podražitve. Temeljna organizacija Okrogli program naj da ta sredstva v plan AZ sredstev za leto 1987. Plan AZ sredstev bo odbor obravnaval na prihodnji seji.

Odbor podpira tudi akcijo za ureditve spominskega parka na Plavžu in bo zanj odobril ustrezna finančna sredstva.

CPSI — MZ

Seja odbora za splošne zadeve

V sredo, 4. marca, so se na redni seji sestali člani odbora za splošne zadeve pri delavskem svetu Železarne.

Člani odbora so ugotovili, da so sklepi prejšnje seje izvršeni, oziroma jih izvajajo.

Na osnovi sprejetih stališč komisije za družbeni standard sestavljene organizacije Slovenske Železarne in objavljenih zneskov povprečnih stroškov za četrti tromesečje 1986 je oddelek za nagrajevanje (sektor za

ekonomiko in organizacijo) pripravil predlog povišanja povračil stroškov za službena potovanja in drugih nadomestil, ki bremenijo materialne stroške. Sprejeli so predlog nove višine povračil, ki veljajo od 1. marca 1987 dalje, in sicer:

VRSTA NADOMESTILA	VIŠINA NADOMESTILA
Cela dnevica	5.180 din/dan
Polovica dnevnice	2.650 din/dan
Znižana dnevica	1.920 din/dan
Nočnina na osnovi računa hotela B kat.	v znesku računa
Nočnina v gostinskih obratih višje kat. DO	4.580 din/noč
Nočnina brez računa	1.480 din/noč
Montažna dela v kraju, oddaljenem nad 100 km (dnevica velja v primeru, če sta organizirana hrana in prenočišče):	
— do sedem dni	1.790 din/dan
— nad sedem dni	1.250 din/dan
Dodatek za ločeno življenje	41.300 din/mes
Terenski dodatek:	
— brez prevoza	1.080 din/dan
— organiziran prevoz	650 din/dan
Kilometrini za uporabo lastnega vozila za službeno potovanje	56.18 din/km

CPSI — MZ



Žgečkanje (foto: B. Grce)

Skupščina ZIT povezana z debatnim večerom

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice bo v sredo, 18. marca, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine organizirala redno letno skupščino. Po skupščini je organiziran debatni večer na temo: »Izobraževanje in kadri.« Osnovne probleme bodo predstavili:

- Jože Kobentar (Železarna Jesenice):
 - Osnovni elementi, procesna oblikovanja in izvajanja dolgoročne razvojne strategije in kvalitetne razvojne preobrazbe kadrov.
 - Predstavitev projekcije kadrovske sestavine razvoja železarn s predlogi ukrepov za realizacijo.
 - Kaj lahko ovira uspešen in hitrejši proces prestrukturiranja.
- Severin Golmajer (CSUI):
 - Program centra za izobraževanje mladine in odraslih.
 - Predvidene novosti v programih za izobraževanje mladine in pozneje odraslih, kjer imamo šolanje na več stopnjah (III, IV, V).
- Francka Thaler (Zavod za zaposlovanje):
 - Demografske projekcije prebivalstva in kadrovskih virov.
 - Letni in srednjeročni načrti zaposlovanja in možnosti za njihovo uresničevanje.
 - Izobrazbena struktura zaposlenih.
 - Obseg in struktura priliva iz šol.
 - Izobrazbene ambicije naše mladine za šolanje na srednjih in visokih šolah in njihovo uresničevanje.
 - Potrebe po kadrih v luči študijskih razpisov.

Vljudno vabljeni

Pregled sestankov SDS

(Iz programa samoupravnih aktivnosti za januar)

Za obdelavo v pregledu sestankov SDS nam je ostalo še nekaj zapisnikov iz delovnih skupnosti iz programa samoupravnih aktivnosti za januar. Medtem pa prihajajo že novi. Dnevni red sestankov pri programu samoupravnih aktivnosti za marec je kar obširen, saj je treba obravnavati zaključni račun za leto 1986, predlog samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo in tretji občinski samoprispevek, da naštejemo le nekatere.

Iz **DELOVNE SKUPNOSTI KO-PI**, ki se je prepolnila na TOZD Komerciala in FRS, smo prejeli zapisnika **SDS računovodstvo prihodkov in dohodka in računovodstvo osebnih dohodkov**. Obravnavali sta osnutek smoupravnega sporazuma o združitvi TOZD in DO in pregledali, kako se izvajajo sklepi prejšnjega sestanka.

Iz **DELOVNE SKUPNOSTI ZA KADROVSKE IN SPOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE** smo prejeli zapisnike **SDS kadrovskega sektorja, oddelek za zdravstveno in socialno varstvo, sekretariat, oddelek splošne administracije — čistilke, center**

za proučevanje samoupravljanja in informiranje, splošna varnostna služba 3 in gasilci. SDS kadrovskega sektorja upotavlja, da na vprašanja o nabavljanju in uporabi osebnih avtomobilov, rešitvi zobozdravstvene problematike ter v zvezi z vprašanjem malice v Kazini niso dobili odgovorov. Pravijo, da če odgovora ne bo, naj delegat postavi na delavskem svetu delovne skupnosti vprašanje, če je še smiselno čakati na odgovore in če tisti, ki bi morali odgovoriti, menijo, da je to neaktualno. SDS oddelek za zdravstveno in socialno varstvo se je med drugim seznanila tudi s potekom aktivnosti na področju organiziranja delovne skupnosti in s tem tudi kadrovskega sektorja. SDS center za proučevanje samoupravljanja in informiranje je na sestanku postavila naslednje vprašanje: »Koliko in kakšna stanovanja so bila zgrajena v letih od 1980 do 1986 ter koliko sredstev je bilo namenjenih za stanovanja in po kakšni ceni?« SDS gasilci je ob obravnavanju osnutka sporazuma o združitvi TOZD v DO in ob reorganizaciji Železarne nasploh izrazila tudi željo, da bi se jim kasneje, ko bo izdelana, razložila tudi mikroorganizacija v delovnih skupnostih.

Iz **DELOVNE SKUPNOSTI ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE** smo prejeli zapisnike **SDS oddelek za študij dela in časa, oddelek za organizacijo dela in OZIL, ERC, raziskovalni oddelek, glavni laboratorij, kontrola kvalitete, spektrometrični oddelek, oddelek za operativno planiranje proizvod-**

nje in oddelek za ekonomske analize in planiranje. SDS oddelek za organizacijo dela in OZIL je med drugim obravnavala razpis za podelitev priznanj komisije za odlikovanja pri sindikalni organizaciji v njihovi delovni skupnosti, ob čemer ugotavlja, da nimajo nobenega kandidata za priznanja. SDS ERC zahteva, naj se projekti na ravni Železarne bolj usklajujejo in da se vodstvo SEO in ERC pravočasno obvešča. Zahtevala je tudi pojasnilo, zakaj se korekcije vrednotenja delovnih mest kljub obljubam niso izvajale v dogovorjenih rokih. SDS raziskovalni oddelek je bila podana informacija o predvideni organiziranosti sektorja za raziskave in razvoj ter informacija o aktivnostih v zvezi s prekatizacijami in spremembami normativov določenih delovnih mest. SDS glavni laboratorij je bila seznanjena s predvideno reorganizacijo sektorja TKR in z osnutkom nove organiziranosti sektorja kontrole kakovosti. SDS kontrola kvalitete je zahtevala, da se pritožba na vrednotenje del in nalog kvalitetne kontrole v najkrajšem možnem času obravnava na delavskem svetu in da se o tem obvesti samoupravno delovno skupino.

Povzetke iz zapisnikov s sestankov SDS iz začetka marca bomo pričeli objavljati v prihodnji številki Železarja.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

Pestra izbira programov na Centru srednjega usmerjenega izobraževanja

V petek, 6. marca in v soboto, 7. marca se je informativnega dneva na CSUI Jesenice udeležilo 292 učencev iz jeseniških, radovljiških in drugih osnovnih šol. Z učenci smo se pogovarjali o programih vseh šestih usmeritev na Centru srednjega usmerjenega izobraževanja, o možnostih kasnejšega prehajanja iz ene usmeritve v drugo, o štipendijah in o vsem, kar je še učence in njihove starše zanimalo. Razkazali smo jim tudi delovne pogoje v vseh stavnah CSUI — v stavbi bivšega ŽIC, bivše gimnazije in v prostorih zdravstvene usmeritve nad obrati družbene prehrane (GEŽ). Osnovnošolci so ves čas spremljali tudi učenci CSUI, in njim pripovedovali o učnih predmetih posamezne usmeritve, o učiteljih, o izvenšolskih dejavnostih, o krožkih, o šolski skupnosti in mladinski organizaciji ter o dijaškem življenju na Centru nasploh. Tudi o plesih in zaključnih ekskurzijah, seveda.

Osnovnošolci so na informativnem dnevu pokazali naslednje zanimanje za posamezne usmeritve:

Smer:	
1. strojna	89
2. družboslovno-jezikovna	75
3. naravoslovno-matematična	48
4. zdravstvena	26
5. metalurška	23
6. SKR	18
7. elektro	9
8. SKR — p. p.	6

Podatki kažejo, da zanimanje za nekatere usmeritve že presega zmogljivosti, na primer za naravoslovno-matematično, kamor lahko vpišemo 30 učencev oz. 36, če ne bo ponavljalcev in za družboslovno-jezikovno, ki lahko sprejme 60 oz. 72 učencev, če ne bo ponavljalcev. Nekaj učencev niha med vpisom na naravoslovno-matematično oziroma strojno smer. Svetujemo, da se tisti učenci, ki so se že opredelili za nadaljnji študij v

strojništvu oziroma za poklic s tega področja, vpišejo v strojniško smer, saj si bodo s tem pridobili ne le dovolj splošne izobrazbe, ampak tudi strokovno in laže se bodo odločali za naprej, za študij ali za delo, če bodo hoteli.

Vpis v zdravstveno usmeritev sicer ni zaskrbljujoč, vendar pa učenci povsod niso bili pravilno obveščeni o sprejemnih izpiti in zaposlitvi. Iz navedenih števk je vidno, da nevarnosti za sprejemne izpite ni, v zvezi z zaposlitvijo pa je treba povedati tole: najnovejša analiza kaže, da bo zdravstvenega kadra čez štiri leta zelo primanjkovalo, precejšnje bodo potrebe tudi v Splošni bolnici Jesenice. Prvo pomanjkanje zdravstvenega kadra se kaže že sedaj, iz leta v leto pa se bo še stopnjevalo. Torej se možnosti za zaposlitev odpirajo. Odpirajo se tudi možnosti za nadaljnji študij, saj bodo po prenovljenih programih učenci zdravstvene usmeritve lahko študirali na:

- Visoki šoli za organizacijo dela Kranj,
- Biotehniški fakulteti (biologija, veterinarstvo, agronomija, živilnored, živilska tehnologija, gozdarstvo),
- Ekonomski fakulteti,
- Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo (fizika, kemija, farmacija),
- Filozofski fakulteti (psihologija, angleščina, nemščina, slovenski jezik),
- Medicinski fakulteti,
- Fakulteti za telesno kulturo,
- Višji šoli za zdravstvene delavce,
- Višji šoli za socialne delavce,
- Višji upravni šoli,
- Pravni fakulteti.

Popolnoma nerazumljivo je izredno skromno zanimanje za vpis v elektro smer. Nerazumljivo zato, ker je to smer, ki pripravlja kadre za vsa področja gospodarstva in negospodarstva, kadre, ki jih v našem koncu že primanjkuje, sčasoma pa bomo ostali popolnoma brez njih. Delavci šole kar naprej in kjer je le mogoče, poudarjamo pomembnost in potrebnost izobraževanja za elektro poklic, delovne organizacije izkazujejo potrebe in ponujajo štipendije — kar 53 je razpisanih, pa vendar je odziv porazen. Šolanje ni težje od šolanja v ostalih usmeritvah, poklic je zanimiv, nadaljnji študij tudi možen. Kje so torej ovire? Kakšna bo cena, ki jo bomo plačevali, če ne bomo sposobni izobraziti lastnih kadrov?

PRIPRAVLJENOST JE VEDNO BOLJŠA KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

To so mesta blizu lijakov eksplozije letalskih bomb ali drugih kemičnih izstrelkov oziroma mesta na travnikih ali nizkih okrasnih nasadih, na katerih je opaziti kapljice, čeprav ni pada dež.

Poročilo vodje izvidnikov izgleda takole (primerjalno obvestilo):

OBVESTILO O RBK KONTAMINACIJI	
Vrsta kontaminacije (R, K, B)	Radiološka kontaminacija
Čas kontaminacije	7.00 16.10
Jakost sevanja na posameznih delovnih točkah	X 1-jakost sevanja 0,5 c Gy/h prednja in zadnja meja označeni z zastavicami in opozorilnimi tablam. V središču jakost sevanja 25 c Gy/h. Povprečna jakost na smeri 10 c Gy/h 6. 12. 86
Čas merjenja (datum, ura, minute)	10.45 na prednji meji kontaminirane zemljišča 11.05 v središču 11.20 na zadnji meji okuženega zemljišča
Dolžina kontaminiranega odseka	10 km
Smer odhoda, obvoza okuženega zemljišča	
Odsek ima obhod pri pošti in obvoz pri podvozu	
Geslo izvidniške patrole	ELEKTRA-2

Obisk vojaških šol v Rajlovcu

Pred kakimi desetimi leti ne bi nihče verjel, da bodo tudi dekleta imela možnost šolanja za vojaške poklice. Kar pozabili smo, da so tudi dekleta in žene sodelovale v vojni, bodisi kot kurirke, holničarke ali kar na fronti z ramo ob rami z možmi. Saj vendar poznamo zdravnico Franjo Bidovec-Bojc, borko Julko Pibernik, ki je bila doma z Jesenic in še vrsto drugih. Imamo pa tudi nekaj zelo priznanih bork, ki živijo še danes.

Drugi dan ekskurzije v Sarajevo so nas že zgodaj zjutraj prišli iskat vojak iz Rajlovca. Dobro naspani, spočiti in polni pričakovanja smo posedli v vojaški avtobus (vozil ga je vojak, saj pri vojakihi lahko narediš izpit za soferja motornih vozil). Odpeljali smo se proti Rajlovcu. Skozi okno avtobusa smo si spet ogledovali Sarajevo. Prejšnji dan pa smo se povzpeli na Trebevič in si mesto ogledali tudi od daleč. Imeli smo kaj videti. Že samo mesto je čisto drugačno kot naše. Najbolj me je motilo zelo veliko smeti po cestah in pločnikih. Močno se pozna še vpliv olimpiade, ki je bila tu pred leti. Zelo zanimiv je bil sprehod po Baščaršiji in ogled džamije.

Rajlovac je od Sarajeva oddaljen le nekaj kilometrov. Najprej so nas sprejeli učitelji na tej šoli. Odpeljali

so nas v posebno sobo, kjer smo si ogledali shemo organizacije šolanja. Od tega, kakšne šole so (tudi tu jih je več, le da je tukaj letalski center), do možnosti šolanja na akademiji. Po tem smo si ogledali center: učilnice in kabinete, kjer imajo vse urejeno zelo moderno. Videli smo kabinete s televizorji, shemami orožja, prezezi orožja, celo helikopter je bil v nekem kabinetu. Odšli smo tudi v hangar, kjer je bilo po delih prikazano delovanje vžiga letala, pa tudi celo letalo smo videli. Zelo zanimive so bile učilnice za strojno in ročno dela. Stroj so zelo moderni in dragi. Vse je na enak način kot v naših šolah, le dopolnjeno in izboljšano (bolj moderno) za delo. Poleg hangarja je tudi nekakšna pristajalna steza. Tu namreč vse temelji na letalstvu.

Po ogledu hangarja smo odšli v poslopje, kjer so imeli pouk. Počakali smo, da se je pričel pouk, nato pa smo si ogledali kabinete za računalništvo in kabinet za vaje iz telekomunikacij. Po tem ogledu pa je prišel najbolj zanimiv del našega obiska v Rajlovcu. Fantje so si ogledali druge moderne naprave, ker pa sva bili v skupini samo dve dekleti, so nama namenili nekaj več pozornosti. Po naju sta prišli gojenki Mojca in Sabina. Pokazali sta nama poslopje, kjer prebija večina časa šolanja

in svoj prosti čas. Lično opremljene sobe s šestimi posteljami so bile prav lepo pospravljene. Opazili sva, da nikjer ni bilo nobenega posterja. Dobili sva pojasnilo, da imajo lahko samo posterje z letali in vojaškimi motorji. Meni osebno je bil način življenja in dela v tem centru zelo všeč.

Po tem kratkem ogledu sva se seznanili še z drugimi gojenkami iz raznih koncev Jugoslavije, Sabina in Mojca sta namreč iz Slovenije. Pokazale so nama tudi prostor, kjer vsako jutro dvigajo zastavo. Je zelo velik in lep. Izvedeli sva, da imajo tudi svojo pošto, zdravstveni dom, gasilski dom in vsa potrebna poslopja. Na enem koncu Centra je tudi železniška postaja. Na našem obhodu smo srečale tudi razred, v katerem je Mojca. Ta dan je imela prost, da nama je lahko razkazala Center in odgovarjala na najina vprašanja. V njenem razredu je le šest fantov in mnogo deklet. Mojca je sedaj v tretjem letniku in se šola za tehnika elektronskih naprav v letalu. Za ta lep poklic se bolj zanimajo dekleta, zato jih je v razredu tudi več kot fantov. Zelo me je zanimalo zakaj, vendar pravega odgovora nisem dobila. Bilo je veliko zanimivih odgovorov, tako da sem bila s pojasnili o delu in šolanju zelo zadovoljna.

O izkoriščanju prostega časa nam je pripovedovala Sabina, saj je jugoslovanska prvakinja v judu. Poleg svojega rednega učenja ji ostane dovolj časa za treninge. Ker vse opravlja z veseljem, ji ni prav nič težko. Presenetil me je tudi njun učni uspeh, saj sta obe odlični. Povprašala sem ju, katero šolo sta obiskovali pred vojaško v Rajlovcu. Povedali sta mi, da je Mojca obiskovala ekonomsko srednjo šolo, Sabina pa naravoslovno. Z učenjem nimata nobenih preglastic, ker je tu način šolanja odličen.

Našega pogovora pa je moralo biti kmalu konec, saj smo se morali vrniti v Sarajevo. Škoda, da je bilo vse tako kratko, vedno več vprašanj se mi je porajalo. Toliko zanimivega in lepega bi še rada videla. Naučili smo se veliko novih stvari, za katere še nikoli nismo slišali. Zelo velik vtis je name napravilo tovarništvo. Kako lepo je bilo videti gojence vseh narodnosti skupaj. Kako sproščen je bil pogovor z nami, pa čeprav je slovenski jezik bolj težko razumljiv. Že v Sarajevu sem postavila vprašanje, kaj je z jezikom v šoli. Dobila sem odgovor, da učenci nimajo težav pri učenju.

Še veliko več bi se dalo napisati o našem ogledu vojaških šol. Nekaj

malega sem vedela že prej po pogovoru s starši, vendar največ in naj bolj zanimive stvari sem doživela in videla prav tam. Čas, ki nam je bil namenjen, je bil zame prekratek. Rada bi se seznanila še z mnogo drugimi stvarmi. Toliko novega in zanimivega je bilo, da še sedaj nisem zbrala vseh vtisov. Vedno se spominim še kaj novega in pomembnega.

Lahko vam samo rečem, da mi ni žal, da sem obiskala Center vojaških šol v Sarajevu. V imenu vseh udeležencev ekskurzije se zahvaljujem komisiji za pridobivanje mladih vojaške poklice pri SZDL Jesenice za organizacijo ekskurzije v srednje vojaške šole v Sarajevu in Rajlovcu. Zahvaljujem se tudi vsem gojencem in učiteljem za prekrasen sprejem. Seveda pa smo hvaležni tudi vsem našim spremljevalcem z Jesenic.

Zelo težko je bilo zapustiti Rajlovac in Sarajevo. Polni lepih vtisov smo se odpravili na vlak. Pot je bila dolga, vendar zanimiva in vredna ogleda. Morda se bom enkrat tja še vrnila, toda ne z ekskurzijo ampak s šolo, kjer se bom pripravljala za svoj poklic.

Janina

SLAVKO TARMAN

8

Jedrski raziskovalci S tragiko ovenčani kralji naših dni

Ernest Orlando Lawrence — najvplivnejši eksperimentalni fizik

Deloval je v Kaliforniji in prejel leta 1939 Nobelovo nagrado za razvoj ciklotrona — pospeševalnika lahkih atomskih jeder. Ciklotron, ki je omogočal hiter napredek jedrske fizike, in je bil iznajdba ter vsebina Lawrenceovega življenja. Nепrestano ga je izpopolnjeval in povečeval do neslutnih zmogljivosti. Na vrhuncu svojega uspeha je bil Lawrence povezava med ameriškim srednjim stanom in znanostjo. Leta 1939 se je odpravil po ZDA na propagandno turnejo, da bi dobil sredstva za svoj življenjski cilj — velikanski ciklotron s sto milijoni elektronvoltov. Stroški tega projekta so bili milijon dolarjev, njegov glavni podpornik je bila Rockefellerjeva ustanova, ki je potrebnih milijonov dolarjev tudi dodelila. Lawrence

je čez noč postal vodilni eksperimentalni fizik.

Po reorganizaciji načrta za jedrsko bombo so tri raziskovalne načrte vodili Nobelovi nagradenci A.H. Compton, Harold Urey in Ernest Lawrence. Raziskovalne pristojnosti posameznih projektov so bile natančno razmejene. Ureyevi sodelavci so se ukvarjali z ločevanjem izotopov po metodi difuzije in centrifuge, Comptonovi s temeljno jedrsko fiziko, z reaktorjem in s fiziko bombe, Lawrenceovi pa z elektromagnetnim ločevalnim postopkom ter s kemijo surovine za plutonijsko bombo.

V svoji knjigi ATOMSKA BOMBA IN JAZ Compton opisuje svojo dejavnost pri jedrskem projektu. Bil je zelo veren državljan. Njegov oče je bil duhovnik in je dejal, da ni višjega poklica od njegovega. Sin Compton je bil očitno nadarjen za naravoslovje in oče mu ni branil tega poklica ter mu naročil: »Če se ne motim, boš imel v tej znanosti tisto, kar iščeš in v čemer lahko

največ narediš. Kar boš storil na tem področju, utegne biti za krščanstvo koristnejše, kot če bi postal misionar, učitelj ali duhovnik.« Tako je pobožni Arthur Compton postal naravoslovec, da bi služil bogu. Z božjim blagoslovom je postal celo dober znanstvenik. Za odkritje, ki je dobilo kasneje ime Comptonov efekt, mu je bila leta 1927 podeljena Nobelova nagrada. Pri Comptonu so se verska vnema, naravoslovna objektivnost in družbenopolitična preproščina pomešale v družbeno teorijo.

O uporabi prve jedrske bombe je kasneje razmišljal: »Po mojem mnenju tak razvoj ne more ostati pod človekovim nadzorstvom. To je del življenja v človeški družbi, nujen nasledek daru, ki ga je človek dobil od svojega stvarnika. Zdi se, da nam je namenjen preskušati nove reči, nove ideje in nove življenjske oblike. Po nekaterih novih poteh se hodi lažje kot po drugih. Tu se kaže tekmovanje za boljše preživetje. Če svojih možnosti ne izkoristimo kar najbolje, moramo to plačati tako, da nas nadomestijo drugi.«

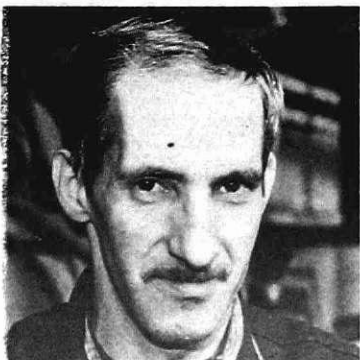
Fermi — drugi Kolumb

Eden izmed članov atomskega odbora ZDA Crawford Greenwalt v svojih spominih opisuje Fermijev preskus delovanja reaktorja 2. decembra 1942 na univerzitetnem stadionu v Chicagu takole: »V lopi pod tribunami nogometnega stadiona univerze je Fermijeva skupina postavila velikansko atomsko kopo iz kakšnih štirideset tisoč velikih

grafitnih blokov. V enem delu teh blokov so bili nameščeni uranski valji. Vsega skupaj je bilo na tem mestu nameščenih štiristo to najčistejšega grafita, šest ton kovinastega urana in še petdeset ton uranovega oksida. Ob straneh kope so bile nameščene še palice kadmija, da bi prekinile verižno reakcijo. Kadmijeve palice močno zavirajo (vpijajo nevtrone. Na ploščadi nad reaktorjem je stala skupina treh mož. V primeru, da bi reaktor podivil, bi ti trije morali čez reaktor raztopino kadmijeve soli. To bi v trenutku pretrgalo verižno reakcijo. Za dosego popolnih varnostnih ukrepov je čakala v sednem prostoru še druga skupina, ki bi daljinskimi krmiljenjem posegla vmes. Fermi je bil miren in sproščen, verjel je v brezhibnost delovanja. Compton je stal kot več na navzočih na galeriji. Fermi je v tišini ukazal dvig kadmijevih palic iz reaktorja. Popolnoma je bil prepričan v pravilno delovanje. Od trenutka do trenutka je primerjal izmerjene podatke s svojimi računi. Nevtronski tok v reaktorju je naraščal po predvidevanjih. Fermi je previdno in elegantno, pri peljal reaktor do kritične meje — verižno reakcijo je potekala samodejno. V prostor je naraščala radioaktivnost. Fermi je zaupal ustavitve reaktorja. Reaktor po Fermijevi zamisli je izpolnil svoj namen, dokazal je, da je tehnično mogoče pridobivati atomsko energijo. Italijanski navigator je pristal. Novem svetu, zaključuje Greenwalt svoj spomine na tiste usodne trenutke.

Železarji o referendumu in reorganizaciji

Da bi ugotovili, kaj menijo železarji o predlogu samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarna Jesenice, o katerem bodo glasovali na referendumu 17. marca, smo o tem vprašali naključno izbrane sogovornike. Takole so nam odgovarjali:



Miha Varl — hladna valjarna Jesenice:

»Združitev temeljnih organizacij v delovno organizacijo je dobra pobuda. Zaradi manjšega števila temeljnih organizacij bo organizacija dela prjetno boljša. Kaj bo v resnici prišla reorganizacija, bo pokazal čas. Iroda se bo z njo izboljšala tudi kvaliteta materiala, ki ga dobivamo ri nas, saj bo celoten Okrogli program odvisen od skupnih rezultatov seh obratov.«



Ivana Gričar — hladna valjarna Jesenice:

»Mislim, da bo združitev temeljnih organizacij koristna. Delovne pogoje v našem obratu že izboljšali, tako t ni več toliko težkega dela, zato m z delom sedaj zadovoljna. Priča-ujem pa, da bo po reorganizaciji še olje.«



Bogdan Soklič — hladna valjarna Jesenice:

»Reorganizacija bo prinesla nekaj brega, pa tudi kakšno slabo stvar. izvodnja bo še naprej odvisna od ovnih pogojev. Jasno je, da lahko n, kjer imajo delavci dobre pogoje delu, delajo bolje kot v obratih s bšimi delovnimi pogoji. Združevanje temeljnih organizacij delovno organizacijo bo gotovo ivalo tudi na delo pri nas. Dobiva- bomo več luženega materiala s Ko-ške Bebe; vprašanje pa je, koliko mo lahko ob tem povečali proiz- dnjo, saj so naši stroji že precej iz- šeni.«



Ramid Durmičević — plavž:

»Nič nisem slišal o referendumu. ihče me ni obvestil o tem!«



Čerib Kalender — martinarna:

»O tem, da bomo kmalu glasovali na referendumu, sem že slišal. Mi- slim, da bo reorganizacija dobra za nas. Manj bo bolniških.«



Vejsil Horozović — transport:

»Če bo vse potekalo tako, kot smo si zamislili, bo reorganizacija za nas pozitivna. Ker se bo zmanjšalo šte- vilo temeljnih organizacij uslužnost- nih dejavnosti, se bodo zmanjšali ad- ministrativni stroški, pa tudi stroški za rezervne dele. Doslej je imela vsaka temeljna organizacija svoje skladišče, sedaj pa bodo vsa spadala pod TOZD Komerciala in bo zato la- žje priti do rezervnih delov.

Kar pa se tiče samoupravljanja, bo verjetno delavec v neposredni proizvodnji z reorganizacijo prikraj- san.«



Samira Oraščanin — žebeljarna:

»Seznajena sem s tem, da bomo kmalu imeli referendum. Mislim, da to združevanje temeljnih organizacij v delovno organizacijo ne bo vplivalo na naše delo in da se s tem ne bo nič izboljšalo. Samoupravljanje pa bi moralo biti, potem ko bo manj TOZD, boljše.«



Metka Peterka — elektrode:

»Za referendum sem izvedela iz Železarja. Po mojem bo to združeva- nje temeljnih organizacij za delavce Železarne dobro. Delo v elektrod- nem obratu pa se z reorganizacijo ne bo spremenilo.«

Tanja Kastelic

Ob dnevu žena v elektrodah

V okviru praznovanja dneva žena je svet za spremljanje družbenoeko- noskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Jesenice organizi- ral razgovore po delovnih organizacijah, v katerih naj bi se seznanili s pro- blemi delavk, pa tudi z možnostmi za reševanje teh problemov. V sredo, 4. marca, so predstavniki občinskega sindikalnega sveta, občinske konfe- rence SZDL, sveta za spremljanje družbenoekonomskega položaja žensk in Za- voda za zaposlovanje obiskali tudi Železarno, oziroma obrat elektrode kot najbolj tipičen »ženski« proizvodni obrat v naši organizaciji združenega de- la. Razgovora so se poleg delavk in delavcev z elektrodnega oddelka udele- žila tudi vodja obrata Janez Begeš ter predsednik izvršnega odbora konfe- rence osnovnih organizacij sindikata Železarne Edo Kavčič.

V elektrodah je trenutno zaposle- nih 266 delavcev, od tega 172 žensk. Njihova izobrazbena struktura je razmeroma slaba, saj prevladujejo delavke z nepopolno ali popolno os- novno šolo (teh je 73 odstotkov od skupnega števila zaposlenih), nekaj jih je s poklicno šolo (15 odstotkov), zelo malo pa z delovodsko ali tehni- čno šolo.

Izdelovanje elektrod zahteva pre- cej strokovnega znanja in hitro prilagajanje spremembam pri izdelova- nju. Zato bi bilo treba znanje delavk v obratu elektro nujno obogatiti. Ko- rak v tej smeri so že storili, ko so ob koncu preteklega leta izdelali izo- braževalni program z imenom »Izde- lovalec elektrod«, ki je tudi republi- ško priznan. Z njegovim izvajanjem bi si delavke v elektrodah lahko pri- dobile neko splošno znanje o delu v tem obratu. Delavke so zainteresira- ne za pridobivanje novega znanja, vendar bi bilo treba izobraževanje organizirati tako, da ne bi motilo proizvodnega procesa. Žal pa pridobi- vanje znanja ni povezano z bolj- šim nagrajevanjem. Za prehod iz ni- žje kategorije v višjo se v Železarni zahteva povečanje količine dela, ne pa tudi večja kvaliteta dela, do kate- re vodi izobraževanje in dodatno usposabljanje.

Delo v elektrodah je vezano na plansko proizvodnjo. Večinoma pote- ka na proizvodnih linijah (na eni li- niji dela skupina petnajstih delavk), kjer okvara enega stroja povzroči zastoj cele linije. Zato so skupni uspehi odvisni od vsakega posamez- nika.

Prostori elektrodnega obrata so

stari in malo primerni tako za proiz- vodnjo kot tudi za ljudi, ki delajo v njih. Prevzeli so jih od drugih proiz- vodnih področij in jih z leti dograje- vali, kolikor sta to terjala povečana proizvodnja in število zaposlenih. Vendar je bilo to bolj krpanje, če- prav je šlo za ta dela veliko sredstev.

Že vrsto let imajo težave z ogreva- njem, pa tudi tople vode za umivanje jim večkrat zmanjka. S prezidavo, pregrajevanjem, vgrajevanjem no- vih vrat skušajo preurediti prostore tako, da bi izboljšali pogoje dela v njih. Prizadevajo si tudi za večjo av- tomatizacijo dela in za zmanjševa- nje obsega fizičnega dela.

Kljub temu je za odpravo težkih delovnih pogojev še premalo storje- nega. Z majhnimi izboljšavami stro- jev bi lahko dosegli, da bi namesto delavcev stale za stroji delavke. Iz- koreniniti bi morali miselnost, da je samo človeški faktor tisti, ki vpliva na povečanje proizvodnje. Z bolj- šim nagrajevanjem koristnih predlogov za izboljšave bi verjetno lahko rešili marsikateri problem z lastnim zna- njem.

V elektrodah rešujejo svoje težave na ta način, da delavke opozorijo na problem, vodstvo obrata pa nato ugotovi, ali in kako bi se dala stvar izboljšati. Kljub temu pa težki pogo- ji dela ostajajo. V nobeni elektrodni tovarni pri nas ni zaposlen tolikšen delež žensk kot v jeseniškem obratu; drugod opravljajo težja dela moški. Ker pa v naši občini obstaja kroni- čno pomanjkanje delavcev, poleg te- ga pa je pritisk žensk na zaposlova- nje v proizvodnji, kjer imajo boljše osebne dohodke, precejšen, elektro-

de še naprej ostajajo pretežno »žen- ski« obrat. Verjetno bi morali v Žele- zarji poiskati notranje rezerve in ugotoviti, katera »moška« dela bi lahko brez težav opravljale ženske, ter tako odpirati možnosti za zapo- slovanje žensk tudi v drugih proiz- vodnih obratih ne samo v elektro- dah.

Težki delovni pogoji v elektrod- nem obratu se ne kažejo toliko v fluktuaciji delavk kot v daljših bolni- škkih odsotnostih. Zaradi invalidnosti sicer odhaja v pokoj malo delavk, po redni poti pa se upokoji od tri do se- dem delavk na leto. Ker delavke v proizvodnji pričnejo delati razmera- ma zgodaj, ne gre nobena v pokoj s tridesetimi leti delovne dobe, saj se niso stare petdeset let. Vendar bi prav te delavke zaradi velikih obre- menitev in težkih delovnih pogojev najbolj potrebovale skrajšano ali celo beneficirano delovno dobo. Zato in zaradi nizkih osebnih dohodkov se čutijo delavke v elektrodah zaposta- vljene. Menijo, da bi bile plače višje, če bi na njihovih delovnih mestih de- lali moški, tako pa elektrode še na- prej ostajajo na repu lestvice nagra- jevanja v Železarni.

Glede vključevanja žensk v delo samoupravnih delovnih skupin se delavke povedale, da je glavni pro- blem v tem, ker imajo sestanke med malico in jih morajo zaključiti, ko njen čas poteče, sicer bi trpela proiz- vodnja. Včasih so imeli sestanke po končani dnini, danes pa so ženske preveč obremenjene z delom doma, da bi utegnile del svojega prostega časa žrtvovati za sestankovanje.

O praznovanju dneva žena pa de- lavke v elektrodah menijo, da izgubi vsak smisel, če se pozornost do žena kaže samo ob osmem marcu. Prav je, da delavke počastimo ob njho- vem prazniku in se ob tem poveseli- mo, saj si tako vsi skupaj nbiramo moči za nove delovne napore. Pri tem ni tako pomembna oblika praz- novanja kot naša skupna težnja, da postane skrb za položaj žensk konti- nuirana skrb celotne družbene skup- nosti.

Tanja Kastelic

Kaj je novega v sindikatu

● Republiški svet Zveze sindika- tov Slovenije je v januarju dal pobu- do za razpravo o vprašanjih samo- upravne organiziranosti združenega dela, ki naj bi zagotavljala samo- upravljanje in smotno gospodarje- nje. V razpravah naj bi poseben pou- darek dali aktualnim problemom s tega področja in vzrokom zanje.

Sporazumno z občinskim sindikal- nim svetom bo na to tematiko v me- secu marcu izvršni odbor konfe- rence osnovnih organizacij sindikata Železarne v sodelovanju s centrom za proučevanje samoupravljanja in informiranje organiziral okroglo mi- zo za celotno področje industrije v jeseniški občini.

● Komisija za odlikovanja pri iz- vršnem odboru sindikata je v sode- lovanju z vodstvom delovne organiza- cije in projekta Jeklarna 2 pripravila predloge za odlikovanje najzaslu- žnejših delavcev, ki so sodelovali pri realizaciji tega projekta.

● V obratu elektrode je bil pred praznikom dneva žena organiziran razgovor o specifični problematiki tega obrata, kjer so pretežno zapo- slene ženske. Razgovor je organizi- ral občinski svet za družbenopoliti- čno aktivnost žena. Poleg predstavi- nikov železarne so na tem razgovoru sodelovali tudi predstavniki družbe- nopolitičnih organizacij občine. Na- kazanih je bilo precej problemov, ki jih bomo morali razreševati hitreje, zavzemati pa se bomo morali tudi za hitrejši tehnološki razvoj tega obra- ta, kjer se vodijo tudi rešitve za bolj- še pogoje dela.

● Osnovne organizacije sindika- ta so v okviru praznovanja osmega marca razpravljali tudi o pobudi uredniškega odbora glasila Železar za drugačno in bolj humano prazno- vanje tega praznika. Do sedaj so v korist Bolnice Jesenice finančna sredstva prispevale osnovne organi- zacije valjarne debele pločevine (30.000 din), hladne valjarne Jeseni- ce (20.000 din), žičarne (40.000 din), strojnih delavnic (15.000 din), trans- porta (20.000 din), komerciala (51.000 din) in izvršni odbor konfe- rence osnovnih organizacij sindika- ta Železarne (200.000 din). Akcija je še v teku.

● Izvršni odbor KOOS je ob 8. marcu na pobudo komiteja za

družbeno aktivnost žensk organizi- ral srečanje bork — upokojenk.

● Komisiji za športno rekreacijo pri izvršnem odboru je bila letos zaupana organizacija zimskih špor- tnih iger delavcev SOZD Slovenske železarne. Športna tekmovanja so se odvijala v soboto, 7. marca, v Kranj- ski gori, Ratečah in pri Savskih ja- mah. Železarna Jesenice je skoraj v vseh disciplinah zasedla prvo mesto, podrobnejši rezultati pa bodo še ob- javljeni.

Pri Savskih jamah je bilo v nede- ljo tudi prvenstvo Železarne v san- kanju, rezultati pa bodo prav tako objavljeni v glasilu Železar.

PRIJETEN PRAZNIK DNEVA ŽE- NA

● Lepo je, če smo pozorni, lepo je, če ti kdo stisne roko in reče: vse najboljše za praznik! Le da bi mora- lo takih dogodkov biti več in ne sa- mo za 8. marec.

Bolj ko razmišljamo, bolj zaneslji- vo lahko rečemo, da nam vse bolj manjka človečnosti, manjka časa za prijateljski pogovor, radi gledamo na uro in hitimo naprej. Mnogo pro- blemov bi bilo ne samo omiljenih, ampak tudi rešenih, če bi se znali več pogovarjati in srečevati med se- boj.

Da je to res, smo opazili pretekli četrtrek, ko je izvršni odbor konfe- rence osnovnih organizacij sindika- ta Železarne na pobudo komisije za družbeno aktivnost žensk povabil na srečanje ob dnevu žena borke — upokojenke Železarne Jesenice.

Najprej strah, ali smo povabili vse, ali smo katero zgrešili, saj ob poplavi evidenc, seznamov, strojne obdelave podatkov — nikoli dva spi- ska nista enaka. Lahko da smo poza- bili na katero, vendar je bil naš na- men dober in za napake se opraviču- jemo. Tudi negotovosti ni manjkalo. Pa bodo sploh prišle? Prišle so! In to v kar precejšnjem številu. Posedle so in ko so jim fantje žirovniškega okteta v pozdrav zapeli Prešernovo Zdravljico, smo vedeli, da je to tisto pravo. Led je bil prebit. Po nekaj pri- srčnih besedah predsednika izvršne- ga odbora in še nekaj pesmih okteta je postalo jasno, da je to tisto, česar nam v življenju manjka. Sproščen

pogovor, pesmi, ki smo jih zapeli vsi, rdeč nagelj in skromno darilo vsaki izmed udeleženk je naredilo dan že- na za resničen praznik. Pogovora kar ni hotelo biti konec in ko smo se le razšli z obljubo, da se še kdaj vidi- mo, je bil dan svetlejši in lepši.

Vsem, ki ste prišli na naš večer, hvala, vse tiste pa, ki smo jih nehoti zgrešili — oprostite nam in javite svoje naslove, da bomo v bodoče vsi.

V. S.

S tem zapisom smo pričeli uresni- čevati številne pobude izvršnega od- bora in osnovnih organizacij sindi- kata za boljše informiranje o delova- nju sindikata. »Kaj je novega v sin- dikatu« bo rubrika, ki jo boste lahko prebrali v vsaki številki glasila Žele- zar.

Sindikata Železarne

Hm...hm...

Avtobusi za prevoz na delo so prepolni, zato predlagamo, da tudi Integral razpiše referendum za nakup novih avtobusov ali pa odpre žiro račun, na katerem bi se zbirali prostovoljni prispevki sardin — oprostite — potnikov.

V Železarni pa nam res ni do ljubega miru. Ko se malo umirijo zdrahe zaradi prekat- gorizacije, že poskrbimo, da so si v laseh sodelavke zaradi ta- ko enotne pozornosti ob 8. marcu.

Da, da, predragi tovariši z Železarja! Vaši predlogi so do sedaj Železarji delali le pre- glavice, zakaj bi torej upošte- vali vaš predlog o darovanju denarja Bolnici Jesenice in ne sodelavkam!

karfijolca

Stalna skrb za spominska obeležja in grobove

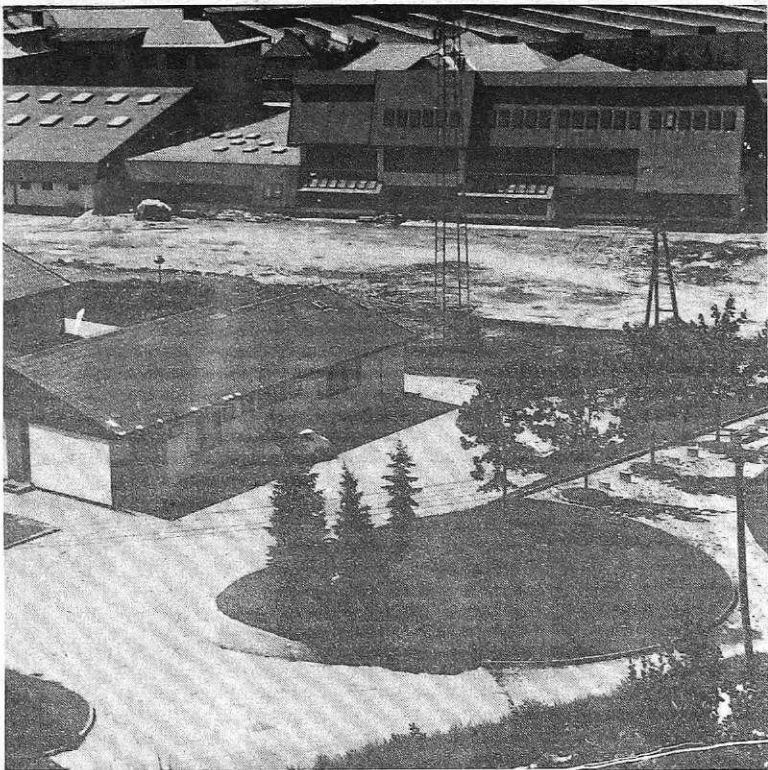
V minulem tednu se je sestal odbor za izgradnjo parka talcev na Koroški Beli. Z izgradnjo parka talcev, to je s preureditvijo opuščene pokopališča, so pričeli že pred leti, vendar zaradi pomanjkanja denarja dela še niso dokončana. Pred desetimi leti so v parku talcev odkrili spomenik, delo akademskega slikarja Jaka Torkarja z Javornika, uredili zelenice, odbor za izgradnjo parka talcev pa čaka naloga, da s skupnimi močmi opravi dela, ki so bila načrtovana v četrti fazi. Dopolniti bo treba še manjkajoča spominska obeležja ob skupnem grobišču padlih borcev, zamenjati pesek na poteh med zelenicami, v zgornjem delu parka talcev, kjer je bilo nekoč pokopališče, pa naj bi uredili spominsko obeležje (spominsko ploščo) umrlim krajanom, ki so bili na nekdanjem pokopališču pokopani v šestdesetih letih. Na omenjeni spominski plošči bodo vklesani verzi zdaj že pokojnega jeseniškega pesnika Miha Klinarja.

V lanskem letu je bil podpisan družbeni dogovor, iz doslej zbranih sredstev pa je bila obnovljena marmornata spominska plošča na grobišču talcev v parku talcev in zgrajena ograja pri spomeniku na Pristavi. V letu 1986 je bila na novo postavljena spominska plošča, kjer je bila leta 1920 ustanovljena KP za Javornik in Koroško Bleo. Očiščene so bile tudi spominske plošče na Jezkovem grobu v Javornškem rovtu, padlim kurirjem v Medjem dolu in Janku Pretnarju na Potoški planini. V letošnjem letu odbor načrtuje obnovo spominske plošče na Cimpkovi domačiji na Potokih, okolico spomenika Slavka Likoviča na Javorniku in spomenika Jožetu Žvabu v Javornškem rovtu.

Po doslej zbranih podatkih naslednji padli borci, talci in druge žrtve fašističnega nasilja v parku talcev še nimajo spominskih plošč: Jože Korošec, Slavko Likovič, Milena Bizjak, Cvetko Berginc, Avgust Štravs, Anica Pretnar, Ivanka Krničar, Polde Stražišar, Marija in Adolf Oblak, Ela Treven, Cilka Zupančič, Rajko, Evgen, Oto in Mara Kelih, Viktor Svetina, Jožica Kunstelj, Otmar Novak in Janko Smolej.

Da bi pripravljala dela za ureditev spominskih plošč hitreje napredovala, odbor naproša svoje vse tiste padli, ki so bili pokopani na zdaj že opuščene pokopališču na

Koroški Beli pa iz različnih vzrokov niso omenjeni na gornjem seznamu, da to čimprej sporočijo tajništvo krajevnih skupnosti Edi Giorgioni ali pa krajevemu odboru ZB NOV Javornik - Koroška Bela. Odbor za izgradnjo parka talcev, krajevna skupnost in DPO pričakujejo da bo ob vsestranskem sodelovanju odbora podpisnikov dogovora o trajnem varstvu spomenikov in grobišč borcev ureditev parka hitro in učinkovito rešena.



Park talcev na Koroški Beli (foto: I. Kučina)

Obračun dela delegatov sveta Triglavskega narodnega parka

Konec februarja je bila na sedežu delovne organizacije Triglavski narodni park na Bledu 13. seja sveta delovne organizacije Triglavski narodni park. Bila je to hkrati zadnja seja delegatov drugega mandata, ki so svojo dolžnost večinoma zadovoljivo opravili.

V svetu delovne organizacije Triglavski narodni park, kot najvišjem upravnem organu, sodelujejo enakopravno vsi delegati samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in skupnosti ter družbenih organizacij kot zunanji delegati in delegati delovne organizacije Triglavski narodni park. Zunanji delegatov je dve tretjini, delegatov delovne organizacije pa ena tretjina. Pristojnosti in način delovanja sveta, ki so določeni v zakonu o narodnem parku in statutu delovne organizacije, se v glavnem nanašajo na temeljne statusne, kadrovske in poslovne odločitve (planski dokumenti, statusne zadeve, imenovanja, finančni načrti ipd.). Svet je začel delovati v drugi polovici 1982 leta, vendar je s svojim rednim delom v popolni sestavi začel naslednje leto, ko se je organizacija parka tudi statusno izpeljala (sprejem statuta, sodna registracija). Za nami sta tako dve mandatni obdobji.

V tem času je imel svet 12 sej (dve do štiri seje letno). Tematika je bila raznovrstna, saj so se v začetnem obdobju obravnavale predvsem organizacijske zadeve in vprašanja (statut, pravilniki o organizaciji služb ipd.), kasneje pa so v ospredje vedno bolj prihajale vsebinske razvojne naloge TNP (dolgoročne smerice, srednjeročni skupni program razvoja, družbeni dogovor o TNP) in programske naloge same delovne organizacije. Poleg zadev, ki so bile vseskozi osrednji predmet vsake seje, so se obravnavale še razne konkretne zadeve s področja prostorske

problematike (vršiške žičnice, taborništvo v Bohinju in širše v TNP), sistem parkovnih oznak, program parkovnih publikacij, posebej pa so obravnavali problematiko gospodarjenja z gozdovi v TNP, poleg tega pa še vrsto drugih zadev. Udeležba na sejah je bila dobra in vse seje so bile sklepne. Glede navzočnosti so bili enkrat na meji sklepčnosti delegati zunanjih udeležencev sveta, kar pa je bila le izjema, ob sicer dobro zasedenih sejah. Dogajalo se je, da nekaj delegatov sploh ni hodilo na seje (občinske kulturne skupnosti in RK SZDL). Seje tudi niso bile prepogoste, temveč so se praviloma sklicevale le, ko je bilo zbrano dovolj primerne gradiva. Predsednik sveta je v teh dveh mandatnih obdobjih bil delegat Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik.

Vsekakor so bile seje sveta v tem pionirskem obdobju vzpostavljanja ne vedno lahkih soglasij med različnimi interesi v prostoru narodnega parka tisto mesto, kjer so se predvsem s širokim, dobromamernim in zato tvornim sodelovanjem reševali najtežji začetni koraki parkovne organizacije. Tukaj se je tudi začrtala njena nadaljnja pot, po kateri se bo veliko bolj utečeno odvijalo nadaljnje delo. Velika zasluga, da je bilo delo sveta v tem preteklem obdobju tako uspešno, gre tudi raznim strokovnim organizacijam, predvsem Zavodu SR Slovenije za varstvo narave in kulturne dediščine, ki so občasno sodelovale pri reševanju posameznih vprašanj, ki jih je obravnaval svet.

Akademija in razstava tekstilnih izdelkov

Dan žena v krajevni skupnosti Edi Giorgioni Javornik - Koroška Bela vsako leto počastijo z različnimi prireditvami. Letos je bilo praznovanje še posebej pestro.

Učenci osnovne šole Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela so pod vodstvom mentorice Jožice Noč pripravili izredno zanimivo in bogato razstavo tekstilnih izdelkov. Razstavo so odprli v četrtek, 5. marca, v delavskem domu Julke in Albina Pibernika na Javorniku s kratkim kulturnim programom. Zbrane žene je ob otvoritvi pozdravil in jim čestital predsednik skupščine delegatov krajevnih skupnosti Danilo Svetlin. Razstava je vredna pozornosti in ogleda in je bil zato tudi med tednom obisk dober.

Dan pozneje, to je v petek, 6. marca, je bila v dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernika kulturna prireditev, ki so se je udeležile žene iz krajevnih skupnosti, med njimi tudi aktivne članice samoupravnih organov, delegacij in DPO. Poleg žene je bila na prireditvi tudi šolska mladina in ostali krajanje. O pomenu mednarodnega praznika žena je govoril Milan Dornik - predsednik skupščine delegatov krajevnih skupnosti, nato pa so v režiji Francija Tušarja člani dramskega odseka DPD Svoboda France Mencinger Javor-

nik 3 Koroška Bela izvedli recital Mati Bineta Matoha.

Razveseljiv je podatek, da so se predstavili predvsem mladi člani dramskega odseka, ki bi jih na odru delavskega doma radi videli in z veseljem pozdravili tudi na celovečernih predstavah.

Poleg članov dramskega odseka so z nekaj pesmimi pod vodstvom zborovodkinje Mire Mesarič sodelovali tudi člani pevskega zbora Društva upokoencev Jesenice, baletna skupina osnovne šole Karavanških kurirjev NOB, ki jo vodi Majda Čebulj in pionirska folklorna skupina Svobode Javornik, ki jo že več let vodi Cilka in Gabrijel Peternej.

Po prireditvi je bil v prostorih Svobode Javornik - Koroška Bela - pod odrom delavskega doma - tovariški večer, na katerem so v prijetnem pogovoru izmenjali nekaj mnenj s področja uresničevanja nalog v kulturno prosvetni dejavnosti, zlasti v vokalni in instrumentalni glasbi.

Edo Žagar

Osmi marec jeseniških upokojenk

Jeseniško-društvo upokoencev je tudi letos pripravilo lepo slovesnost ob dnevu žena, ki se je je udeležilo kar lepo število članic našega društva. Čeprav so to že starejše žene, se vendar radi zbirajo in malo poveselijo v svojem domu. So pa tudi agilne - imajo svoj krožek za ročna dela, kegljajo, balinajo, telovadijo, planinarijo.

Namestnik predsednika jim je v svojem govoru čestital in jim želel še mnogo zdravja. Sledile so recitacije učencev in mnogim mamam oziroma babicam so se ob prelepih in občutenih deklamacijah orosile oči. Na klavir in harmoniko so zaigrali učenci glasbene šole. Pod vodstvom pevovodkinje so jeseniški upokojenki občutno zapeli nekaj pesmi. Po končanem programu so si odborniki nadelili predpasnike in gostje še pogostili. Upokojenka K. F.

Obvestilo invalidom

Društvo invalidov Jesenice je strokovne službe SPIZ v Ljubljani zaprosilo za pojasnilo o PONOVI ODMERI NADOMESTILA ZA TELESNO OKVARO. 18. februarja so dobili naslednji odgovor:

V zvezi z vašim zahtevkom z dne 4. decembra 1986 za novo odmero nadomestila za telesno okvaro po 2. odst. 61. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v višini najmanj 15% povprečnega osebnega dohodka v Sloveniji vam sporočamo, da je o tej zahtevi razpravljal odbor za sistem in organizacijo skupnosti na svoji 4. seji 14. januarja 1987. Po daljši razpravi, na kateri je bil seznanjen tudi z ostalimi pobudami za novo določitev tega nadomestila oziroma za sprotno valorizacijo le-tega na enak način kot pokojnine, je odbor sprejel naslednje sklepe:

Odbor za sistem in organizacijo skupnosti ugotavlja, da so podane pobude za tekočo medletno valorizacijo zneskov denarnih nadomestil za telesno okvaro razumljive in take pobude nadomestil za telesno okvaro razumljive in take pobude v času velike inflacije vsebinsko podpirajo glede na dejstvo, da ob hitri rasti osebnih dohodkov in življenjskih stroškov ti zneski med letom v primerjavi z drugimi pravicami prehitro izgubljajo realno vrednost. Zaradi tega odbor za sistem in organizacijo skupnosti predlaga, naj se v okviru sedaj veljavnih zakonskih določil nadalje ohranja realna vrednost nadomestila za telesno okvaro tako, da bodo pristojni samoupravni organi skupnosti ob vsaki določitvi o usklajitvi pokojnin in ostalih denarnih prejemkov obravnavali tudi višino zneskov denarnih nadomestil za telesno okvaro in po proučitvi vseh relevantnih podatkov po potrebi določili tudi novo višino navedenih pravic z veljavnostjo vsakokrat za naprej. Pri tem pa odbor ugotavlja, da bi terjala taka usmeritev nova finančna sredstva, ki niso predvidena v že zoženem finančnem načrtu skupnosti, zaradi česar bi bilo tako širjenje pravic mogoče upoštevati pri določitvi nadaljnjih prispevne stopnje (rebalans), oziroma ga bo možno rešiti le z novim posegom v rezervna sredstva in povečanjem nelikvidnosti.

Odbor za sistem in organizacijo meni, da za realizacijo pobude za višjo število določitev nadomestila za telesno okvaro ter za popolno izenačitev usklajevanja navedenih pravic o tega nadomestila z usklajeva-

njem pokojnin v danem trenutku niso podani niti zakonski niti vsebinski niti finančni pogoji in bo potrebno tovrstne pobude obravnavati v nadaljnjih širših družbenih usklajevanjih, najprej pa v odboru podpisnikov družbenega dogovora o usklajevanju pokojnin v SR Sloveniji ter v okviru razprav v Skupščini SRS, ki bo v letu 1987 ponovno obravnavala izvajanje zakona o pokojninskem zavarovanju v SR Sloveniji. O navedenem stališču je bila informirana skupščina skupnosti na 4. seji 16. februarja 1987 ob sprejemanju sklepov za dokončno usklajitev pokojninskih dajatev na podlagi porasta povprečnih osebnih dohodkov v letu 1986.

Direktor sektorja za izvajanje in proučevanje zavarovanja
Boris Gačnik

Društvo invalidov Jesenice skrbi tudi za rekreativno dejavnost. Tako organizira rekreativno športno srečanje 502 tekmovalcev v sankanju in smučarskem teku v soboto, 21. marca, ob 19. uri:

- sankanje pri Savskih jamah (navadne sani),
- smučarski teki v Kranjski gori pri hotelu Kompas.

14. marca organizira rekreativno tekmovalstvo v sankanju na 100 lučajev na kegljišču Športnega društva Jesenice ob 9. uri.

S temi rekreativnimi srečanji bomo počastili mednarodni dan invalidov in želimo, da se jih udeležite v čimvečjem številu. Prijavite se pri svojih poverjenikih ali eno uro pred tekmovalcem.

Odbor DI Jesenice

PRISPEVKI ZA MEDICINSKE APARATURE

Do vključno 6. marca 1987 so za medicinske aparature v jeseniški bolnici darovali:

Franjo Ropret, Titova 4/a, Jesenice - namesto nageljna ob dnevu žena: Tilki, Pavlici, Marjeti, Eli, Boženi, Miri, Cvetki, Lilijani in Mariji - 5.000 din;

Osnovna organizacija sindikata žitarne ŽJ - odstopljena sredstva ob praznovanju 8. marca - 40.000 din;

Osnovna organizacija sindikata transport ŽJ - odstopljena sredstva namesto praznovanja 8. marca - 20.000 din;

Osnovna organizacija sindikata hladne valjarne ŽJ - sredstva namenjena za 8. marec - 20.000 din;

Osnovna organizacija sindikata strojnih delavnic ŽJ - namesto praznovanja 8. marca 15.000 din;

ŽJ - dotacija po sklepu izvršilnega odbora - odstopljena sredstva ob praznovanju 8. marca - 200.000 din.

Ob 8. marca je bilo za medicinske aparature do sedaj darovano že 300.000 din.

Delavci Bolnice Jesenice in uredništvo Železjarja, ki je dalo pobudo za to akcijo, se darovalcem zahvaljujemo za prispevke!

Pridružite se tudi vi in prispevek namesto vencev in cvetja na grob pokojnim ali namesto drugih volil, čestitk in podobno, nakažite na žiro račun: SPLOŠNA BOLNICA JESENICE, številka 51530-603-31205, z navedbo: »namesto venca za tega in tega...«, darila in podobno.

Razstava ročnih del

Krožek ročnih del Društva upokoencev Javornik - Koroška Bela vabi na razstavo svojih ročnih del v prostorih društva.

Otvoritev razstave bo v četrtek, 12. marca, ob 17. uri.

Prikazano bo delo spretnih in pridnih rok naših žena: pletenine, vezene, kvačkanje, gobelini itd.

Obiščite razstavo, pogovorite se z dolgoletnimi članicami krožka, posvetujte se z njimi in pristopite k tej dejavnosti, ki nudi znanje in razvedrilo.

Odbor DU



Dopisujte

Ljubica Jančar: Šopek

Droben šopek pesmi je to. Vanj je pesnica Ljubica Jančar vpletla toliko ljubezni in človeške toplote, da so njene pesmi vredne pohvale in takšne majhne pozornosti. Toliko bolj, ker jih je napisala ženska, ki je od rojstva težji invalid — paraplegik.

Ljubica Jančar je otroštvo preživel v Radovljici in Bodešah. Leta 1948, ko ji je bilo deset let, jo je mama vpisala v osnovno šolo, ne da bi upoštevala ugovore znancev in sorodnikov. Mati je nato hčerko vsak dan nosila od Bodeš do Ribnega, pol ure tja in pol ure nazaj.

Od leta 1960 do 1963 je Ljubica živela v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku. Vneto je prepevala v ansamblu in urejala glasilo V novo življenje. Tedaj je zapisala tudi svoje prve stihe. Poleg šolske vzgoje ji je bivanje v domu dalo tudi voljo, upanje in spoznanje, da je vendarle lepo živeti. Svet se ji je odprl in prirojena invalidnost je postajala lažja. Kamniški dom in njegov tedanji vodja Srečko Rot sta se ji najbolj vtisnila v spomin.

Zelo kmalu se je vključila v radovljiško društvo invalidov in v Društvo paraplegikov Gorenjske, kjer zdaj opravlja tajniške dolžnosti.

Pred tremi leti sta se z mamo zopet preselili v Radovljico. Odtlej uporablja invalidski voziček in marsikaj opravi brez pomoči. Plete, šiva, veže, bere, poslušala glasbo. Ve, kaj ji življenje lahko da in ceni, kar ji daje. Ne obupuje. Nenehno goji prijateljske stike, saj pravi, da ni treba, da je invalid osamljen, če se le malo potruji.

O pesmih Ljubice Jančar je Mitja Šarabon zapisal: »V času »laboratorijskega« pesnenja je preprosta, umljiva, izpovedna, v čisti materinščini napisana zbirka pesmi resnična osvežitev in spodbudno znamenje, da tu pa tam še kdo piše s tako imenovano srčno pametjo. Tri že skoraj pozabljene iasnosti odlikujejo knjižico, ki je pred nami: iskrenost, hvaležnost, ljubezen. Iz srca porojena iskrenost, ki spontano pove svoje misli. Hvaležnost bolne pesnice največji opori svojega življenja — materi. Velika, globoka želja ljubiti in biti ljubljena.

BODRENJE

Ti, človek, ki tiho sklanjaš glavo, preklinjaš usodo in kar je bilo, togotno in besno stiska pesti, želiš si vse tisto, česar več ni.

Življenje je kruto do tebe bilo, skušaj pokonci nositi glavo! Ne joči za tistim, kar je bilo, skušaj iskati, kar vse še bo.

Če se boš trudil, če boš iskal, vem, ne boš človek bolesti ostal. Našel boš sebe, našel boš svet in srečen boš človek, srečen boš spet.

Alja Behrends

Vse te moje živali

Samozaložba, september 1986

MUFI

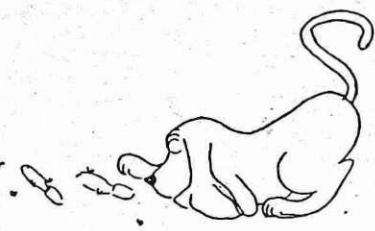
Le kaj je še lepšega, kot dolgo tavanje po gozdu, ki ti s svojo košatostjo nudi toliko prijetnih uric. Vedno, kadar me je pot pripeljala skozi prijazen gozd, sem se nehote morala ustaviti pri starem prijatelju. Takoj bi ga prepoznali. Majhen pes je in vsi ga kličejo kar za Mufija, toda Mufek mu rečem samo jaz iz čisto posebne naklonjenosti. Živahno stopica s svojimi belimi tačicami, njegov repek neutrudno miglja, seveda le, če je v prijateljskih stikih z ljudmi. Njegova temna svetlikajoča se dlaka je vzor lepo urejenega bitja, seveda, če le niso vidni sledovi njegovega nočnega potepanja. Več »funkcij« vrši tale Mufi, je dober družinski prijatelj, še kar skrben oče dveh kužkov ter tudi ne navsezadnje moj prijatelj.

Pa tudi užalostil se je že večkrat, za včasih bi lahko rekli, da le na pol, nekoč pa je bil zelo prizadet. Nisem vam še pripovedovala o tem, da je imel dve prijateljici, med katerima je skušal enakovredno razdeliti svojo naklonjenost, seveda včasih je bilo to odvisno od velikosti in slastnosti kosti, ki jo je dobil od te ali one. Vselej sem si prizadevala dobiti zanj

čim boljši pasji prigrizek, celo z nekaj mesa za priboljšek, ona pa tudi. Razlika je bila v tem, da sem jaz prišla peš skozi gozd in skušala obdržati čimbolj naravno, nehinavsko prijateljstvo, ona pa se je vselej pripeljala z avtomobilom in mi nekoč celo skazila veselje do Mufija, na kaj nenavaden način, le poslušajte.

Prišla sem kot ponavadi, mu prinesla kost, a ni mi pritekel nasproti kot ponavadi. S skrbjo v srcu sem vstopila v hišo in vprašala gospo, kaj je z Mufijem. Takoj mi je gospodična odvrnila, da ima Mufi angino, kljub temu pa je imel Mufi v njenem naročju še toliko moči, da je odkril v zraku znani vonj po slastni kosti, ki sem mu jo prinesla. Seveda sem takoj prepoznala simptome njene bolezninamreč, ki so oznanjali le hudo ljubosumnost. No, sem si mislila sama pri sebi, mi boš pa drugič v krogih pritekel naproti. Ti krogi so bili moj izraz za njegovo veselo dirjanje okrog drevesa, kadar sem prišla.

A včasih je bil Mufi tudi v dilemi, posebno še, če sva prišli obe hkrati, se je po preudarnem razmišljanju vlegel na tla, položil glavo na šape, naju prijateljsko opazoval ter lenobo migljal z repkom in tako je le nekako rešil ta problem.



Dva živahna sinova ima Mufi v bližini, ki sta prav tako navihana kot on sam.

Včasih pa je tudi hudo otožen, tedaj mi žalostno da tačko, ali pa tudi obe ter se mi s pametnim pogledom zatre v oči ter poslušajo moje bodrilne besede, ki jih le tu in tam prekine s tihim godenjem, saj vendarle dobro razumem križe in težave mojega ljubega prijateljskega in nekaj trenutkov kasneje je že vedrejši.

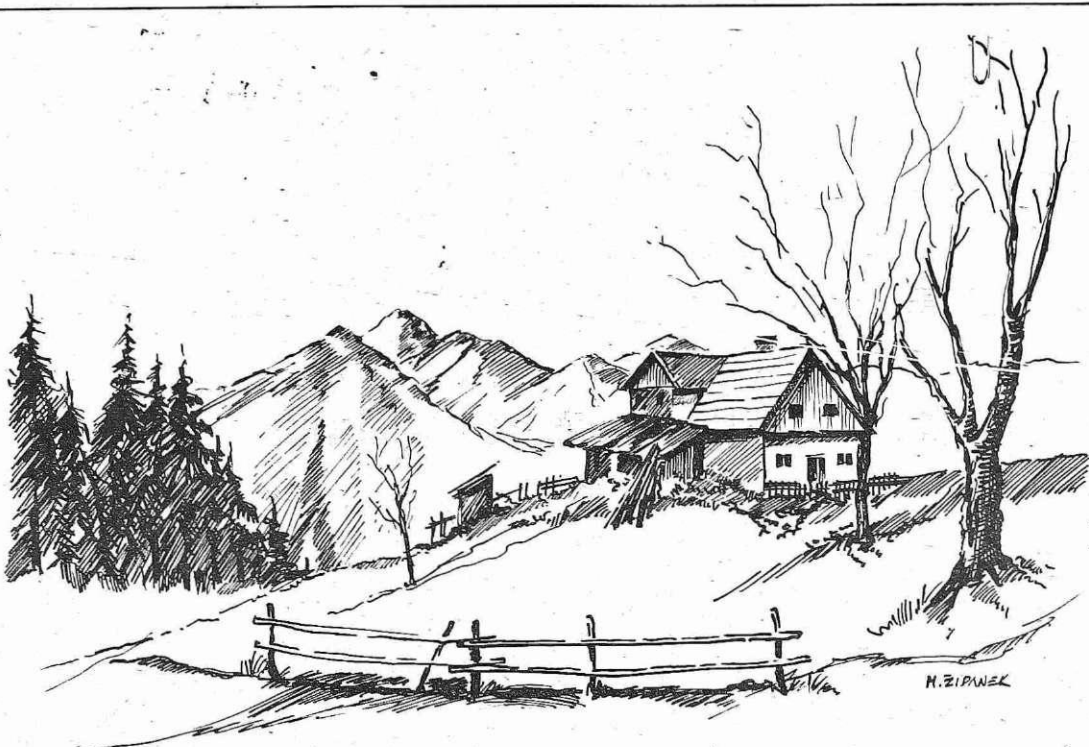
Mufijeva lastnika sta prijazen starejši par, s katerima se dobro razumem. Vselej se najde čas za besedo ali dve, to pa je seveda zaradi Mufija, kajti on je vselej glavni objekt naših razgovorov.

Žal pa so tudi trenutki, ki lahko zelo pretresejo človeško in živalsko dušo. Mlado gospodično, s katero sva prijateljsko »tekmovali« za Mufijevo naklonjenost, je povozil vlak, ko se je s plesa vračala domov. To je bilo strašno za vse ljudi, ki so ji bili najbližji in tudi za Mufija. Stara je bila komaj osemnajst let in umrli v teh letih, ko se pred teboj razgrinjajo najlepši dnevi mladosti, je bilo nekaj preokrutnega za mlado življenje. Še danes spolzi tiha solza po obrazu njene stare mame, kajti vzljubila jo je kot hčerko.

In kaj je bilo z Mufijem? Sprva ni mogel in ni hotel razumeti tega, da iz avtomobila, katerega znani ropot je tako dobro prepoznal, ni stopila njegova prijateljica, ga poklicala in pogladila. Dolgo, zelo dolgo je čakal na njen glas, vdano dan za dnevom, teden za tednom, a ker je vendarle ni bilo, je slednjic z nekako otopelostjo legel na travo ter žalostno premišljeval. Njegova žalost je bila mračna, a kaj ko mu nihče ni mogel pomagati.

Skoraj ob istem času je izgubil ne za vedno, a kdo ve za koliko časa drugo veliko prijateljico — mene. Odšla sem v tujino in, sedajle, ko pišem to zgodbo, mi je težko pri srcu, saj tu ni nobenega Mufija ob meni, da bi mu mogla včasih potožiti, da je tudi meni hudo.

In kaj menite vi, me bo še prepoznal moj štirinožni prijatelj, ko ga poleti spet obiščem? Bo prepoznal moj vonj, bo prijateljsko sprejel moje trepljanje, z užitkom pohrustal kost, ki mu jo bom prinesla?



JOŽE VIDIC

1

Srhljiva noč na jeseniškem pokopališču

Marjeta Benedičič je imela pet sinov: Matevža, Ludvika, Franca, Mirka in Jožeta. Razen Franca, ki se je odločil za krojaški poklic, so vsi delali v Železarni. Stanovali so v svoji hiši na Jesenicah (po tedanji razdelitvi na Javorniku, blizu meje z Jesenicami), približno 100 metrov pod železniško progo Kranj—Jesenice. Bratje so odrasli brez očeta, ki je leta 1916 padel v Galiciji.

V dražgoški bitki januarja 1942. leta so sodelovali trije bratje Benedičič: Franc, Ludvik in Matevž. Ludvik je padel marca 1942 v Poljanski dolini in ko je čez dvajset dni padel Franc, mati še ni vedela za Ludvikovo smrt. Matevž je umrl po vojni.

Franco Benedičič, rojen 23. avgusta 1905, se je krojaške obrti izučil v Lescah, potem pa se je zaposlil pri krojaču Ivanu Stojanu na Jesenicah, starem komunistu in udeležencu Oktobrske revolucije. Mojster Stojan je znal nevsiljivo vzgajati vajence in pomočnike v borbo za pravice delavskega razreda. Pri njem doma je bila partijska javka za politične emigrante. Kot vsi drugi Stojanovi pomočniki je tudi Franco Benedičič pod njegovim vplivom stopil na pot revolucionarja.

»Poročila sva se leta 1931,« mi je pripovedovala Francova žena Eva. »Najprej sva stanovala pri njegovem mojstru Stojanu. Kmalu si je najel lokal pri Rabiču na Javorniku in odprl samostojno krojaško delavnico. Leta 1936 sva kupila delavnico, v kateri so izdelovali različne mreže, in jo dogradila v hišo. Bil je dober krojač pa tudi dober politik. Sodeloval je v vseh naprednih delavskih društvih, kot sta bila Svoboda in Enakost. Bil je prvi predsednik na novo ustanovljenega društva Kovinar. Vsa ta društva, ki so bila drugo za drugim prepovedana in razpuščena ter spet ustanovljena pod novim imenom, je strogo nadzorovala policija. Posledice sva



Predvojni komunist in revolucionar
Franc Benedičič

čutila vsak dan. V najini hiši sva imela več strogih policijskih preiskav. Pred vojno je bil Franco dvakrat po več mesecev zaprt v Ljubljani, v Bileči in Ivanjici.

Štiriindvajsetega maja 1941 so gestapovci aretirali moža in ga zaprli v Begunje, čez mesec dni pa poslali v delovno taborišče Kraut. Takrat zaporniški režim v Begunjah

še ni bil tako strog in so mi dovolili, da sem govorila z njim. Zmenila sva se, da bom s sinovoma, desetletnim Francem in štiriletnim Mitjem, skrivaj zapustila Jesenice in se preselila v Ljubljano. Bala sva se represalij. Kot komunist je vedel, da je Osvobodilna fronta poklicala vse rodoljube, naj se z orožjem uprejo okupatorju. Vedel pa je tudi, da se bo okupator nad tistimi družinami, katerih eden ali več članov bo med uporniki, maščeval.

V Ljubljani sem živela pri teti Cilki Štravs, kateri sin Emil je leta 1943 padel v partizanih.

Septembra 1941 je Franc pobegnil iz taborišča Kraut in se priključil Cankarjevemu bataljonu. Oba sva si želela snidenja. Po ilegelnih zvezah sem iz Ljubljane prišla v Radovno, kamor je prišel mož s Poldetom Strazišarjem. Spraševala sta me, kako živim, kako je v Ljubljani, jaz pa njiju o razmerah na Gorenjskem. Vsi smo bili prepričani, da bo vojne kmalu konec. Bili smo veliki optimisti, čeprav je nemška vojska drvela v osrčje Sovjetske zveze.

Franco Benedičič se je 12. decembra 1941 udeležil znane bitke Cankarjevega bataljona pri Rovtu v Selški dolini, ko so v 15-minutnem boju iz zasede pobili 45 nemških policistov, izurjenih za vojskovanje proti partizanom. Iz tega boja je Franc pod Stol prinesel prvo brzostrelko. Udeležil se je tudi bitke na vrhu Stola 20. februarja 1942.

Franco je težko prenašal tegobe zime. Doma, v krojaški delavnici, je bil vedno v copatah in na toplem. Zdaj pa nenadoma taka sprememba. Po hajki v Sedmih grabnih marca 1942 se je odšel domov zdraviti. Ne v svojo, temveč v rojstno hišo.

Ogledal sem si Benedičičevo rojstno hišo in kraj, kjer je padel.

»Imamo dve hiši, eno poleg druge,« mi je pripovedoval Francetov brat Mirko. »Prva je bila od mame Marjete, ki je bila dvakrat poročena, druga pa od očima Antona Oblaka. V prvi hiši spodaj sta stanovala mama in oči, v zgornjih prostorih pa brat Jože in neki pomočnik krojača Kaltnekarja, doma iz Podnarta.

V zgornje prostore si prišel po stopnicah za hišo.

Brat Franc je večkrat prišel domov. Tik poleg hiše je v posebnem objektu drvarnica, v kateri je bilo tedaj seno. Franc je po navedi šel najprej v ta senik in za seboj zaklenil vrata. Na drugi strani je bila ena deska le narahlo pribita, da bi jo v sili lahko odstranil in pobegnil. Šele potem, ko je tu govoril z domačimi, je skrivaj smuknil po stopnicah v svojo sobo. Na podstrešju si je uredil skrivališče iz lesa, v katerem je tičal podnevi.

Pred smrtjo je bil 14 dni doma, v nedeljo, 12. aprila, pa je ponj prišel svak Albin Žemva-Izidor. Prišel je zvečer, kmalu pa sta odšla neznanu kam. Naslednjega dne okoli devetih zvečer, bil je ponedeljek, 13. aprila 1942, se je Franco spet sam vrnil domov. Zelo se mu je mudilo. Šel je naravnost po stopnicah v svojo sobo, tako da niti mati ni vedela, da je doma. Govoril je le z bratom Jožetom, ki je bil zgoraj v svoji sobi. Rekel mu je, da je prišel po obleko, ki jo potrebuje neki ilegalec za pot v Ljubljano. Vsa okna so bila zagrnjena z odejami.

Z družino sem stanoval v sosednji, oči-movi hiši. Spali smo že, ko me je med deseto in enajsto uro ponoči zbudilo streljanje. Na vse sem pomislil, le na brata ne, ker je po štirinajstih dneh šele prejšnji večer zapustil hišo. Za ped sem odgnil zaveso in pokukal skozi okno. Videl sem policista in civilista ter slišal hojo pred mamino hišo.

Zjutraj sem odšel na delo v Železarno. Opazil sem, da me delavci nekam čudno gledajo, potem pa so me začeli previdno spraševati, kaj se je ponoči zgodilo pri nas

(Se nadaljuje)

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Predsedstvo OK SZDL Radovljica je na 43. seji 9. marca v vlogi enotne delegacije za družbenopolitični zbor skupščine občine obravnavalo gradivo za sejo skupščine, ki bo 25. marca, in sprejelo stališča k posameznim točkam dnevnega reda. Sprejeli so programske usmeritve OK SZDL in se seznanili s pripravami na zvezno štafeto mladosti, ki bo letos odšla s Triglav. Razen tega so obravnavali vsebino 57. številke Nove revije in odločno obsodili takšno sovražno pisanje, ki je povsem razvedrilo našo NOB in socialistično ureditev. Zahtevali so najostrejša ukrepe za preprečevanje takšnih in podobnih pojavov ter da uredniški odbor Nove revije razreši dolžnosti.

● Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je v zvezi s pisanjem Nove revije št. 57 najodločnejše protestiralo in poslalo pismo republiškem odboru ZZB NOV Slovenije, v katerem izraža v imenu vseh udeležencev NOB zaudenje in ogorčenje, da je sploh mogoče dovoliti takšno pisanje zoper naš NOB, socialistično samoupravno ureditev in zoper našo federativno socialistično skupnost. V pismu izražajo podporo stališčem republiškega odbora ZZB NOV in k izjavi njegovega predsednika Boga Gorjana.

● Na predlog odbora za organizacijsko kadrovsko politiko in izobraževanje je občinski svet zveze sindikatov Radovljica predlagal za kandidate sodnikov sodišča združenega dela: Božidarja Bohinjca iz Kemične tovarne Podnart, Blaža Jakopiča iz Elana Begunje, Miro Jalen iz Sukno Zapuže, Miloša Janša iz Verige Lesce in Marijo Ogrin iz Gozdnega gospodarstva Bled.

● Letošnji 8. marec — dan žena, ki je sicer bil v nedeljo, so v nekaterih krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah počastili že v četrtek, 5., in v petek, 6. marca. V šolah in v društvih so pripravili krajše slovesnosti in prireditve. Občinski odbor ZZB NOV je za najbolj poštvalne članice organiziral skromno tovariško srečanje. Zdi se, da je bilo letos manj veseljačenja po gostiščih, le cvetličarne se niso mogle pritoževati nad izkupički.

● Tudi v radovljiški občini je bilo ob pustu kar vešelo. Najbolj živahno je bilo že na pustno soboto, 28. februarja, ko so domala vsa gostišča priredila pustne zabave. Posebno prešerno je bilo na Bledu, kjer so domiselni organizatorji maskarade prikazali boj oz. razprave o blejski obvoznici. Ponorčevali so se tudi s klavirno usodo opotekajočega Dinarja in domišljavimi tujimi valutami in roboti. Tudi v Radovljici in v Bohinju je bilo kar precej zanimivih maskar.

● Izvršni svet OS Radovljica je sprejel stališče, da je programska in urbanistična arhitektonska zasnova turističnega trgovskega centra, ki jo je izdelala projektantska DO Planum Radovljica, skladna s programskimi usmeritvami zazidalnega načrta CTP Bled in programa razvoja Bleda in da ustreza tem načrtom (na območju pod Kompasovim hotelom in hotelom Golf). Predno bodo nadaljevali načrtovana dela, bo izvajalec posredoval izvršnemu svetu program pristopov in vseh aktivnosti, ki bo imel tudi pravno formo. Celotno akcijo bo spremljal posebni odbor.

● Na 9. seji komisije za zadeve invalidov in borcev NOB pri občinski skupščini Radovljica 3. marca so pod predsedstvom Slavka Staroverskega obravnavali 20 predlogov za odobritev zdraviliškega zdravljenja in štiri vloge upravičencev za stalne občinske priznavačine.

● Umrljivost udeležencev NOB je z vsakim letom številnejša, lani je v občini Radovljica umrlo že okoli sto borcev in aktivistov NOB, tako da je zdaj v občini le še 2.665 borcev in aktivistov članov ZZB NOV.

● 5. februarja je minilo eno leto, odkar je bila po sklepu Skupščine občine Radovljica DO Mira (Mizarstvo Radovljica) pod družbenim varstvom. Ker se tudi v tem času stanje kljub prizadevanjem začasnega kolegijskega organa ni povsem uredilo, je občinska skupščina na februarjski seji sklenila, da podaljša ukrep družbenega varstva še za pol leta.

● Iz zaključnega računa v delovni organizaciji Triglavski narodni park na Bledu je razvidno, da je v realizaciji prihodkov v letu 1986 ta delovna organizacija s svojo dejavnostjo ustvarila kar 68 % sredstev, 26 % sredstev so na osnovi zakona o TNP namensko dodelili iz proračunov SRS in občinskih skupščin Jesenice, Radovljica in Tolmin. Realizacija dohodka na osnovi svobodne menjave dela je bila komaj 6 %. Svoje obveznosti so v celoti izpolnili le v SIS za gozdarstvo Bled in v kulturnih skupnostih Slovenije ter Radovljica, medtem ko kulturni skupnosti Jesenice in Tolmin nista zagotovili svojega dela sredstev za financiranje programov parka.

● Proizvodnja visokokakovostnih in modnih tkanin je v DO Sukno Zapuže pripomogla k boljšim poslovnim rezultatom prodajnega sektorja v letu 1986. Od načrtovane prodaje v višini 3,514 milijona din v letu 1986 so dosegli 3,850 milijona din, ali 9 % nad planiranim zneskom. 65 % blaga je bilo namenjeno za konfekcijo in 35 % za trgovine.

● Tovarna mehanizmov v Lipnici, ki je v sestavi Iskre Kibernetika, zaposluje okoli 350 delavcev, pretežno iz Lipniške doline. Letno izdelajo nad šest tisoč števecv za telefonske po-

govore, s čimer se uvrščajo v sam vrh evropskih proizvajalcev teh aparatov. Po njeni licenci izdelujejo števecv tudi v Mehiki. Lani je kolektiv lipniške Iskre slavil 30-letnico uspešnega dela.

● V begunjskem Elanu že peto leto uspešno proizvajajo tudi plastične strehe za VW (volkswagen) kombije za sarajevsko tovarno TAS. Že konec decembra lani so izdelali 20.000 streho in to proslavili s skromno slovesnostjo.

● Turistično društvo Lesce je po številu članov in obsegu svoje dejavnosti med največjimi in uspešnejšimi v Sloveniji. Po zadnjih podatkih imajo že 1467 članov. Delo v upravnem odboru in v komisijah je ljubiteljsko, vendar izredno prizadevno in učinkovito. O tem so spregovorili na rednem občnem zboru, na katerem so pohvalili zlasti lanske letošnje akcije TD pri razširjanju in ureditvi novih površin za kampiranje na Šobcu ter za izgradnjo osrednje poslovne stavbe z novo recepcijo in novimi asfaltiranimi križišči in dohodi v kamp.

● Lani je 29 kulturnih društev in okoli 60 sekcij, ki delujejo v okviru Zveze kulturnih organizacij Radovljica, izvedlo 988 raznih prireditev. Izvajalci so prešli na osnovi meril v točkovanju 4,777.000 din, kar je precej manj, kot bi potrebovali.

● V domu Joža Ažmana se je konec prejšnjega tedna zbralo devet gorenjskih lutkovnih skupin. Predstavile so se z igrkami, ki so jih naštudirale v letošnji jesensko-zimski sezoni. Srečanje so sklenili s programom na temo: Ustvarjalna hotenja in njihova sporočilnost.

● Občinski svet zveze sindikatov Radovljica je v okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive organiziral skupinski ogled tragikomedije Škrjanček v gledališču Tone Cufar na Jesenicah 3. marca, ki si jo je ogledalo nad 450 obiskovalcev iz občine. 5. marca so si zaposleni iz radovljiške občine ogledali v ljubljanski operni hiši opero Zvezdave ženske. Predstavo bodo za radovljiške obiskovalce ponovili še 18. marca. Prijavljenih je bilo nad 700 članov sindikata.

● 27. februarja je prispela v radovljiško občino zvezna planinska štafeta, ki so jo prinesli nosilci — člani PD Železnica iz Celja. Štafeto so nosili po večjih krajih občine in jo 5. marca v Bohinju oddali nosilcem iz pobratene občine Buje — planincem iz Umaga.

● Športna društva Lipniške doline so konec februarja uspešno organizirala VI. tekmovanje patrolj v smučarskih tehnikah v spomin na narodnega heroja Staneta Žagarja.

Program vzdrževanja spominskih obeležij

V sredo, 4. marca, se je v Radovljici sestal svet za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij pri občinski konferenci SZDL Radovljica. Na seji so potrdili poročilo o delu sekretariata v minulem letu. Govorili so še o problematiki varstva, vzdrževanja in obnovi spomenikov in grobišč borcev NOV, ki jih je v radovljiški občini nad 200. Na seji so sprejeli osnutek srednjeročnega programa, ki je sestavljen iz treh delov: splošne naloge, pregled večjih spomeniškovarstvenih del in postavljanje novih spomenikov in poimenovanje. Pod splošne naloge so zapisali, da bodo uvedli kartotечно evidenco grobišč, grobov, spomenikov, spominskih znamenj in plošč. Dopolnili bodo manjkajoče slikovno gradivo. Uredili bodo zemljiško-pravne zadeve, zaznamovali dohode k spominskim obeležjem, za nekatera grobišča, obeležja in znamenja bodo še sklenili samoupravne sporazume (patronate), ker vse krajevne skupnosti, ki so zadolžene za vzdrževanje, še niso podpisale z OZD ali drugimi ustanovami samoupravnih sporazumov.

Srednjeročni program predvideva v letu 1987 izdajo knjige o Bohinju, v letu 1988 izdajo knjige o Pomnikih iz NOV in v letu 1989 izdajo knjige o Radovljici. Posebna skrb je v srednjeročnem obdobju namenjena vzdrževanju in obnovi grobišč, grobov in spomenikov (obnova črk, pleskanje, zaščitni premazi ter vzdrževanje cvetja in nasadov). V srednjeročnem programu je podrobno opisano vzdrževanje in obnova grobišč talcev v Begunjah in Dragi ter grobišč padlim na Pokljuki in Jelovici ter Srednji Dobravi. V naslednjem srednjeročnem obdobju je v programu tudi postavitve petih novih spomenikov in poimenovanje, in sicer nekdanjemu okrajnemu odboru OF Gorje — Bled, okrajnemu odboru OF Bohinj in okrajnemu odboru OF Jesenice, okrajnemu odboru OF Radovljica, nekdanjemu odboru OF Ribno in nekdanjemu odboru OF Žirovnica.

Srednjeročni program je osnova za letne programe dela.

Ciril Rozman

Odločna obsodba rovarjenja

Splošni obsodbi pisanja 57. številke Nove revije so se z upravičenim ogorčenjem pridružili tudi udeleženci NOB iz radovljiške občine. O tem so razpravljali na marčevski seji predsedstva ZZB NOV občine Radovljica, ko so na zahteve iz krajevnih organizacij ZB NOV oblikovali povzetek stališč v zvezi z omenjenimi sovražnimi zapisi v Novi reviji. V razpravi so poudarili, da borci in aktivisti NOB ne morejo razumeti, da v naši samoupravni socialistični družbi dovolimo tako podle napade na najdragocenejšo pridobitve NOB in revolucije, prezir do vsega, kar smo z ogromnimi žrtvami priborili in popolno razvedrnotenje vseh naporov naših delovnih ljudi in občanov v socialistični izgradnji. Opozorili so, da omenjeni članki niso gola slučajnost, pač pa preračunana gonja, ki jo razni samozvani ideologi

desnice uprizarjajo že dalj časa in v različnih taktikah, sklicujoč se na demokracijo, na svobodo tiska in mnenja in na pluralizem, ki da je z našo ustavo zajamčen, četudi jim ta ustava ni všeč in bi jo pri prici ukinili.

Pisanje Nove revije je v tesni zvezi tudi z drugimi, v zadnjem času vse pogostejšimi provokacijami in pojavi protisocialističnih sil, ki družno rovarijo in vnašajo zmedo, izrabljajoč težke gospodarske razmere. Pri tem kaže posebno izpostaviti poskus podtaknitve plakata iz nacističnega obdobja za dan mladosti in zmešnjavo okoli prireditve ob odhodu zvezne štafete mladosti iz Slovenije.

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je v celoti podprlo stališče RO ZZB NOV Slovenije in izjavo njegovega predsednika Bo-

RADOVLJIŠKI PIONIRJI USPEŠNI NA DRŽAVNEM PLAVALNEM PRVENSTVU

Preteklo soboto in nedeljo je bilo državno prvenstvo v plavanju za pionirje do 12 let v Sarajevu in za ostale do 14 v Celju.

V Sarajevu, kjer je nastopilo 195 tekmovalcev iz 35 klubov, je odpotovala ekipa štirih pionirk, za katere je bil to šele drugi pomembni nastop v tej starostni kategoriji. Nastopile so v vseh posamičnih in štafetnih disciplinah. Najuspešnejša je bila Nina Sokolovič z dvema prvima mestoma, Nataša Kežar je bila osma na 800 m kravl, Tina Berč 18. na 200 m hrbtno in Jana Demšar 20. na 200 m prsno. Dekleta so se v štafetah uvrstila med 8. in 10. mestom in dosegla med klubbi 14. mesto.

V Celju, kjer je nastopilo 194 tekmovalcev iz 34 klubov, je odpotovalo iz Radovljice osem pionirk in dva pionirja. Dekleta so nastopila po 7 krat v posamičnih disciplinah in v vseh treh štafetah.

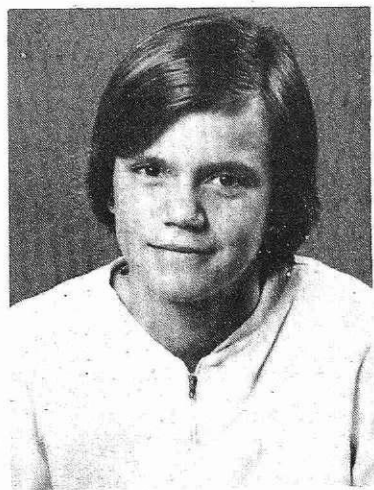
V svoji kategoriji so dosegle tretje mesto, fanta pa sta bila šesta. Seštevek je za doščal za odlično 5. mesto, ki je toliko pomembnejše, ker Radovljica nima možnosti treninga v lastnem bazenu — med tednom trenira prva ekipa v hotelu Park na Bledu, ob petkih in sobotah pa v Železnikih. Obe delovni organizaciji sta pokrovitelja plavalnega kluba in uporabe bazena za trening ne zaračunavata.

Uvrstitev na peto mesto in težke pogoje treninga smo poudarili zato, ker je bil drugi najboljši klub brez bazena šele na 18. mestu.

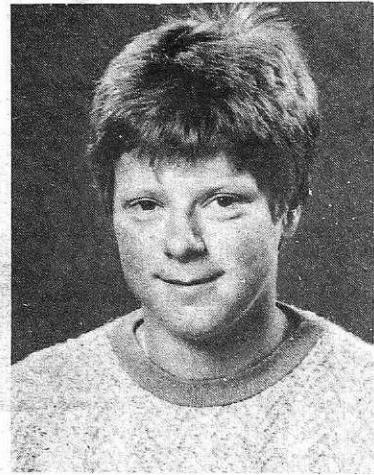
Prva štafeta v sestavi: Polona Rob, Staša Melink, Urška Praprotnik in Saša Robič je bila v disciplini 4 x 100 m mešano tretja. Dosežen čas 4:49,24 je bil zaradi

utrujenosti slabši od pričakovanega, vendar predstavlja absolutni klubski rekord. V disciplini 4 x 200 m kravl so bile četrte, na 4 x 100 m kravl pa sedme.

Druga štafeta v sestavi: Katka Zdravec, Petra Bole, Monika Kavčič in Petra Grahovec je dosegla dve osmi in eno dvajseto mesto.



1. 11-letna Nina Sokolovič, letošnja državna prvakinja med pionirkami do 12 let v disciplinah 100 m in 200 m prsno.



2. 14-letna Polona Rob državna prvakinja med pionirkami do 14 let v disciplinah 200 m hrbtno, 200 m delfin, druga na 400 m mešano, tretja na 100 m delfin in članica štafete 4 x 100 m mešano, ki je osvojila tretje mesto.



3. 14-letni Primož Zdravec državni prvak med pionirji do 14 let v disciplinah 100 m prsno, 200 m prsno in 400 m mešano.



4. 14-letna Staša Melink dvakrat tretja med pionirkami v disciplinah 100 m in 200 m prsno.

Uvrstitev posameznikov do 12. mesta (ki že prinašajo točke) in ostale najboljše uvrstitve: Polona Rob — dvakrat prva, enkrat tretja, 7. na 800 m kravl, 10. na 100 m hrbtno in 11. na 200 m mešano; Staša Melink — tretja na 100 m in 200 m prsno, osma na 400 m mešano; Urška Praprotnik — 11. na 200 m hrbtno in delfin ter 12. na 100 m delfin; Katka Zdravec — 16. na 400 m mešano in 800 m kravl; Petra Bole — 8. na 200 m prsno in 10. na 100 m prsno; Monika Kavčič — 11. na 100 m delfin, 12. na 200 m delfin in 400 m mešano; Saša Robič — leto dni mlajša od ostalih — 5. na 100 m hrbtno, 6. na 200 m hrbtno, 9. na 400 m mešano in 12. na 200 m mešano; Petra Grahovec — leto dni mlajša od ostalih — 14. na 100 m hrbtno; Primož Zdravec — trikrat prvi in 4. na 200 m mešano; Miha Potočnik — 16. na 200 m prsno. Nastop je bil očitno uspešen, saj so pionirji osvojili štiri naslove državnih prvakov, eno drugo mesto in štiri tretja mesta.

M.R.

Le še dober mesec do XIV. MFAF Jesenice

Priprave na jeseniški XIV. mednarodni festival amaterskega filma so v polnem razmahu. Organizacijski odbor, ki deluje pri Zvezi kulturnih organizacij Jesenice, je za letošnji festival razposlal 495 razpisov v 27 evropskih in 12 izvenevropskih držav. Na Jesenice sta prispela tudi že prva filma, in sicer iz Zveze republik Nemčije in Avstralije, prijavljeni pa so tudi že prvi gostje iz tujine.

Letošnji festival bo potekal od 16. do 18. aprila, in sicer prvi dan z eno, naslednja dva dni pa z dvema projekcijama filmov. Zbiranje filmov bo potekalo od 9. do 12. aprila, opravila pa ga bo mednarodna žirija. Poleg že omenjenih projekcij, ki bodo potekale v dvorani Gledališča Tone Čufar na Jesenicah, bodo v festivalnem tednu predvajali izbrane filme tudi za učence vseh šol jeseniške občine.

Na festivalu lahko sodelujejo kinomateriji s filmi formatov S 8 in 16 mm v vseh tehnikah, ne glede na leto izdelave, ki doslej še niso bili predvajani na jeseniškem festivalu, dolžina posameznega filma pa je lahko največ 20 minut. Po razpisnih propozicijah so filmi lahko opremljeni z magnetnim tonom (S 8 mm), svetlobnim oziroma magnetnim tonom (16 mm).

Najboljši dokumentarni, igrani, žanrski, animirani in planinski filmi bodo nagrajeni z zlatimi, srebrnimi in bronastimi plaketami »železar«,

podeljene pa bodo tudi zlate plakete »železar« za najboljšo idejo, režijo, kamero, montažo in zvok. Najboljši avtor festivala prejme prehodno nagrado »Grand prix«, klub z najboljšo selekcijo filmov dobi umetniško sliko, ki jo podeljuje Zveza kulturnih organizacij Jesenice, najboljšemu mlademu avtorju bo podeljena spominska nagrada »Silvo Valentar«, ki jo podeljuje filmska skupina ODEON Jesenice, avtor najboljšega športnega filma pa prejme pokal, ki ga podeljuje Zveza telesnokulturnih organizacij Jesenice.

Pokrovitelji letošnjega XIV. mednarodnega festivala amaterskega filma Jesenice so: Skupščina občine Jesenice, Zveza kulturnih organizacij Jesenice in Konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice. Operativno-tehnična izvedba festivala je že po tradiciji zaupana filmski skupini ODEON Jesenice, ki je bila tudi pobudnik jeseniškega festivala.

Jeseniški festival je že nekaj let

član IAAFF — mednarodnega združenja amaterskih filmskih festivalov in z njegovo pomočjo je tudi seznam naslovov, kamor organizacijski odbor pošilja svoje razpise, vsako leto obsežnejši. Jeseniški festival uspešno sodeluje tudi z mednarodnimi festivali v Skopju, v Prevaljah, v Vrbi, v Avstriji in Montecatini v Italiji. Za zadnja festivala bo selekcija filmov iz Jugoslavije narejena na jeseniškem festivalu in v soglasju z avtorji bodo filmi z Jesenic poslani na ta festivala. Z jeseniškega festivala pa gre izbor filmov tudi na skopski in prevaljski festival.

Ker je vsako leto nekaj avtorjev filmov ali predstavnikov klubov in zvez prisotnih na festivalskih prireditvah, organizacijski odbor poskuša letos pripraviti tudi ustreznosti gostinsko-turistični aranžma za udeležence. Pri tem zlasti računa, da bo vzbudil interes tudi pri gostinsko-turističnih organizacijah.

DIA večer

V sejni sobi Planinskega društva Javornik — Koroška Bela bo v sredo, 18. marca, ob 19. uri osmo predvajanje barvnih diapozitivov v sezoni 1986/87.

Diapozitive pod naslovom »Skozi Moskvo v Sibirijo« bo predvajal Viktor Langus.

RAZSTAVE V KRANJU

V okviru Tedna slovenske drame '87 so v petek, 27. februarja, ob 19. uri v galerijskih prostorih Mestne hiše v Kranju odprli razstavo Avantgarda v slovenskem gledališču med obema vojnoma. Razstavo je pripravil Slovenski gledališki in filmski muzej.

V galerijskih prostorih v Tavčarjevi ulici 43 je na ogled razstava del slikark Diliste Vujović in Ružice Bebe Pavlovič.

V sredo, 11. marca, so ob 18. uri v galerijskih prostorih Prešernove hiše odprli razstavo Arheološko najdišče Ajdna. V Mali galeriji Mestne hiše bodo po posredovanju British Councila v Beogradu predstavili ciklus slikarskih del slikarja Davida Hackneya.

Ob koncu kulturnega večera bodo odprli še razstavo del akademskega slikarja Janeza Hafnerja.

Oskrbovanci doma

Diverzija glasbe, folklore in humorja na Jesenicah

V soboto, 7. marca, je bila v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah za naročnike koncertnega abonmaja kulturno - zabavna predstava »ZA PEHAR DOBRE VOLJE«.

Sodeč po tistem, kar je shema kulturnih prireditev predvidevala, so naročniki koncertnega abonmaja na Jesenicah z zanimanjem pričakovali »še nekaj« od napovedanega koncertnega abonmaja. Napovedanega Gorenjskega slavčka v decembru prejšnjega leta ni bilo? Nastop Koroškega akademškega okteta je bil iz upravičenih (?) vzrokov zamenjan z nastopom Ribniškega okteta, o čemer smo poročali v 6. številki Železarja. Tokrat so predvsem naročniki koncertnega abonmaja imeli priložnost prisostvovati kulturno - zabavni predstavitvi programa Za pehar dobre volje. Predno sporočimo imena protagonistov tega peharja in zapišemo še kaj o izvedbi, povejmo, da je bila ta kulturno - zabavna predstava v umetniškem pogledu Pehar diverzije glasbe, folklorne in humorja! Da, prav tako, ker kaj tako slabega na Jesenicah že dolgo nismo videli.

Nastopili so: pevec Sonja Hočevar in Rajko Koritnik, ansambel Gašperji (klarinet, harmonika in bas), harmonikar Milče Stegu, lajnar Rasto Tepina in še pevec in pevec, ki naj bi pripadala ansamblu Gašperji. Program sta povezovala Tina Primožič in Janez Dolinar.

Že v obvestilu naročnikom koncertnega abonmaja je bilo poudarjeno, da so za to zelo popularno prireditev vstopnice že razprodane, posebno še, ker prireditev sovpada s praznikom dneva žena. Obisk je bil resnično dober.

Kdo pa ne bi z veliko radovednostjo prišel poslušat Sonje Hočevarjeve ter Rajka Koritnika, se zabavati ob zelo »popularnem« ansamblu Gašperji in uživati v kulturno - zabavni predstavi, ki jo povezuje Tina Primožič in TV napovedovalec (s tem je menda mišljeno, da je znan) Janez Dolinar.

Pehar dobre volje je sicer pri nekaterih poslušalcih povzročil burne aplavze in obilo smeha, to pa še vedno ni dovolj dobra potrditev, da je izvedeni program na nivoju jeseniških ljubiteljev kulturnih prireditev niti naših umetniških ansamblov in humoristov.

Sonja Hočevarjeva in Rajko Koritnik sta presenetila s svojimi pomanjkljivostmi v pevskih interpretacijah. Sonja Hočevarjevo smo nekaj poslušali v bleščečih nastopih. Nekaj je pela brez težav, sedaj težko sestavi fraziranje, v višinah izgublja jakost in celo intonacijo — bila

je nizka. Koritnikovo petje je bilo rutinsko, vendar brez pravega muzikalnega izraza — glas preforsiran! Petje obeh je bilo »v rokah« neusmiljenega in očitno premalo muzikalnega »navijača« glasov pri aparatu-ri za ozvočenje. Vrhunec pomanjkljive interpretacije obeh pa je bila arija iz Traviate ob nedopustljivo slabi spremljavi harmonike. Za tak spodrsrlaj pa ni »kriv« Milče Stegu, saj ni »operni harmonikar«! S. Hočevarjeva in R. Koritnik s takimi nastopi vsekakor izgubljata dragocen renome, ugled in dostojanstvo, katerega uživata pri ljubiteljih operne in druge glasbe. Glasbeni, pevski in plesni vložki »ansambla« Gašperjev so bili daleč pod potrebnim nivojem, tudi pod nivojem jeseniških amaterjev DU Javornik in Janko Rabič Mojstrana. Lajnar Rasto Tepina s svojim banalnim in neokusnim humorjem ni mogel »zlesti« iz okvirjev svoje »lajne«! (a toliko lepega bi se dalo povedati o lajni in lajnariji). Vse te Gašperje, lajnarija in plesni par v tej glasbeni diverziji sta povezovala Tina in Janez. Zelo sta se trudila biti čim bolj duhovita. Toda ves njun humor je zrastel pod »dolgo brado«, bil je neokusen, primitiven, brez humornega duha. Zgodba o ženskih ro-kavah in spodnjih hlačkah ter drugo bi bilo bolj primerno za drugačno družbo in prireditev, ne pa za naročnike koncertnega abonmaja in za to »kulturno - zabavno« predstavo, ki je še sovpadla s praznikom dneva žena.

Franjo Ropret

Tragedija človeškega življenja izvira iz naših praznih poskusov, da bi prekoračili meje stvari, ki nikoli ne morejo postati brezmejne, da bi dosegli neskončno v absurdnem dodajanju prečk na lestvi, ki je prislonežna na neskončno.

Najvišja vzgoja je tista, ki nam ne nudi samo znanja, temveč spravi naše življenje v harmonijo z vsem, kar obstaja.

Prišli smo na svet, ne samo, da ga spoznamo, temveč tudi, da mu pritrdimo. Mogočnost lahko dosežemo z znanjem, popolnost pa samo po poti ljubezni.

Vesele ure v domu upokoencev

V zadnjih mesecih se v našem domu upokoencev dr. Franceta Berglja vrstijo prireditve, s katerimi skušamo olepšati bivanje naših oskrbovancev. Naj omenimo zadnji dve, ki sta popestrili včasih kar preveč sive dneve.

Kdorkoli bi bil pri nas v sredo, 25. februarja, bi bil presenečen, koliko veselja in dobre volje lahko množici starejših in tudi bolnih prinese en človek. To je bil Franci Košir, član ansambla Avseniki. Rad je prišel razveseliti naše varovance.

Pred njegovim prihodom marsikdo ni verjel, da bo res prišel. Prepričani so bili, da gre za kakšno pustno potegavščino. Ko pa je s troben-to in priljubljeno pesmijo Prelepa Gorenjska naznanil svoj prihod, je med varovanci kar završalo, pozdravili smo ga s ploskanjem in velikim veseljem. Zatem je sledila ura smeha, udi solze so tekale od veselja.

Obenem z našim Koširjem smo povabili tudi naše dolgoletne prijatelje, člane folklorne skupine Društva upokoencev Javornik - Koroška Bela. Tudi oni so kot vedno radi prišli, bili pa so ponosni, da je njihov plesni program popestril Franc Košir s svojimi točkami.

Kar nekaj dni je trajala dobra volja v našem domu. Skupaj z varovanci smo premlevali vice in se vsakokrat pošteno nasmejali. Želimo, da se še kdaj vrne med nas in ga srčno vabimo. Prav tako seveda folklorno skupino, saj bi se z njihovimi člani prav radi še zavrteli.

Tudi dan žena smo proslavili. Može so pomagali okrasiti in pripraviti jedilnico, kamor so se zbrale prav vse oskrbovance, razen nekaterih hudo bolnih. Zares lep program so jim pripravili oktet iz Žirovnice, otroci iz vrta Julke Pibernik s tovarišico Baševo in dijaki glasbene šole pod vodstvom tov. Pribošiča.

Vsem nastopajočim, od Franca Koširja, folklorne skupine z Javornika - Koroške Bele, predsedniku društva Jaku Svetinu, oktetu iz Žirovnice, otrokom iz vrta ter dijakom, glasbene šole, prav prisrčna hvala za prijetne nastope v našem domu z željo, da se še kdaj vrnejo.

Oskrbovanci doma

France Voga

4

SPOMINI NA DOVJE

Bale. En teden pred poroko so vozili bale. Bale so bile pohištvu in oprema, ki jo je nevesta prinesla v novi dom. Bale so vozili z veliko pompa in trušču. V tridesetih letih je tudi ta navada že začela usihati.

Bale so bile:

- pohištvo za spalnico: zakonska postelja, dve omari, komoda, divan in nočne omarice
- pohištvo za kuhinjo: kredenca, miza, stoli, pručka, sklednik
- pribor za peč: lopar, greblja, omelo, burklje
- skledne: vseh velikosti od malih do velikih
- jedilni pribor: po ducat (12) vilic, nožev, žlic in malih žlic
- krozniki: po ducat globokih, plitvih in malih
- posteljina za zakonsko posteljo: blazine, vzglavniki, po ducat spodnjih in zgornjih rjuh, oblačila za vzglavnike in blazine
- osebno perilo: vsega po ducat komadov in pol ducata predpasnikov
- nevestino poročno oblačilo
- kolovrat in skrinja.

Vse to so naložili na pripravljene vozeve. Postelje so morali peljati postlane. Nazadnje so na en voz naložili še žito vseh vrst, eno vrečo moke in eno vrečo soli. Takšna bala je bila naložena na štiri do petih vozovih. K zadnjemu vozu so privezali še kravo.

Pri tem delu so poleg ženina, starešine in boter pomagali še ženinovi sosedje. Nakladalci bale so morali po običaju na nevestinem domu ukrasti petelina. Doma so za to seveda vedeli in so petelina skrili, tako da so se morali nakladalci velikokrat zadovoljiti kar s kokošjo, ker je iskanje petelina predolgo trajalo.

Ko je bilo vse naloženo in pripravljeno za odhod, je morala nevesta z gajžlo — bičem prekrizati prvega konja v vrsti. Prej niso smeli odriniti in nevesta je ostala doma.

Na vasi so povorko z balami že čakali fantje in zavirali — šrangali. Iskali so »peto kolo«. To je bil velik hleb črnega (rženega) kruha, skrit med balo. Ta hleb je pripadal njim in še nekaj denarja za vino — za poplaknit — so si izgovorili.

Po prihodu na ženinov dom so vse stvari zložili v prazno sobo. Postelje so morali ponovno postlati. To je naredila nevestina birmanska botra. Vsi, ki so pomagali pri prevozu bal, so dobili dobro malico.



Kovačnica s prešo za vole

Fantovščina. To je verjetno edini ljudski običaj, ki ne zamira, ampak se celo bolj proslavlja kot včasih. Slovo od fantovskega stanu se je jemalo dan pred poroko in drugi dan je ženina že čakala poroka in ohčet, kar je bil dober vzrok, da fantovščina ni bila tako obsežna in temeljita. Včasih pa se je kdo le preveč dolgo poslavljaj in tako se je drugi dan zgodilo, da ga zjutraj ni bilo udomov. To je bila seveda nerodna zadeva. Namesto, da bi šli svati po nevesto, so morali prej najti ženina, ki je nekje na poti proti domu omagal in na

kakšnem hlevu zaspal. En tak primer je še znan, zgodilo pa se je nekemu Matevžu Mikelnu.

Dekliščin ni bilo, to je »pogruhtacija« najnovejših časov. Navada je bila, da se je zadnja noč nevesti pelo podoknico, še posebno, če je bila nevesta sama pri pevcih.

Prihod po nevesto. Na dan poroke, to je bilo včasih v ponedelje, pozneje na sredo, so pripravili zapravljičve in jih lepo okrasili. Tudi konji so morali biti lepo očiščeni in »okrancljani«. Da bi bili konji bolj iskri in živahni, so jim vozniiki radi dali v vino namočen kruh.

Po nevesto so se peljali: ženin, starešina, drug (navadno ženinov brat) in ženinovi svati. Na nevestinem domu so našli vrata zaklenjena. Na trkanje se je iz hiše oglasilo, kaj bi radi in ali mogoče kaj prodajajo. Seveda so zahtevali, naj jim dajo nevesto. Iz hiše so jim najprej poslali »ta grdo«, starejšo žensko, okrašeno kot nevesto. To seveda niso marali in so jo poslali nazaj. Drugič je prišla iz hiše družica (navadno nevestina sestra). Tudi s to niso bili zadovoljni in so jo poslali nazaj ter odločno zahtevali pravo nevesto. Končno je prišla prava nevesta, široko so se tudi odprla vrata in vsi so bili povabljeni v hišo na prigrizek.

Zavir'nga — šrangali. K poroki so se peljali: na prvem vozu (zapravljičvku) ženin, starešina in družica, na drugem vozu nevesta, teta (njena poročna priča) in drug, na naslednjem vozu ali vozeh svate.

Na vasi so fantje zavirali — šrangali. Če se je ženil iz vasi samo fant, so mu zavrla dekleta.

Šrange ne more biti brez »štrika«, napetega preko ceste. Na drugo stran se postavijo fantje, ki začnejo opravljati razna kmečka dela: žagajo (ročno) drva, »pajklajo« žito, režejo slamo, nekaj jih lahko tudi karta itd. Vsi še posebno vneto delajo, ko se pripeljejo svatje z ženinom in nevesto, ter se nikakor ne pustijo motiti: »Če vam kaj ni prav, pa pojdite po drugi poti.«

Z zavirovci se pogaja starešina. Najprej jih mora sploh prepričati, da se hočejo pogajati. Ko so voljni, vodja šrange začne naštevati (ali prebere), kaj vse so fantje do sedaj za deklo, ki je nevesta, storili. Seznam je dolg in odškodnina, ki jim za to pripada — visoka. Prava pogajanja se sedaj še le začnejo. Zavirovci počasi popuščajo in starešina z vedno novimi argumenti niža njihove zahteve.

Za plačilo odkupnine je starešina včasih pripravil dve kuverti. Tanjšo z denarjem in debelejšo s praznim papirjem ter dal na izbiro, katero hočejo. Pozneje je prišlo v navado po več kuvert. Najprej nekaj z neveljavnim denarjem, nato kuverte z manjšimi vsotami in zadnja s končno vsoto.

Na zaviranju ni smela manjkati zibelka. V njej je navadno ležal in vlekel iz stekleničke — seveda ne mleko — kdo izmed najstarejših fantov. Starešina je moral vedno nekaj pridati tudi za »mleko«.

Nadaljevanje

Zahvale

Februarja je minilo deset let od smrti Dušana Bruna. Vsem njegovim prijateljem — njegovim bivšim hokejskim soigralcem — hvala za prižgane sveče in poklonjeno cvetje, s katerim ste krasili njegov zadnji dom. Še posebej hvala za vsako toploto misel, s katero ste počastili njegov spomin.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi drage mame

JUSTINE NAGODE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem Elektro Žirovnice za vso pomoč, izrečena sozolja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravnikom in zdravstvenemu osebju internega oddelka Bolnice Jesenice za zdravljenje in zdravnikom Zdravstvenega doma Jesenice za obiske na domu v času njene bolezn. Lepo se zahvaljujemo tovarišu Divjaku za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in župniku za obred.

Se enkrat vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

VIKTORJA JAMARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem in sorodnikom za izrečena sozolja in podarjeno cvetje.

Iskrena hvala vaščanom Lipc za pomoč in podarjeno cvetje, osebju internega oddelka Bolnice Jesenice za pomoč v času njegove bolezn, župniku za obred in pevcem za zapete žalostinke ter vsem, ki ste karkoli dobrega storili zanj.

Zalujoci: žena Jožefa, hči Marjeta in sin Viki z družinama

Ob izgubi dragega očeta, deda in pradede

JOŽETA LANGUSA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se od njega poslovili, mu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

V 83. letu starosti je nenadoma umrla draga mama, stara mama, babica in sestra

MARIJA DEMŠAR roj. Markelj.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vso pomoč, podarjeno cvetje in izrečeno pisno in ustno sozolja. Iskreno se zahvaljujemo zdravniškemu osebju za hitro intervencijo in za ves trud, da bi jo obdržali pri življenju. Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala govorniku tovarišu Svetini za ganljive poslovilne besede. Iskrena hvala pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi ZZZB NOV Javornik - Koroška Bela in Društvu upokojencev Javornik - Koroška Bela. Še enkrat iskrena hvala vsem.

Vsi njeni

Društvu upokojencev Javornik - Koroška Bela se zahvaljujem za prejeto čestitko ob mojem življenjskem jubileju.

Vinko Kržišnik

Društvu upokojencev Javornik - Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za prejeto čestitko ob mojem rojstnem dnevju in jim želim še mnogo uspeha pri delu.

Vinko Lango

Sindikalni organizaciji obrata transport se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezn.

Lado Strmšek

Vsem sodelavcem telefonske centralne se iskreno zahvaljujem za darilo ob moji upokojitvi. Hvala za prijeten poslovilni večer in lepe želje, ki ste mi jih namenili ob odhodu. Hvala tudi sindikatu remontnih delavnic - RTA za pozornost.

Ida Iskra

Društvu upokojencev Jesenice se lepo zahvaljujem za čestitke ob mojem jubileju. Vsem želim še mnogo uspehov v prihodnje.

Franciška Dugar

Dežurni trgovini

V soboto, 14. marca, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini:
EMONA MARKET (pri hotelu Pošta), Prešernova 1/a in
DELIKATESA, poslovalnica 5, Tomšičeva 70.

Dežurna lekarna

V marcu je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Bledu.

Rešitev križanke

Rešitev križanke iz 9. številke Železarja

Tehtnica, aligator, skip, Rapa, Rode, tlak, Edvard, IT, Klio, Bruja, Boit, Astarta, krš, Ploc, erot, AN, Ado, Air, romb, Žaro, Titovo, Erben, zen, Uzi, ce, ženka, DA, maserka, Ati, Smode, kanon, Rok, harač, anali.

Misel: Če za srečo hodiš, bo tekla, če tečeš za njo, bo letela.

Prvo predvajanje na gorenjskem amer. jug. koprodukcije — dolgometražnega risanega filma

ČUDEŽNI GOZD v kinu Železar Jesenice

Glavni risar in režiser je Milan Blažević.

Ne zamudite!

Kino Kranj

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

13. marca, ital. barv. komedija **BUD SPENCER V AKCIJI** ob 16. in 18. uri, ob 20. uri franc. barv. komedija **MAŠČEVANJE PERNATE KAČE**.

14. marca, ital. barv. komedija **BUD SPENCER V AKCIJI** ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera nem. barv. erot. filma **NAJSTNICA**.

15. marca, barv. risanka **ZAJČEK DOLGOUHI** — NA MAH DVE MUHI ob 10. uri, ob 15., 17. in 19. uri ital. barv. komedija **BUD SPENCER V AKCIJI**.

16. marca, amer. barv. pust. film **OGNJEVITI FANTJE** ob 16., 18. in 20. uri.

17. marca, premiera amer. jug. koprodukcij. risani film **ČUDEŽNI GOZD** ob 16. uri, ob 18. uri amer. barv. pust. film **OGNJEVITI FANTJE**, ob 20. uri amer. barv. komedija **HANNAH IN NJENE SESTRE**.

18. marca, amer. jug. koprodukcij. film **ČUDEŽNI GOZD** ob 16. uri, ob 18. uri amer. barv. pust. film **OGNJEVITI FANTJE**, ob 20. uri amer. barv. komedija **HANNAH IN NJENE SESTRE**.

19. marca, amer. jug. barv. koprodukcij. risani film **ČUDEŽNI GOZD** ob 16. uri, ob 18. uri franc. barv. komedija **MAŠČEVANJE PERNATE KAČE**, ob 20. uri Festovska premiera amer. barv. glasb. spektakel **PLESALCI ZA PRVO MESTO**.

KINO PLAVŽ

14. marca, franc. barv. komedija **MAŠČEVANJE PERNATE KAČE** ob 18. in 20. uri.

15. marca, franc. barv. komedija **MAŠČEVANJE PERNATE KAČE** ob 16. in 18. uri, ob 20. uri amer. barv. erot. film **ŠAMPANJEC ZA ZAJTRK**. FILM NI PRIMEREN ZA OTROKE!

16. marca, amer. barv. komedija **KOLO SREČE** ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

15. marca, amer. barv. akcij. film **TAM, KJER REKA POTEMNI** ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

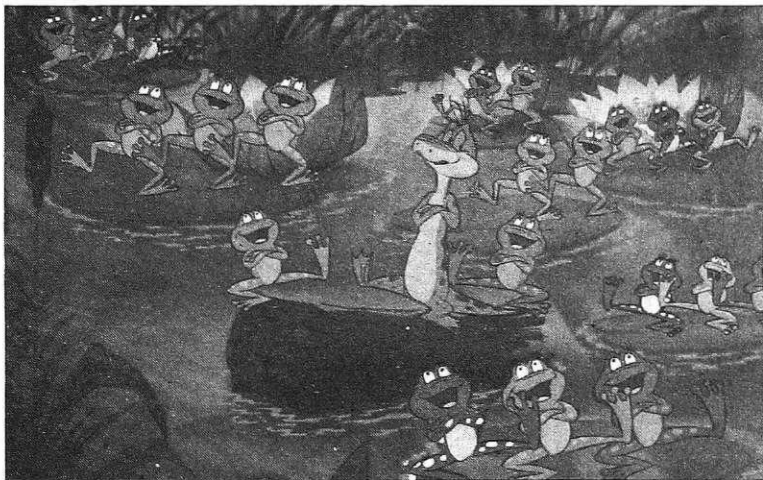
13. marca, amer. barv. detektiv. film **8 MILIJONOV NAČINOV SMRTI** ob 18. uri.

17. marca, amer. barv. drama **MAŠKA** ob 19. uri.

Razstavi salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu **DO-LIK** DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 7. do vključno 18. marca na ogled razstava ročnih del pod naslovom **Belo vezenje in kvačkanje nekdanj in danes, ki so jo pripravile članice odseka ročnih del jeseniške Svobode**.

Razstavi salon je izjemoma odprt vsak dan od 9. do 19. ure.



Letna volilna skupščina balinarskega kluba Jesenice

V četrtek, 19. februarja, je bila redna letna skupščina Balinarskega kluba Jesenice, na kateri smo kritično ocenili dosedanje delo in sprejeli načrte za nadaljnje delo. Prisotne članke kluba in predstavnika krajevnih skupnosti Staneta Bokala je pozdravil predsednik upravnega odbora Stanko Pulec. Predlagal je, da z enominutnim molkom počastimo spomin na umrlo člana v preteklem letu. Po izvolitvi organov skupščine je predsednik upravnega odbora podal izčrpen in samokritično poročilo o delu kluba v preteklem letu.

Z delom upravnega odbora in komisij nismo bili vedno zadovoljni, saj ni vedno potekalo tako, kot smo se na sejah dogovorili. Zato tudi uspehi niso bili vedno taki, kot smo si jih želeli.

V letu 1986 je bilo v klub včlanjenih 121 članov. Ne moremo pa biti zadovoljni, ker je veliko takih, ki mislijo, da so s plačilom 500 dinarjev članarine že izpolnili vse obveznosti do kluba. Ne sodelujejo pri delovnih akcijah, ki jih občasno organiziramo, in s tem dokazujejo, da jim je delo kluba malo mar, zadostuje jim, da jim omogočimo rekreacijo. V poročilu je bilo omenjeno delo, ki je bilo opravljeno v lanskem letu. Že zgodaj spomladi je bila zamenjana površinska plast peska na prvi in drugi stezi, očiščena in preplešana zaščitna ograja, stebra za razsvetlavo in balkonska ograja. Prav tako so bile zamenjane vse štiri iztrošene svetilke in zabetonirana tla v začasnem skladiščnem prostoru. Na tretji in četrti stezi je bila odstranjena stara zaščitna ograja in pripravljeni temelji za montažo stebrov in strešne konstrukcije ter po montaži zabetonirani temelji. Vsa omenjena dela so bila opravljena z občasnimi prostovoljnimi delovnimi akcijami, ki se jih je na žalost udeležila le četrtina članov, vsi ostali so menili, da to ni potrebno.

Program tekmovanj je bil zadovoljivo realiziran, vendar z uspehi nismo zadovoljni, saj statistični podatki kažejo, da že nekaj let nazadujemo. Tekmovanje v prvi gorenjski ligi, v katero je vključenih 11 klubov. Tekmovanja so organizirana po liga sistemu. To je v četvrtkah, posamezno in v dvojicah. Tekmovanje je razdeljeno v dva dela — spomladanski in jesenski. Naši uspehi niso najboljši, saj smo na sredini lestvice. Za take uspehe je težko kriviti odgovorne v klubu. Vemo, da imamo na Jesenicah zelo slabe pogoje

za treninge, ker nimamo pokritih igrišč in tudi igralna sezona je zelo kratka. Pereče vprašanje je pomanjkanje dobrih igralcev in tudi ne vedno dobri medsebojni odnosi naredijo svoje. Že nekaj let se dogovarjamo za vzgojo mladih igralcev, narejenega na tem področju pa ni bilo nič. Že stari upravni odbor je sprejel sklep, da bomo v letošnjem letu okrepili ekipo in pričeli tekmovali bolje pripravljene, opustili stari način treningov in pričeli z novim — sodobnejšim pod neposrednim vbojstvom tehnične komisije. Le tako se lahko uvrstimo med tiste gorenjske klube, ki že vrsto let tekmujejo v slovenski ligi. Če hočemo to doseči, moramo začeti tudi z vzgojo strokovnega kadra, to je vadiateljev in trenerjev. Prav sedaj poteka akcija Balinarske zveze Gorenjske za pridobivanje kandidatov za sodnike, instruktore in trenerje. Usposabljanje bo v Kranju in Ljubljani, zato smo se odločili, da se bo izobraževanja udeležilo tudi nekaj kandidatov našega kluba.

Predsednik upravnega odbora se je zahvalil vsem delovnim organizacijam in obrtnikom za materialno in finančno po-

moč. Še posebno se je zahvalil vsem, ki so podarili material, izdelali konstrukcijo in montirali streho nad tekmovalnimi stezami. Zahvalil se je Športnemu društvu Jesenice za organizacijo in pokritje stroškov pleskanja konstrukcije, še posebej pa članu upravnega odbora Bertiju Brunu, ki ima veliko zaslug za prekritje tretje in četrte steze. Izrazil je prepričanje, da jim bodo pri dokočni dograditvi športnega parka v Bazi pomagali tudi v prihodnje.

Skupščina je izvolila pomlajeni enajstčlanski upravni odbor, ki ga bo štiri leta vodil dosedanji podpredsednik Marjan Trontelj. Prav tako je sprejela program za dokončno ureditev trosteeznega pokritega balinišča, za gradnjo skladiščnega prostora, garderobe in dodatnega igrišča za vzgojo mladih.

S.P.

Dopisujte

Vabilo lastnikom psov

Kinološko društvo »Bled« organizira tečaj šolanja psov, ki bo trajal od marca do junija. V tečaj se lahko vpišejo lastniki, ki imajo psa starega najmanj sedem mesecev, ne glede na to ali je pes rodovniški ali nerodovniški. V tečaju šolanja psov imajo lastniki priložnost, da pod strokovnim vodenjem naučijo psa poslušnosti in ubogljivosti. Poslušen in ubogljiv pes je nepogrešljiv spremljevalec, dober čuvaj in branitelj.

V urbanem okolju je postala že nuja, da imamo psa izšolanega, da je poslušen in ubogljiv in da sosedom ni v nadlego. Izšolanega psa ljudje bolj cenijo in spoštujejo, pa tudi njegov gospodar uživa večji ugled.

Napredek civilizacije zahteva, da se človek načrtno ukvarja tako z vzrejo kot tudi s šolanjem psa. Šolanje psa je človekov spremljevalec v gorah, kjer mu pretijo vse mogoče nevarnosti, zadnje čase pa je tudi izvrsten reševalec iz ruševin ali pa vodič, zlasti v mestnem vrvežu.

Letos bomo ob vajah poslušnosti, obrambe in napada vpeljavali tudi vaje reševanja. Namen učenja reševanja je, da bi imeli za to nalogo čim več reševalnih psov, njihovi lastniki pa se lahko vključijo v gorsko reševalno službo ali civilno zaščito. Za šolanje reševalnih psov bi morali imeti več poslušnih občinskih štabi civilne zaščite občin Jesenice in Radovljica. Za to šolanje bi morali nameniti tudi denar in preskrbeti ustrezno opremo.

Nekateri bodo s šolanim psom

uspešneje nastopali na raznih razstavah doma ali na tujem, vendar morajo za razstavo imeti rodovniškega psa. Drugi se bodo odločili za tekmovalne s šolanim psom. Za to bodo imeli številne priložnosti na društvenih in mednarodnih tekmovanjih. Veseli bi bili, da bi mlajši rod ponovil uspehe ekipe, ki je kar deset let vladala doma, pa tudi na tujem se je odlično izkazala. Imena: Koren s Cezarjem, Ulčar z Voksom, Kuralt s Carjem in Božič z Apisom so znana kinologom po Jugoslaviji in Evropi.

Za doseg vrhunskih rezultatov s psom v poslušnosti, sledenju, obrambi in napadu je potrebno načrtno, strokovno in vztrajno delo.

Z rednim šolanjem boste lahko dosegli uspeh, ki si ga sami želite, mi pa vam bomo s svojo strokovnostjo

pomagali, da boste prišli do zaželenega cilja.

Vsak ima seveda svoj motiv za šolanje. Kdor ima namen svojega štirinožnega prijatelja razveseljevati s potovanji, nastopi, razstavami in tekmovalni se ne bo težko odločil.

Prvi skupni sestanek, brez psa, bo v petek, 13. marca, ob 18. uri v družbenem centru v Lescah. Na sestanku bomo tudi vzreditelji in lastnike plemenjakov vseh službenih pasem.

Na sestanku boste obveščeni o vsem potrebnem za uspešno šolanje, povprašali pa boste lahko tudi marsikaj, kar vas zanima o vašem psu. Pridite na sestanek in vključite se v organizirano šolanje psov.

Izvršni odbor
Kinološkega društva »Bled«

Hokej na ledu

V nedeljo, 18. marca, ob 18. uri v dvorani drsališča Bled tekma članskih hokejskih reprezentanc

JUGOSLAVIJA : AVSTRIJA

Pionirski hokejski turnir za memorial Dušana Bruna

Sobota, 14. marca:
ob 9.30 :

HK BLED : HK FELTRE (ITALIJA)

ob 17. uri:

HK JESENICE : HK TRIGLAV KRANJ

Nedelja, 15. marca:
ob 9. uri: tekma za 3. mesto
ob 11. uri: tekma za 1. mesto

Sprejem državnih prvakov

V ponedelje, 9. marca, sta predsednik Skupščine občine Jesenice Jakob Medja in predsednik izvršnega sveta Tomaž Keršman sprejela letošnje državne prve v hokeju na ledu. Sprejema so se poleg igralcev HK Jesenice udeležili tudi člani predsedstva HK Jesenice, trenerji, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, člani izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice, predsedstva skupščine ter predstavniki Telesnokulturne skupnosti in drugi gostje.

Prisotne je pozdravil predsednik Skupščine občine Jesenice, ki je v svojem govoru poudaril uspeh jeseniških hokejistov. Osvojitev 22. zvezdice pomeni pomembno zmago, prav letos pa v jeseniški občini pričakujemo še nekaj pomembnih zmag tudi na gospodarskem področju.

Predsednik izvršnega sveta je ob osvojitvi jubilejnega 40. poveljnega državnega prvenstva povedal, da so hokejisti pripravili enkratno doživetje in veselje Jeseničanom, številnim privržencem na Gorenjskem in tudi v širšem slovenskem prostoru. Letošnji uspeh, kot tudi številni odlični dosežki poprej, so plod domačega znanja in vztrajnega dela. To so dosegli športniki, ki so svojo športno pot pričeli na ledu v Podmežakih, z borbenostjo in značilno nepopustljivostjo. Pohvaliti gre vse igralce, trenerje in strokovno vodstvo, zdravnika, vse ostale teneje, sode-

lavce in bivše igralce, ki so ustvarjali in še soustvarjajo prvo moštvo. Prav tako gre zahvala Železarni Jesenice in vsem drugim, ki na kakršen koli način delajo in prispevajo k boljšim pogojem za razvoj tega športa in objektov, v katerih se odvijata ta športna panoga. Ne smemo prezreti, da športni objekt — dvorana pod Mežaklo dobiva obliko in videz, kot smo si jo na Jesenicah nekoč začrtali.

Predsednik izvršnega sveta je prepričan, da vodstvo kluba ne bi pretiravalo, če bi si postavili takšne etapne cilje, ki bi hokej pripeljali še višje in tudi v srednjeevropski vrh.

Prav gotovo se bo ob tem uspehu vzbudilo tudi večje zanimanje izdelovalcev športne opreme in se bodo povečale možnosti za pridobitev sponzorjev.

Ob 22. zvezdici, ki je osvojena v letu dveh pomembnih jubilejev, 40 - letnici državnih prvenstev v hokeju na ledu in 30 - letnici osvojitve prvega naslova državnega prvaka, gre do čestitke vsem, ki so kakorkoli prispevali k razvoju in uspehom hokeja na Jesenicah.

Za sprejem se je v imenu HK Jesenice zahvalil predsednik Hokejskega kluba. Po tem se je razvil sproščen pogovor o uspehih in problemih v hokeju ter o pogledih na nadaljnji razvoj in kvaliteto hokeja na Jesenicah.

S.R.

ZŠAM JESENICE ZMAGOVALEC

Združenje šoferjev in avtomobanikov na Jesenicah se je lotilo organizacije prvega tekmovanja članov gorenjskih združenj v veleslalomu in smučarstvu. Udeležili so se ga predstavniki Bleda, Kranja, Tržiča in Jesenic. Prijavljeni so bili tudi škojločani, vendar jih na tekmovanje ni bilo.

Tekmovanje v obeh disciplinah, nato pa še družabno srečanje, je pokazalo, da je resnično škoda, ker tega tekmovanja niso organizirali že prej, čeprav so si ga ljudje želeli.

Spodbudno je tudi to, da so na tekmovanju nastopili najmlajši, pionirji in pionirke, ki so člani ZŠAM. Še posebej mnogo jih je v jeseniškem združenju, saj delu z najmlajšimi posvečajo veliko pozornost.

Tekmovanje je domače društvo ZŠAM Jesenice res dobro pripravilo, hkrati pa so si priborili tudi prehodni pokal. Na drugo mesto so se uvrstili smučarji ZŠAM Kranj, ostali pa žal niso imeli predstavnikov v vseh kategorijah, zato se niso mogli potegovati za uvrstitev v ekipno konkurenco. Drugo prvenstvo ZŠAM Gorenjske bo prihodnje leto pripravilo ZŠAM Tržič.

Rezultati:
Veleslalom — pionirke: 1. Koblar (T. Čufar), 2. Stražišar (16. december), 3.

Mlekuš (16. december).

Pionirji: 1. Klinar (T. Čufar), 2. Košir (P. Voranc), 3. Gril (T. Čufar).

Ženske do 35 let: 1. Vilman (Jesenice), 2. Otovič (Jesenice), 3. Jeruc (Kranj).

Ženske nad 35 let: 1. Šranc (Bled), 2. Gjerkeš (Jesenice), 3. Guzej (Jesenice).

Moški do 35 let: 1. Dacor (Bled), 2. Kramar (Jesenice), 3. Potočnik (Jesenice).

Moški od 35 do 45 let: 1. Razinger (Jesenice), 2. Legat (Jesenice), 3. Šimnic (Bled).

Moški nad 45 let: 1. Vavpotič (Jesenice), 2. Slapar (Tržič), 3. Planinc (Tržič).

Smučarki tek — pionirke: 1. Konohej (T. Čufar), 2. Janša (T. Čufar), 3. Kofler (16. december).

Pionirji: 1. Slivnik (T. Čufar), 2. Koselj (Žirovnica), 3. Vidovič (16. december).

Ženske do 35 let: 1. Poljanec (Bled), 2. Tarman (Jesenice), 3. Kranjc (Jesenice).

Ženske nad 35 let: 1. Šranc (Bled), 2. Langus (Jesenice), 3. Janša (Jesenice).

Moški do 35 let: 1. Čeferin (Bled), 2. Nemeček (Jesenice), 3. Kavčič (Kranj).

Moški od 35 do 45 let: 1. Švan (Bled), 2. Šimnic (Bled), 3. Lah (Jesenice).

Moški nad 45 let: 1. F. Širovnik (Bled), 2. Anderle (Jesenice), 3. I. Širovnik (Bled).

Ekipno: 1. Jesenice, 2. Kranj.

D.

Zimske športne igre delavcev SOZD ABC Pomurka

Trgovska delovna organizacija Golica Jesenice je v soboto, 7. marca, v Kranjski gori organizirala zimske športne igre delavcev SOZD ABC Pomurka v veleslalomu in tekih. Nastopilo je 29 ekip s 388 nastopajočimi. Zmagala je ekipa delovne organizacije Loka Škofja Loka, druga je bila ekipa Gorenjske Jesenice in tretja ekipa Golice Jesenice.

Rezultati v posameznih disciplinah:
Veleslalom — moški do 30 let: 1. Boris Bortnar, 2. Janez Jurjavec, 3. Anže Svetina.

Veleslalom — moški od 30 do 40 let: 1. Bojan Zorjan, 2. Janko Košir, 3. Jure Čufar.

Veleslalom — moški nad 40 let: 1. Stane Vesel, 2. Janez Hribar, 3. Jakob Reven.

Veleslalom — ženske do 25 let: 1. Meta Jugovic, 2. Mojca Robič, 3. Tatjana Zemva.

Veleslalom — ženske od 25 do 40 let: 1. Boža Torkar, 2. Barbara Klinar, 3. Mariča Zorman.

Veleslalom — ženske nad 40 let: 1. Anica Poljšak, 2. Marinka Lah, 3. Majda Pogacnik.

Teki — moški do 35 let: 1. Jani Horvat, 2. Stane Lamprečnik, 3. Janez Jurjavec.

Teki — moški od 35 do 45 let: 1. Janez

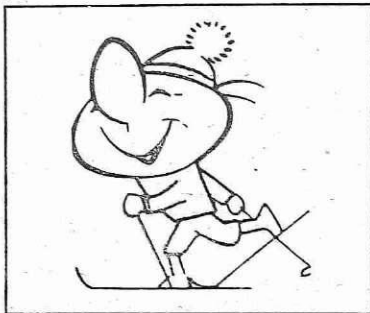
Zabavnik, 2. Stane Zugwitz, 3. Peter Klofutar.

Teki — moški nad 45 let: 1. Pavle Jošt, 2. Franc Martinčič, 3. Alojz Braje.

Teki — ženske do 30 let: 1. Irena Dolinar, 2. Nežka Jerman, 3. Marjeta Urh.

Teki — ženske nad 30 let: 1. Mira Frankež, 2. Mina Kržišnik, 3. Marija Branc.

Ekipna uvrstitev: 1. Loka Škofja Loka (205 točk), 2. Gorenjska Jesenice (134 točk), 3. Golica Jesenice (124 točk), 4. Kočna Kamnik (91 točk), 5. Napredek Domžale (85 točk), 6. ŠpecerijaBled (65 točk).



SKL — ženske

JESENICE : LABOD 78 : 33 (43:18)

Jesenice, telovadnica CSUI, gledalcev 100, sodnika Baloh (Lj) in Matjažič (Kr). Jesenice: Deretič 15, Smitran 12, Felc 21, Bartelj 2, Lah 2, Stražišar 15, Krznarič 7, Bešič, Ulčar, Smolej, Zrnič 4.

Po treh zaporednih porazih, ki so potrjevali očiten padec forme, so jeseniške članice na tekmi z igralkami novomeškega Laboda zopet prikazale boljšo igro.

Bolj kot zmaga z visoko razliko je pomembna sprememba v igri. Prvič v tem letu po tekmi s Pomurjem so se igralke Jesenic trudile igrati hitro. Prehodi v napade po osvojeni žogi so bili zares hitri, v protinapadih pa so sodelovale vse igralke, ne le ena ali dve, kot se je to dogajalo na zadnjih tekmah. Ta hitra igra je prinesla tudi visoko število izgubljenih žog, kar pa so si Jeseničanke lahko privoščile, saj so osvojile rekordno število žog — 86. Visoka zmaga na tej tekmi mogoče res pomeni vračanje forme, to pa lahko potrdijo samo tekme do konca prvenstva, saj ekipa Laboda zaradi svoje kvalitete ni primeren nasprotnik za takšno ocenjevanje.

Tekmo naslednjega kola Jeseničanke igrajo v Cerknici z domačo ekipo, čez 14 dni pa bo na Jesenicah derbi kola z ekipo Mengša.

T.

Mladinke Jesenic med prvimi štirimi v Sloveniji

JESENICE : ISKRA DELTA JEŽICA 76 : 47 (35 : 23)

Jesenice: Deretič 18, Smitran 14, Felc 22, Strajnar, Seftič, Hadžimuratović, Bešič 2, Smolej 6, Zrnič 12.

Mladinkam Jesenic se je po neverjetnem razpletu uspelo z nepričakovano zmago uvrstiti v finale republiškega prvenstva, med štiri najboljše ekipe te generacije v Sloveniji. Pot do tega uspeha je vodila preko lige šestere, v kateri je ekipa Jesenic delila prvo mesto z ekipo Save. V Kranju so Jeseničanke izgubile oslabiljene z osemnajstimi koši razlike, prav za toliko pa so doma zmagale, vendar so Kranjčanke dosegle več košev kot Jeseničanke v Kranju. To bi bilo usodno v primeru dveh porazov obeh ekip z Iskro Delto Ježico. Sava je obe tekmi izgubila, nič bolje pa ni kazalo Jeseničankam, ki so v Ljubljani izgubile prvo tekmo s šestnajstimi koši razlike.

Nato pa je sledilo presenečenje doma. Mladinke Jesenic so zaigrale odlično tako v obrambi kot v napadu. Na začetku tekme so skušale prisiliti gostje, ki so imele prednost v višini, k zaključevanju napadov z meti od daleč, kar jim je delno tudi uspelo. Vendar so po zgrešenih metih Ljubljankam slabo skakale in te so dosegle večino košev v prvem polčasu po skoku v napadu ali pa iz prostih metov po prekrških domačih igralok. Po prehodu iz konske v posamično obrambo so se Jeseničanke razigrale v obrambi in napadu ter s protinapadi povsem razbile igro gostij. Edina nevarnost je pretila zaradi številnih osebnih napak, saj sta imeli Deretičeva in Smolejeva že v prvem polčasu štiri osebne napake, Felčeva pa tri. Z nekoliko pasivnejšo igro v kolektivni obrambi sta obe uspeli ostati v igri do konca tekme, prav tako Felčeva, ki je igrala s štirinaj napakami od 27. minute in Smitranova od 35. minute dalje.

Igralke ID Ježice so se v 30. minuti, ko je domačo ekipo zajela kriza v obrambi zaradi osebnih napak, uspelo približati na osem košev razlike, več pa jim ni uspelo. Jeseničanke so se vrstile v consko obrambo, za katero gostje niso več našle uspešnega napada.

Po tej zmagi je pred jeseniškimi mladinkami naporen konec tedna. S člansko ekipo igrajo v soboto s Cerknico, v nedeljo pa se igra finale republiškega prvenstva. Poleg ID Ježice in Jesenic sta se iz druge polfinalne skupine v finale uvrstili ekipi Slovana in Marlesa. Finale bo v Ljubljani, dopoldne Jeseničanke igrajo z ekipo Marlesa, popoldne pa v primeru zmage igrajo za prvo mesto z zmagovalcem tekme ID Ježica : Slovan, oziroma za tretje mesto v primeru poraza.

T.

NAMIZNI TENIS

NA ČLANSKEM PRVENSTVU SRS PRIČAKOVANI REZULTATI

Za pionirskim in mladinskim ekipnim in posameznim prvenstvom SRS je bilo tokrat odigrano še člansko prvenstvo SRS v igrah posamezno in v dvojicah. Na 40. jubilejnem prvenstvu, ki je bilo v Murski Soboti, je nastopilo 80 igralcev in igralok iz 14 klubov. Med njimi so bili tudi mladi igralci z Jesenic, ki so si pridobili pravico nastopa, a v tej močni konkurenci niso imeli kaj iskati. Nastopili so predvsem le zato, da bi si nabrali nekaj izkušenj, saj bo njihov čas šele prišel.

Letošnji prvaki SRS so postali: pri članih Jože Urh, pri članicah Vesna Ojsteršek, v moških dvojicah Urh — Zalaznik, v ženskih dvojicah sestre Ojsteršek in v mešanih dvojicah Urh — Ojsteršek V.

Od jeseniških igralcev je Džukič pristal na 39., Veber pa na 41. mestu. Smolejeva je bila šestnajsta, Markeževa pa 24. V dvojicah so vsi izpadli v prvih kolih.

/S/

Občni zbor Planinskega društva

Redni občni zbor Planinskega društva Jesenice bo v soboto, 14. marca, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine na Jesenicah z običajnim dnevnim redom.

Po uradnem delu občnega zbora bo v zgornjih prostorih Kazine družabni večer s plesom. Vabljeni!

Razpored tekem

ženskih odbojcarskih rekreacijskih ekip jeseniške občine

Igrišče: ŽIC A — sreda, 18. marca, od 16. do 22. ure

ekipe: CSUI, KO - FI, Kadroviski, TVD Žirovnica.

Igrišče: ŽIC B — sreda, 18. marca, od 16. do 22. ure ekipe: ETN, TVD Javornik, Kranjska Gora.

Igrišče: OŠ Tone Čufar — sreda, 18. marca, od 16. do 22. ure ekipe: OŠ Tone Čufar, TVD Jesenice, Zdravstveni dom, OŠ Žirovnica

Igrišče: OŠ Prežihov Voranc — torek, 17. marca, od 17. do 22. ure ekipe: OŠ Prežihov Voranc, Veteranke, OŠ Kranjska gora.

Prijavljenih je 14 ekip. Igra se po odbojcarskih pravilih OZS. Zmagovalne ekipe se uvrstijo v finalni turnir.

Razpis prvenstva ŽI v kegljanju na ledu — 1987

Tekmovanje je ekipno in za posameznike ter poteka v moški in ženski konkurenci. Ekipa pri moških šteje 5 tekmovalcev, pri ženskah pa tri tekmovalke. Registrirani tekmovalci imajo pravico do nastopa v ločeni skupini. Tekmuje se po pravilih Zveze za kegljanje na ledu. Število tekmovalcev je neomejeno.

Prijave sprejema vodja tekmovanja na tekmovališču v hali pod Mežaklo (Jože KLINAR). Pri prijavi morate imeti s seboj izkaznico za vstop v Železarno Jesenice (delavska številka).

Razpored:

Torek, 24. marca, od 15. do 19. ure.

Sreda, 25. marca, od 10. do 12. ure in od 15. do 19. ure.

Četrtek, 26. marca, od 15. do 19. ure.

Petek, 27. marca, od 10. do 12. ure in od 15. do 19. ure.

Sobota, 28. marca, od 9. do 12. ure.

Smučarski skoki

Obnovljena skakalnica v Ratečah

Pokal

Titovega Velenja

V soboto, 7. marca, je bila zadnja tekma za pokal Cockte v kategoriji starejših mladincev. Na obnovljeni sedemdesetmetrski skakalnici pri bivši železniški postaji je nastopilo okoli trideset mladincev, manjkali pa so najboljši, ki so bili na tekmovanjih v tujini. Zmagal je Primož Kopač iz Žirov, ki je postavil prvi rekord skakalnice, 69,5 metra. Med mladimi Žirovničani je bil to pot najboljši Denis Kaltenekar na sedmem mestu, Modrijan je bil 22., Legat pa 27. Član Smučarskega kluba Bled Triplat je zasedel deseto mesto. Nastopila nista žirovniška reprezentanta Petek in Gašperin, ki sta takrat nastopila v ZRN. Tekmovanje je odlično pripravilo Smučarsko društvo Rateče na čelu z Branetom Dolharjem.

Alpski mladinski pokal

V Schönuau v Zvezni republiki Nemčiji je bilo ob koncu preteklega tedna letošnje tekmovanje pionirjev in mlajših mladincev za alpski pokal v skokih, tekih in nordijski kombinaciji. Med mlajšimi mladinci sta nastopila tudi člana Žirovnice — Jesenic. Najbolje uvrščen Jugoslovčan je bil Petek na odličnem tretjem mestu, Gašperin pa je bil enajsti. Najbolje uvrščen Jugoslovčan med pionirji je bil Knafeč iz Breznice, član I. D. Triglava iz Kranja, na drugem mestu.

A.

JESENIŠKI SANKAČI NASTOPILO NA TEKMOVANJU ZA KOZOROGOV POKAL

V Podlujbelju so organizirali jubilejno mednarodno tekmovanje v sankanju na naravnih progah za Kozorogov pokal. Najuspešnejši so bili tekmovalci iz Tržiča in Železnikov, prehodni Kozorogov pokal po je osvojil Tržičan Drago Česen. Na tekmovanju so nastopili tudi tekmovalci Sankaškega kluba Jesenice in prav tako dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Pri pionirjih je bil Grega Špendov tretji, Matej Šebjanič četrti, Marko Cesar deveti, Klemen Miklavčič enajsti, Bogdan Vilman trinajsti, Orcej Cekovski štirinajsti, Sebastijan

Vilman sedemnajsti, Damjan Tramte osemnajsti in Uroš Lakič dvajseti.

Pri mlajših mladincih je bil Boštjan Cesar četrti, Darko Pregelj sedmi, Janez Tarman osmi, Tomaž Brus deveti. Pri starejših mladincih je Robert Tarman zasedel drugo, Tomaž Luznar pa šesto mesto. Pri članih je bil Janko Meglič četrti, Marjan Meglič pa osmi.

Pri starejših članih je Vinko Lavtžar zasedel drugo mesto, pri mladinskih dvoledih sta bila Janez in Robert Tarman prav tako druga in tudi pri članskih dvoledih sta Janko in Marjan Meglič zasedla drugo mesto.

J.R.

Judo

Pozivni turnir za mladince

Judo sekcija Partizan Šiška je v soboto, 7. marca, pripravila pozivni turnir za mladince. Sodelovalo je 61 mladincev iz 15 klubov SRS. Jeseničani so poslali na turnir osem mladincev. Posebno vidnih uspehov ni bilo, ker je za mnoge bil to prvi turnir. Odlično se je uvrstil Florjan Vidic, ki je v kategoriji do 71 kg osvojil drugo mesto. Vse svoje nasprotnike je premagal z 10 : 0 (ippon). Dobro je tekmoval tudi Elvir Hodžić v isti kategoriji, saj je po letu dni počitka zopet stopil na blazine. Ostali so izpadli v prvem kolu. Toda žal so prehitro odšli domov, čeprav so imeli še možnost tekmovati v popravni borbi (repesaž). Alič in Horvat bi lahko osvojila celo 3. mesto v kategorijah do 78 in 86 kg. Tak odnos do temovanja, kot so ga pokazali z odhodom domov, ne pelje nikamor. Taki mladinci na športnem področju nimajo kaj iskati.

Dvoršak